Anthony Hope

Prinsesse Osras hjerte

Bibliotek 1800

Anthony Hope

Prinsesse Osras hjerte

eBibliotek 1800

2022

Ophavsret og brugsbetingelser

Denne ebogsudgave af Anthony Hope: *Prinsesse Osras hjerte* er baseret på originaler, som er public domain i hele verden.

Nærværende ortografisk opdaterede og redigerede udgave af teksten kan frit downloades og videreformidles under Creative Commons-licensen BY-NC-SA – Kreditering-IkkeKommerciel-DelPåSammeVilkår 4.0 International.

Generelt forbehold: *Vær opmærksom på, at denne ebog er baseret på en tekst, som stammer fra en længst svunden tid. Normer og udtryksmåder mm. var anderledes dengang, og der kan derfor forekomme indhold, som på nogle virker stødende. Bogen skal, ligesom alle andre kunstneriske værker fra andre tider, ses i sin kulturelle og tidsmæssige kontekst, og udgiveren kan og vil ikke påtage sig noget ansvar for forfatterens verdensbillede og udtryksmåder.*

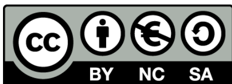
Copyright and conditions of use

This ebook edition of Anthony Hope: *Prinsesse Osras hjerte* is based upon sources in the public domain worldwide.

This orthographically updated and revised edition is free to download and reuse under Creative Commons BY-NC-SA Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International.

Disclaimer: *Please note that this book is based on an original text dating from another era. Norms and language were different then, and some readers might find offensive content. We believe that any work of art from previous times should be viewed in its cultural and temporal*

context and not in the light of latter-day prejudices, and we can and will not accept any responsibility for the author's views or language.

1. Steffen Smeds lykke

"Steffen, Steffen, Steffen!" lød det højt og utålmodigt gennem hele den mørke gyde, hvor de ældgamle huses rigt smykkede facader bøjede sig så nær sammen, at man kun skimtede en smal stribe af himlens blå. Folk sagde, det var den ældste gade i hele Strelsau, lige så vist som "Sølvskibets" skilt var det ældste i staden. For da Aaron Lazarus, jøden, kom for 70 år siden, var han den tiende sølvsmed i uafbrudt række, som havde haft forretningen, og hans lærling og efterfølger, Steffen Nadas, var nu den ellevte. Gamle Lazarus havde arbejdet huset op efter en stor målestok og anvendt sine sammentjente penge til at købe størsteparten af gadens huse; men da jøder ikke havde lov at være husejere i Strelsau, lød alle dokumenterne på Steffens navn; da den gamle mand skulle dø og hverken kunne tage huse eller penge med sig i graven, og da han ikke ejede slægt eller venner, uden netop Steffen, bad han denne lade dokumenterne blive, som de var; med en sidste forbandelse over alle kristne (Steffen var for resten ikke jøde, men en meget from kristen), kyssede han den unge mand, vendte hovedet om mod væggen og døde. Derfor var Steffen en rig mand og havde ikke behøvet at drive sin forretning, skønt det aldrig faldt ham ind at opgive den eller tage sig noget andet for; halvdelen af de folk, der skræmtes op ved den ivrige kalden, var sølvsmedens lejere, der betalte ham, når han huskede at kræve sine penge, hvilket for resten ikke var ofte, for han forlod kun nødigt sin ambolt og

slap ugerne gravstik og hammer, for Steffen elskede sit håndværk, og derfor var han godt lidt i kvarteret.

"Steffen, Steffen!" råbte prins Henrik og dundrede utålmodigt med sin pisk på den lukkede dør.

"Gid pokker havde den fyr. Er han død?"

Mændene fortsatte med deres arbejde, kvinderne kom dovent ud i dørene, men de unge piger ilede helt ud på gaden og flokkedes, idet de lånte prinsen stjålne øjekast. For skønt han ikke var nær så smuk som sin vildbasse af en broder, der for nylig var vendt hjem fra en rejse med en snes halvgale historier i hælene, så var prins Henrik alligevel en statelig yngling, som han sad der på den brune hoppe, med de blå øjne lynende af utålmodighed og det rødbrune hår i krøller ned over skuldrene. Derfor så pigerne også på ham.

Desuden kunne det ikke vare længe, inden smeden kom ud, og ham var det nok værd at vente et øjeblik på, for han begravede sig hele den lange dag i sit værksted, og hverken smil eller blikke lokkede ham ud.

"Alt er spildt på Dem," lo en af pigerne, idet hun slog med nakken, "De gengælder hverken blikke eller smil, det er noget andet, når prins Rudolf kommer."

Hun brød af og lo igen; den slags gæld betalte prinsen altid straks, hvorledes hans sager ellers stod.

Nu kom Steffen, han tog stangen fra sin dør uden at forhaste sig og hilste prins Henrik med rolig høflighed. Han var ikke videre glad over dette besøg, for han var netop i færd med at, smede en næse på Sankt Peter, og Steffen holdt ikke af at forstyrres midt i så vanskeligt arbejde. Imidlertid var prinsen jo

kongens søn, en fornem herre, og desuden Steffens ven, så han ville heller ikke være uhøflig imod ham.

"De rider tidligt ud i dag," bemærkede han og klappede den brunes hals.

"Ja, det har sin gode grund!" svarede Henrik. "Løven er rasende i dag."

Steffen løftede hånden og skyggede for nogle solstråler, der listede sig ned mellem husene og spillede i hans askelyse hår, der bølgede tykt og langt ned over hans nakke, og i det gule skæg; han så meget alvorlig ud. for når Løven rasede, kunne sælsomme og foruroligende ting ske i den gode stad Strelsau. Beretningerne om Løvens sidste anfald var endnu i frisk minde.

"Hvad har vakt kongens harme?" spurgte han, for han vidste godt, at prins Henrik, når han talte om Løven, mente sin kongelige fader, der trods høj alder endnu var lige så vild som i sin ungdom. "Er det atter prins Rudolfs gale streger?"

"Mærkeligt nok er det ikke denne gang min broder. Det er mig, Steffen. Og han er meget mere rasende på mig, end han nogensinde har været på Rudolf."

"Men hvad er der da på færde, og hvordan kan jeg hjælpe Dem, prins Henrik?"

"Det skal du snart få at vide," udbrød prinsen og lo bittert. "Om en time bliver du hentet op på slottet."

"Hvis kongen vil tale med mig om ringen, så er den endnu ikke færdig," sagde Steffen.

"Det er ikke om ringen; skønt det på en måde er om en ring. For du skal giftes, Steffen – endnu i dag skal brylluppet stå."

"Det tror jeg ikke," svarede Steffen mildt. "Den slags hører man selv om, hvis det er sandhed."

"Ja, men kongen tror, du skal giftes. Hør, Steffen, har du blandt min søster Osras damer lagt mærke til en vis mørkhåret, ung pige, med øjne, som jeg umuligt kan beskrive."

"Men De kan måske sige mig hendes navn," foreslog Steffen, som var en praktisk mand.

"Hendes navn. Å, ja, hun hedder Hilda, Hilda von Lauengram."

"Jeg kender komtesse Hilda. Jeg har lavet hende et armbånd."

"Hun er den skønneste skabning, der nogensinde har trådt på jorden!" råbte prins Henrik i henrykkelse og så højt, at de omkringstående piger hørte det og forbavsedes voldsomt over hans begejstring.

"Det er jo en smagssag!" bemærkede smeden. "Men kunne jeg ikke få at vide, hvad jeg har med den ting at gøre?"

Prinsens smil blev endnu mere bittert.

"Jo, du skal ægte hende. Det var et forslag, Osra i spøg fremkom med, og nu behager det min fader at gøre det til alvor."

Så bøjede han sig frem på sadlen og fortsatte hastigt og med dæmpet stemme:

"Jeg elsker hende højere end mit eget liv, sætter mere pris på hende end på min evige salighed, og hun har mit ord! I aftes skulle jeg have bortført hende, for jeg kender den gamle løve for godt til åbenlyst at trodse ham, men Osra så hende gøre forberedelser til flugt, og vi blev opdaget. – Så gjorde Osra nar, kongen rasede, og Rudolf lo, og da man talte om, hvad der skulle gøres med Hilda, kom Osra leende med dette afsindige forslag. Kongen greb det i sit raseri og svor, at således skulle det være. Og da ærkebiskoppen er fraværende, har han beordret

bispen af Modenstein til at være på slottet klokken tolv, du skal også bringes derhen, og jeres bryllup skal fejres på stående fod. Men, ved Himmel og Helvede, jeg vil have dit blod, hvis det sker!"

Med dette pludselige udbrud af harme sluttede prinsen sin beretning; et øjeblik efter rakte han imidlertid smeden sin hånd, idet han sagde:

"Nå, det er jo ikke din skyld, mand!"

"Det er vist og sandt," svarede Steffen, "for jeg vil slet ikke ægte hende, det passer sig ikke for en dame af hendes stand at blive en smeds mage. Hun er af høj byrd, hun ville foragte og hade mig!"

Prins Henrik skulle lige til at ytre sin samstemning, da hans blik tilfældigvis faldt på smeden. Nu var Steffen en meget smuk mand, efter manges mening smukkere end selve prins Rudolf, som ingen kvinde kunne modstå. Han var sine 6 fod og 2 tommer i flade arbejdssko, meget bredskuldret, kunne springe højere og kaste en sten længere end nogen mand i Strelsau. Desuden så han mild og blid ud, skønt det sagdes, at han til tider også kunne blive vred, og da var han ikke god at komme nær.

Prins Henrik, der kendte, eller allenfals bildte sig ind, han kendte kvindeluner, grebes derfor med ét af en skræk for, at den skønne Hilda *måske* ikke ville foragte Steffen smed. Imidlertid gav han ikke denne frygt ord, men sagde som smeden, at en komtesse Lauengram umuligt kunne ægte en håndværker, selv om denne var så smuk og god en fyr som hans ven Steffen, på hvilken nådig tale Steffen ikke svarede, men stod hensunken i

tanker med hånden hvilende på den brune hoppes hals. Til sidst sagde han:

"I intet tilfælde kan det ske, for jeg er ikke fri."

"Gift! Har du allerede en hustru?"

"Nej, men mit hjerte er ikke frit."

"Det skøtter kongen kun lidt om. Men hvem er din udkårne? Er det en af de piger, der står her i flokken?"

"Nej, hun er ikke blandt dem," svarede Steffen og smilede, som om denne tanke var ganske meningsløs.

"Og er du trolovet med hende?"

"Jeg har givet hende min tro, hun har intet lovet mig."

"Men elsker hun dig da?"

"Det er højst usandsynligt," svarede Steffen Smed.

"Løven vil være ligeglad," klagede prinsen, "de sender bud efter dig om en halv time. For Himlens skyld, Steffen, skån hende."

"Skån hende, hvad mener prins Henrik?"

"Jeg mener, at du ikke må samtykke i at ægte hende, hvor strengt kongen end befaler dig det."

Smeden rystede på hovedet med et roligt smil. Prins Henrik red bort med sørgmodig mine, han så end ikke til den pigeflok, der havde øje på ham, og Steffen gik ind i sit hus, lukkede sin dør og gav sig atter i færd med St. Peters næse.

"Arbejde," sagde han, "er lægedom for alle livets onder." Og efter et ophold mumlede han for sig selv: "Jeg havde ment, at jeg aldrig ville sige det til nogen, men hvad der skal ske, det sker!"

Og ganske rigtigt, da klokken på Domkirken slog kvart i tolv, kom to af kongens garde og bød smeden straks følge med dem til slottet, det lod til, de havde hastværk, så Steffen adlød, som

han gik og stod med skødskind på, uden at give sig tid til at vaske hænderne eller tørre støvet af sig. Han havde imidlertid fået St. Peters næse færdig, og den var blevet meget smuk, så han var rigtig godt fornøjet og fast besluttet på at sige kongen hele sandheden hellere end lade sig tvinge til at ægte Hilda von Lauengram.

Løven sad i sin tronstol, han var en mager olding med rynket og gulblegt ansigt, de dybtliggende øjne luede med mørk glød under de buskede øjenbryn, og fingrene drejede det tynde, hvide skæg, til højre for ham sad prins Rudolf henslængt i en lav stol, han lo så smørret ved tanken om det skuespil han nu skulle være vidne til, til venstre sad den underdejlige prinsesse Osra, der den gang var på sin skønheds højdepunkt, også hun smilede, men med et anstrøg af hån. Prins Henrik stod foran faderen, nogle skridt fra ham, skælvende og med tårefyldte øjne, komtesse Hilda, støttet af to hofdamer, og endelig, siden ærkebispen var rejst til Rom efter en kardinalshat, biskoppen af Modenstein, en ung mand af høj byrd, rigt klædt i kostbart, kniplingsprydet ornat, rede til at fuldbyrde vielsen. Prins Rudolf havde vinket ham hen til sig og spøgte med ham i en dæmpet tone. Biskoppen gjorde sig øjensynlig umage for at bevare en vis værdighed, men måtte dog le ad prinsen, der var meget vittig, men hvis spøg ofte oversteg det passendes grænser.

Kongens harme havde haft tid til at afkøles, nu var han i en hånsk og ondskabsfuld stemning, der ikke lovede bedre end hans første raserianfald. Et barsk smil spillede om hans læber, da han henvendte sig til smeden, som, efter at have hilst ærbødigt, nu stod mellem prins Henrik og komtesse Hilda.

"Huset Elphberg," sagde kongen med forstilt venlighed, "sætter pris på dig, ven Steffen. Vi skylder dig –"

"Prins Rudolf alene skylder mig 1000 kroner, Deres Majestæt," afbrød Steffen, idet han bukkede for sin fornemme skyldner.

"Vi skylder dig mange beviser på trofast hengivenhed," vedblev kongen, mens Rudolf lo højt. "Derfor har jeg besluttet at belønne dig ved at give dig en dame til ægte, der måske i byrd, men ikke i værd, står over dig. Betragt hende! Er hun ikke smuk! På min ære, jeg misunder dig næsten, smed. Hun er skøn, hun er ung, hun er højbåren. Du er en lykkelig mand. – Nej, ingen tak. Det er kun, hvad du ærligt har fortjent og ikke mere, end hvad hun fortjener. Tag hende og vær lykkelig!" sluttede han med en snerrende latter, idet han med sin rynkede hånd vinkede til den ulykkelige komtesse og kastede et ondskabsfuldt blik til den sønderknuste prins Henrik, der var blevet bleg som døden, men endnu stod rank og ubevægelig.

Biskoppen af Modenstein – han stammede fra huset Hentzau, af hvilke mange har et berømt navn – opløftede i rædsel og forargelse øjne og hænder ved den sidste vittighed, prins Rudolf nu hviskede ham i øret, og så skred han hen mod kongen for at spørge, om han nu skulle velsigne brudeparret.

"Ja, ja vist, min gode Højærværdighed, begynd bare," brummede Løven uden at bryde sig om Hildas lydelige hulken eller Henriks stumme bøn. Og prinsesse Osra sad som en støtte med det spotske smil om den skønne mund, det så ud, som om hun ingen medlidenhed havde med broderen, der elskede under sin stand, eller med den unge pige, der stilede for højt.

"Vent, vent!" sagde Steffen Smed. "Må jeg først spørge, om denne dame elsker mig?"

"Hun elsker dig nok til at blive din hustru," snerrede kongen. "Vær du kun rolig."

"Må jeg spørge hende selv, om hun elsker mig?" gentog smeden.

"Nej, vist må du ej, du må nøjes med din konges ord."

"Og Deres Majestæt siger, hun elsker mig?"

"Det siger jeg, smed!"

"I så fald," lød det fra Steffen, "gør det mig meget ondt for hende, for lige så vist som der er en himmel over os, lige så vist er det, at jeg ikke elsker hende!"

Prins Rudolf kvalte et latterudbrud; Osras smil blev end mere spotsk. Komtessen skjulte sit tårevædede ansigt ved venindens barm. Den gamle konge klukkede:

"Godt, godt, ven smed! Men det bliver alt sammen godt, når I bliver gift, for i ægteskabet kommer eller går kærligheden altid, ikke sønnike? Og siden den i dette tilfælde ikke kan gå bort, må du aldrig tvivle om, at den kommer."

Og hermed lænede han sig bagover, i høj grad opmuntret af, at en smed vovede at afslå en komtesses hånd. Han havde ikke tænkt, at denne indbildske spidslærke skulle lide en sådan ydmygelse.

"Det kunne alt sammen være godt nok," vedblev smeden, "hvis jeg selv ikke var så lidenskabeligt forelsket i en anden."

"Ven Steffen, vore lidenskaber er vilde fugle, de må stækkes og sættes i bur, ikke, søn Rudolf?"

"Ja, således burde de i alt fald behandles," svarede den muntre prins.

Men prinsesse Osra, hvis øjne forskende havde hvilet på Steffens ansigt, blandede sig nu i samtalen,

"Er du trolovet med hende, som du elsker så højt?" spurgte hun.

"Aldrig har jeg vovet at tale til hende om min kærlighed," svarede smeden og bøjede sig dybt for den dejlige prinsesse.

"Så er ingen ulykke sket," lo prins Rudolf, "ikke kærligheden, men kærlighedserklæring forårsager ulykke."

"Fortæl os noget om hende," befalede prinsessen, og kongen, der altid holdt mest af de løjer, der kunne såre og pine andre, stemte i:

"Ja, ven, lad os høre noget om hende, du foretrækker for denne højbårne dame. I hvilken bod står hun? Eller sælger hun måske blomster? Eller er hun opvartningspige? Kom ud med sproget, smed, og luk ørene op, komtesse Lauengram. Hør, hvad han siger om Deres lykkelige rival."

Prins Henrik tog et skridt fremad i vrede, men den gamle konges øjne lynede så ondskabsfuldt, at han ikke turde møde hans blik, og målløs trådte han atter tilbage, idet han skjulte ansigtet i sine hænder. Men Steffen lod sig ikke bringe ud af ligevægt; han så roligt og venligt på kongen, begyndte så at tale om sin elskede med blød og dæmpet stemme.

"Hun står ikke i bod eller sælger blomster eller tjener, skønt det ville ikke forandre mine følelser. Men en dag, da skyerne hang lavt over vor grade, kom hun ridende, ledsaget af en anden ung pige. De holdt an udenfor min dør, og da jeg så dem, kom jeg ud ..."

"Det er mere, end du gør for mig," bemærkede prins Rudolf.

Steffen smilede, men fortsatte:

"Jeg kom ud, og den dame, jeg elsker, gav mig en armring at gøre i stand. Og jeg så mere på hende end på smykket, derfor svarede jeg: 'Men alt er jo fuldkommen skønt allerede.' Hun hørte imidlertid ikke mine ord, for da hun havde rakt mig armringen, red hun straks bort og lagde ikke mere mærke til mig end til de fluer, som kravlede op ad min væg. Dette er første og sidste gang, jeg har talt med hende indtil denne dag. Men hun var så dejlig, at jeg straks svor, at før jeg havde fået mod til at meddele hende, hvor højt jeg elskede hende, og inden hun tre gange havde afslået at være min, ville jeg aldrig ægte nogen pige eller tale til nogen om kærlighed."

"Jeg må sige," bemærkede prins Rudolf, "at af en forelsket ed at være er denne ret forsigtig. for hvis hun nu skulle vise sig grusom, ven Steffen, kan du have lov at henvende dig andetsteds; de fleste elskeres eder er anderledes ubesindige."

"Men derfor holder de dem jo heller ikke," sagde Steffen og så vist på prinsen.

"Du skulle hellere passe dig selv, sønnike," lo den gamle konge. "Han ved, hvad hele landet véd om dets tilkommende konge."

"Å, lad ham og hele landet gå ad Hekkenfeldt til," vrissede prins Rudolf.

Men prinsesse Osra bøjede sig en smule frem, også komtessen sendte et stjålent blik ud fra folderne af venindens kjole. Så talte Osra:

"Var den pige da så underskøn?"

"Som solen på himlen, prinsesse."

"Lige så smuk som min smukke søster?" spurgte prins Rudolf, der atter var spøgefuld.

"Ja, så smuk var hun netop," svarede smeden.

"Så var hun meget kønnere end denne komtesse Lauengram?" spurgte kongen.

"Det må Deres Majestæt spørge prins Henrik om!" svarede smeden.

"Nå, ja, men det er nu også det samme. Du må ikke desto mindre tage komtessen," sagde kongen. "Man kan i denne jammerdal ikke altid få, hvad man ønsker; vel, søn Henrik?" Og han klukkede på den ondskabsfuldeste måde.

"Jeg gifter mig ikke, førend min dame tre gange har afslået at blive min," sagde smeden.

" Så må hun sandelig se, hun skynder sig. For vi kan ikke alle sidde her og vente med Hans Højærværdighed i fuldt ornat. Send bud efter hende, jeg har min tro svær lyst til at se det vidunder."

"Det samme har jeg," lo prins Rudolf, "det kunne måske med det samme kurere stakkels Henrik."

Prinsesse Osra bøjede sig igen frem og sagde blidt:

"Sig os hendes navn, så sender vi bud efter hende. Jeg ville også gerne se dit hjertes dame."

"Men hvis hun siger nej, er jeg værre faren end før, og hvis hun siger ja, skal jeg vel ligefuldt giftes med komtessen," indvendte smeden.

"Nej," sagde kongen, "kun hvis hun tre gange giver dig en kurv, skal du ægte komtessen. Hvis din dame vil have dig, skal du få lov at være fri." For smeden havde sat Løven i godt lune, og han ventede sig flere løjer.

"Siden Deres Majestæt er så nådig, vil jeg da sige hendes navn; skønt jeg hellere havde erklæret hende min kærlighed i

enrum."

"Det er det morsomste," indrømmede prins Rudolf, "men det kan også lade sig gøre i andres påhør."

"Så må du altså sige hendes navn," sagde Osra, og hendes blik vandrede fra komtessen og til smeden.

"Ja, ja da," lød Steffens rolige stemme, "den dame, der den dag kom ridende og tog mit hjerte bort med sig, hun hedder Osra, og hendes faders navn er Henrik."

Der gik en kort tid, inden de forstod, hvad Steffen mente. Så brast den gamle konge i så heftig en latter, at han nær var blevet kvalt i et hosteanfald. Prins Rudolf klappede i hænderne, og en dyb rødme gød sig over prinsessens ansigt, mens den yngre prins og komtessen lod til at være forstenede af forbavselse.

Steffen selv stod ganske rolig, da han havde talt, han var stadig urokkelig, noget, både mænd og kvinder skulle beflitte sig på at være under lignende omstændigheder, og dersom deres egne kræfter ikke strækker til, skulle de bede Himlen om bistand, Himlen er som bekendt almægtig.

Da den gamle konge var kommet nogenlunde til sig selv efter sit anfald, så han på smeden med stor venlighed, nikkede fornøjet til ham og vendte sig derpå til sin datter:

"Nå, Osra, der fik du da en kærlighedserklæring. Nu har du at bringe vor gode vens samvittighed fred ved tre gange at give ham kurven. For da er han fri som fuglen i luften og kan gøre vor kære komtesse Hilda lykkelig."

Kvindehjerter er uransagelige, for da prinsesse Osra hørte, at smeden ved det blotte syn af hendes skønhed var blevet så lidenskabeligt forelsket i hende, følte hun pludselig en vis ømhed for ham og betragtede ham med en følelse, der lignede

beundring, og skønt det aldrig med en tanke faldt hende ind at lytte efter hans galskab eller behandle den som andet end en spøg, man lo ad, fik hun dog en sælsom uvilje imod den plan, hun selv havde foreslået, at smeden af bispen skulle vies til Hilda Lauengram. Det lod altså til, at denne mand forstod sig på skønhed. Det var dog synd, at han skulle giftes mod den sortmankede pige, for således kaldte prinsesse Osra komtesse Hilda; hun var selv, som alle Elphbergerne, snarere rød- end sorthåret. Da kongen derfor talte til hende, svarede hun i en gnaven tone:

"Skal det virkelig bydes mig at afslå sådan en mands ægteskabstilbud? At give ham en kurv er jo en plet på min værdighed." Og hun så meget stolt ud.

"Å, så megen nedladenhed kunne du vel nok vise ham på grund af hans ed," sagde kongen.

"Ja, ja da, så siger jeg altså nej," lød det atter i samme vrede tone, og hun vendte øjnene bort fra Steffen.

"Det var første gang," svarede smeden ganske roligt og fæstede øjnene på prinsessens ansigt. Hun følte hans blik, det drog hendes øjne tilbage til ham, og hun udbrød i harme:

"Ja, jeg giver ham kurven," og atter så hun bort. Men han vedblev at betragte hende; han ventede på, at hun tredje gang skulle sige nej.

"Det er lige så let at sige nej tre gange som to," bemærkede kongen.

"Ja, for en mand," mumlede prins Rudolf, for han var meget bevandret i det farlige kendskab til kvindeluner, og han læste måske i sin søsters hjerte. I alt fald så han hen på hende, idet han sagde til kongen:

"Deres Majestæt, min mening er den, at sølvsmeden er en snedig fyr, han vil hellere end gerne ægte komtessen, når det kan ske uden at fornærme min broder. Derfor er det, han har bekendt sin vanvittige lidenskab for Osra, der aldrig vil have ham, det ved han kun alt for vel, og når hun tre gange har afslået at ægte ham, kan han blive gift mod sin vilje med komtessen, hvilket jo er en stor lykke for ham, idet han således adlyder Deres bud uden at fornærme min broder ... Jo, jo, du er en snedig krabat, ven Steffen."

"Her er ingen snedighed," sagde smeden. "Jeg har sagt, hvad sandhed er og intet andet!"

Men kongen svor en drøj ed og udbrød:

"Ja, således er det. Rudolf har ret. Men jeg misunder ham ikke det gode parti. Skynd dig nu, Osra, at give ham kurven for tredje gang, så han kan blive lykkelig, som han ønsker det."

Men atter fo'r en dyb rødme over prinsessens kinder, for nu vidste hun ikke, om smeden virkelig elskede hende, eller om han kun havde brugt hendes navn som et skalkeskjul for at redde sig overfor prins Henrik. Og det var hende en utålelig tanke, at han kunne ønske en forbindelse med Hilda, og at han havde løjet, da han sagde, han elskede prinsesse Osra. Hun kunne heller ikke lide at give ham til komtessen, hvis han i sandhed elskede en anden; hendes sind var derfor i stort oprør, hun pintes af trang til at kende smedens følelser for hende, for skønt han kun var en håndværker, måtte hun indrømme, at han var vidunderlig smuk. Det undrede hende nu, at hun ikke før i dag havde lagt mærke til ham. Hun tøvede altså med at sige nej for tredje og sidste gang, og det skønt bispen stod rede til at

udtale de afgørende ord, der skulle binde smeden til hofdamen for livet.

Med et rejste hun sig fra sin plads og vandrede hen imod døren, vendte hovedet og smilede en gang til smeden. Da hun mødte hans blik, steg rødmen atter op i hendes ansigt og gjorde hende så skøn, at endog hendes fader lagde mærke dertil. Derpå sagde hun blidt og skælmsk:

"En anden gang skal jeg sige det afgørende nej, to gange er nok på en dag," og hermed gik hun ud ad døren, dur lukkede sig og skjulte hende for smedens øjne.

Kongen og Rudolf brast i latter og svor højt og lydeligt, at kvinder er ens over hele verden, men bispen af Modenstein, der også havde set prinsessen smile, bed sig i læben og vendte hovedet bort.

"Men nu kan vielsen altså ikke finde sted," udbrød Rudolf, da han havde let sig mæt.

"Så opgiver vi den for i dag," sagde kongen, hvis vrede havde lagt sig. "Lad dem være fri foreløbig. Komtessen må vi passe på, og siden denne unge nar (her pegede han på prins Henrik) ingen steder løber hen, så længe hans due sidder i bur, behøver han ingen bevogtning. Og så såre Osra bestemmer sig til at give sin smed den tredje kurv, sender vi igen bud efter bispen."

"Og hvad skal jeg da gøre?" spurgte smeden.

"Hvad du skal gøre, svigersøn?" klukkede kongen. "Du kan gå hjem, til jeg lader dig kalde."

Steffen takkede kongen og vandrede hjemad igen, han satte sig til sit arbejde og faldt i dybe tanker. Han syntes, at komtessen var blevet meget hårdt behandlet, at prins Henrik

fortjente at blive lykkelig, og at prinsessen var endnu vidunderligere, end han havde troet.

Og således gik eftermiddagen hurtigt med arbejde og betragtninger. Tiden flyver, når hånd og hoved er beskæftiget.

Prinsesse Osra vandrede rastløs op og ned i sit værelse. Klokken var otte, og da man var i oktober, var det allerede mørkt.

Hun var gået herhen for at være alene, og nu, da ingen forstyrrede hende, fandt hun alligevel ikke hvile. Den smed var dog en sælsom fyr. Ja, hun måtte tilstå, at han efter hendes mening var fuldkommen så smuk som Rudolf. Men hvad så dog hendes broder Henrik i den sortsmudsede Hilda?

Hun fattede ikke, at nogen mand kunne synes om sådan en skorstensfejer! Hvad var det, smeden havde ment? Det hele måtte have været et snedigt påfund, som Rudolf havde sagt. Men da han havde fortalt, hvorledes hun red ned ad gaden, var der kommet et glimt i hans øje, som en mand ellers ikke er herre over. Mon det tossede menneske dog virkelig skulle –? Nej, det var for afsindigt; hun håbede, det ikke var sandt, hun ville dog nødig have, at den stakkels tosse skulle blive ulykkelig … Å nej, han var ingen tosse, det hele var en list. Men hvor turde den uforskammede knægt bruge hendes navn som skalkeskjul? Der var vel piger nok i Strelsau; han havde ikke behøvet at løfte sine øjne så højt som til Elphbergerens datter. Fyren fortjente pisk, hvis det var et påfund. Men hvis det nu alligevel var sandhed?

Og i sin kvide rev prinsessen det fine silkevæv af sin vifte, kastede stumperne på jorden og knuste dem under sin fod.

"Jeg får hverken rist eller ro, før jeg ved, hvad jeg skal tro," udbrød hun og standsede foran et stort, aflangt spejl i panelet, hvor hun kunne se hele sin skønne skikkelse – og mens hun betragtede den, åbnedes hendes læber i et smil, hun løftede hovedet og sagde:

"Jeg går selv hen til smeden og spørger, hvad meningen var!"

Og hun smilede igen til sit eget billede, smilede sejrsstolt, for mens hun så sig i spejlet, tænkte hun: "Jeg ved, hvad han mente. Men jeg har lyst til at høre det af hans egen mund."

Steffen Smed sad alene i sin bolig, hans lærlinge var gået hjem, og han selv gad hverken spise eller arbejde, men sad ved sin arne med hænderne i skødet. På gaden var alting stille; det regnede, og ingen var udendørs.

Da hørtes der pludselig en sagte banken på hans dør, så sagte, at smeden ikke var vis på, han havde hørt rigtigt, men lyden kom igen, og Steffen rejste sig langsomt for at se, hvem gæsten kunne være. Og idet han åbnede døren, gled en høj, slank skikkelse forbi ham; en arm skubbede ham sagte til side. Døren blev lukket, og han var alene indenfor døren med en dame, som var helt indhyllet i en stor ridekappe og så tilsløret, at hendes ansigt var ganske skjult.

"Velkommen, høje dame!" sagde Steffen, idet han trak en stol frem til gæsten og bøjede sig dybt. Nu havde han ikke mere sit skødskind på, men bar en smuk, brun dragt og silkestrømper; det så næsten ud, som havde han ventet fremmede.

"Ved du, hvem jeg er?" spurgte den tilslørede dame,

"Siden jeg var et lille barn, har jeg kendt solen, når jeg så den, selv om dens åsyn var tilhyllet af skyer."

En snip af sløret droges bort, og et øje glimtede frem i smilende forskrækkelse.

"Ingen ved, jeg er her," sagde Osra, "og du ved ikke, hvorfor jeg er kommet."

"Er det for tredje gang at svare mig," spurgte han, idet han trådte et skridt nærmere uden at blive mindre ærbødig i sin holdning.

"Jeg er slet ikke kommet for at svare, men for at spørge. Men det er vist dumt af mig, at jeg er her, for hvad bryder jeg mig egentlig om at vide, hvad du mener?"

"Nej, hvad skulle prinsessen vel bryde sig om det?" sagde Steffen og smilede.

"Der er dog dem, som finder hende smuk, min broder Henrik f.eks."

"Og prinsens meninger må man respektere."

"Må man også dele dem?" spurgte hun og drog sløret lidt mere bort fra ansigtet.

"Vi simple folk kan intet dele med prinser og prinsesser."

"Og dog kan I godt misbruge vore navne, skønt mindre højbårent undertiden havde gjort samme gavn."

"Intet andet navn kunne der være nævnt, prinsesse."

"Så var det altså dit alvor," udbrød hun med liv.

"Hvad mener prinsessen?"

"Å, jeg mener, at det er mig så ligegyldigt."

"Ak, det ved jeg kun alt for vel, det undrer mig kun, at De har ulejliget Dem her hen for at sige mig det."

Prinsessen stod op og begyndte at gå frem og tilbage som i sit værelse. Steffen fulgte enhver af hendes bevægelser, som om han havde fået øjne blot for at betragte hende.

"Selve tingen er jo intet," erklærede hun heftigt, "men jeg har nu en gang fået lyst til at få det spørgsmål klaret. Steffen, var det noget, du fandt på – eller – eller er det sandhed. Så, svar mig nu. Jeg har knapt med tid."

"Det er ikke en tanke værd, høje dame. Sig kun nej for sidste gang, og så er det hele forbi."

"Og så ægter du komtessen."

"Kan jeg lade være at adlyde kongen?"

"Det gør mig ondt for hende," sagde prinsessen, "en så fornem dame skulle ikke tvinges til at gifte sig med en sølvsmed."

"Det har altid været min mening … og derfor …"

"Derfor fandt du på den historie!" udbrød prinsessen med harme.

Denne gang svarede Steffen ikke straks, så sagde han mildt:

"Derfor mente jeg, at hun skulle gifte sig med prins Henrik, siden de elsker hinanden."

"Jamen, hun er ikke hans lige."

"Jeg er glad over, at jeg er af så lav fødsel, at jeg kan gifte mig med hvem, jeg vil."

"Er du da virkelig ganske fri, kan du give dit hjerte til hvem, du vil?"

"Ja, så såre De har sagt nej tredje gang," og her bøjede smeden sig dybt for prinsessen, der nu havde draget sløret så meget til side, at det kun dannede en ramme om hendes underdejlige ansigt.

"Men vil du da ikke svare mig," råbte hun, og nu smilede hun ikke længere, hun var så ivrig, som om dette for hende var en yderst vigtig sag.

"Bring komtessen her hen i morgen ved denne tid," sagde Steffen, "så skal jeg svare."

"Du ønsker måske at anstille en sammenligning mellem os?" svarede hun stolt.

"Jeg svarer kun, når og hvordan det passer mig," sagde smeden. "Dog kan De jo straks her sige nej for sidste gang, dermed er den sag jo færdig,"

"Jeg skal nok sige nej," udbrød hun, "men også kun når det passer mig."

"Men De kommer altså her med komtessen?"

"Det gør mig så ondt for stakkels Hilda. Jeg har ikke været god mod hende, det var stygt af mig, skønt jeg kun i spøg kom med dette forslag."

"Men der er endnu tid til at gøre alting godt igen."

Prinsessen så ham ind i øjnene med et langt, forskende blik, men han mødte det med et lyst, roligt smil.

"Det bliver silde," sagde han, "skal jeg ledsage prinsessen til slottet?"

"For at hele Strelsau skal spørge, hvem det er, der spadserer med Steffen Smed? Nej, jeg går hjem, som jeg kom. Men jeg har intet svar fået af dig?"

"Og jeg har ingen kurv fået af Dem, prinsesse."

"Vil du svare mig, hvis jeg i morgen kommer her med Hilda?"

"Ja, da skal jeg svare."

Prinsessen stod nu nær ved døren; Steffen åbnede den, for at hun kunne gå ud, og idet hun skred over tærsklen, sagde hun:

"Og da skal jeg for sidste gang sige nej, måske," hvorpå hun hastigt ilede ud i mørket, hen ad den stille gade og forsvandt. Steffen lukkede sin dør, strøg sig to gange over panden,

sukkede tre gange, smilede en gang og gav sig så til at lave sin aftensmad.

Næste aften, da klokken på Domkirken slog ni, blev der pludselig støj og oprør på slottet. Kongen faldt i et sådant raseri, at ingen mand havde set ham i slig i en tilstand før, selv hans søn, prins Rudolf, turde ikke le ad ham – hoffolk, gardere, lakajer og staldkarle løb i vild forvirring frem og tilbage i rædsel og forfærdelse. Lidt senere red et talrigt kompagni af kongens garde ud af slottets port og spredtes under flere officerers befaling over hele Strelsau, mens fem soldater i galop red til hver af byens porte med den ordre, at ingen måtte gå ud af staden uden passerseddel, undertegnet af hofmarskallen. Og kongen svor ved himlen, og ved meget andet, at han nok skulle straffe forbryderne, at han skulle vise dem, at Løven endnu var i live, hvortil prins Rudolf satte sit alvorligste ansigt op –i grunden morede hele historien ham kongeligt – og lod hente mere vin. Og grunden til al denne støj og forskrækkelse var, at prinsesse Osras værelse fandtes tomt, at komtesse Hildas værelse ligervis var tomt, og at ingen i de sidste to timer havde set prins Henrik, kongens yngste søn. Disse kendsgerninger kunne, under de forhånden værende omstændigheder nok sætte selv en blidere natur end Løvens i bevægelse.

Gennem alle byens gader drog nu garden, bankende på hver en dør, forstyrrende nogle midt i deres aftensmad, andre i den første søvn, nogle i drikkelag, andre ved deres sure arbejde. Når døren ikke hurtigt åbnedes, brød garden ganske roligt låse og slåer fra, så ransagede de hver en revne og hver en sprække og viste den yderste nidkærhed, ja, de skræmte en gammel dame således, at hun faldt i krampe og først en hel måned efter kom

til helsen igen. Omsider, efter at have vendt op og ned på hele staden kom de også til den stille gyde, hvor Steffens skilt, "Sølvskibet", hang, som han havde arvet efter Aaron Lazarus, jøden.

"Bum, bum, bum!" dundrede de på døren med deres sværdfæster.

Sergenten ventede lidt, alting var mørkt i huset, der var tykke skodder for alle vinduerne; en stund efter dundrede soldaterne atter løs.

"Denne pokkers smed er sagtens gået i seng!" råbte sergenten ærgerligt. "Men vi må undersøge hans hus også. Kom her, døren må brydes op!"

Og så betragtede han døren, den var en god, solid egetræsdør med svære jernbeslag.

"Å, vi får et farligt mas, inden den giver efter," sukkede han, "hvorfor i alle djævles navn kan den karl da ikke svare os. Halløj, Steffen, hov, halløj, Steffen!"

Der hørtes ikke en lyd fra det mørke hus.

Men i dette øjeblik opfangede de lyttende soldaters øren støjen af ildens og flammernes susen i huset ved siden af (det tilhørte også smeden, men var lejet af en frugthandler) ud ad hvert et vindue væltede røgen, mens beboerne kom frem og skreg om hjælp. Nu stødte sergenten i sin alarmpibe og råbte: "Brand!"

Folkene løb af sted efter stiger og reb, for det var tydeligt, at frugthandlerens familie var i livsfare, og det var mere nødvendigt at frelse dem fra luerne end at løbe efter prinsen og hans kæreste. Imidlertid kom brandstigen til veje, og en stor menneskemasse samledes hurtigt. Døren til Steffens hus

åbnedes, husets herre kiggede ud og spurgte, hvad her var på færde. Da han hørte, at nabohuset stod i flammer, satte han et meget alvorligt ansigt op, huset var jo hans, og ventede et øjeblik for at se, om familien lykkelig kom ned ad stigen. Men sergenten sagde til ham:

"Ilden kan muligvis tage fat i Deres hus også, det ville være fornuftigt at lade Deres folk komme ud i tide!"

"Det har De ret i," svarede Steffen og nikkede. "Jeg har arbejdet lidt silde ud på aftenen med tre af mine lærlinge, og de er endnu på værkstedet."

Med disse ord stak han hovedet ind ad sin dør og råbte:

"Det er bedst, I skynder jer ud, drenge, for ilden kan let brede sig."

Men sergenten vendte ryggen til og gav sig igen i færd med slukningen.

Ud af Steffens hus kom nu de tre lærlinge, den ene var meget høj, de bar alle skødskind, skindbukser og tætsluttende huer, som den slags håndværkere plejer. De stod et øjeblik og så på ilden hos frugthandleren, men den var snart forbi, og de gik bort, mens soldaterne endnu var optaget af redningsarbejdet. Ledsagede af Steffen drejede de om ad den nærmeste gade og vandrede med raske skridt over den åbne plads foran Domkirken.

"Portene er nok allerede lukket," sagde den højeste af drengene. "Hvordan var det med den ildløs, Steffen?"

"Å, det gik nemt nok, tre knipper hø til at sætte ild på hytten og et par kroner for at bøde på den lidte skade! – Skal vi prøve på at slippe ud af byen?"

"Ja, vi må jo ud," sagde prins Henrik og tog komtessens hånd i sin, mens den tredje lærling tavs vandrede af sted ved siden af Steffen. Kun én gang sagde hun med dæmpet stemme:

"Så var det altså intet skalkeskjul, Steffen?"

"Det var den rene sandhed, prinsesse!"

"Jeg ved ikke, hvordan jeg skal komme ind på slottet i denne dragt," sagde prinsesse Osra.

"Lad os først hjælpe deres broder og komtessen bort," lød smedens råd.

Nu var den nærmeste port lukket, da de kom til den, men just som de fire smede nåede den, red en trop soldater frem. De skulle afsøge den nærmeste omegn for det tilfælde, at flygtningene allerede skulle være udenfor staden. Befalingsmanden havde ordre fra kongen til at lade vagten åbne porten for ham og hans folk.

Da Steffen Smed så dette, gik han hen og gav sig i snak med ham. De tre lærlinge stod tæt ved ham.

Officeren kendte smeden godt og sludrede med ham, mens soldaterne red gennem den smalle port; Steffen sagde et par ord til drengene, der nikkede.

Nu var alle soldaterne ude af porten, befalingsmanden bøjede sig frem på hesten, rakte Steffen hånden til farvel; smeden greb den med overstrømmende venlighed – det så ud, som om han aldrig ville slippe den, og imens listede de to drenge sig helt hen til porten.

"Så, så, mand, nu kan det være nok," lo officeren. "Vi skilles da vel ikke for livet?"

"Det vil jeg ikke håbe," lød Steffens alvorlige svar; han blev ved at trykke den andens hånd.

"Nå, slip mig, min ven Steffen, se, portvagten vil have porten lukket igen!"

"Det er sandt," sagde Steffen.

"Farvel da! ... Halløj – stop dem, stop dem, de unge slubberter, der render de jo fra mig!"

For just, som Steffen sagde farvel, var de to drenge styrtet ud gennem porten, og nu ilede de af sted ud over den mørke mark. Steffen bandede og svor.

"De lumske knægte! De skulle have arbejdet hele natten på et billede af Vor Frue, og nu ser jeg dem så vist ikke før i morgen op ad dagen! Men de skal få deres skælmsstykke betalt, de dovne slyngler!"

Officeren lo ad smedens harme.

"Det gør mig ondt, at jeg ikke kan fange de to skælmsmestre for Dem, men vi skal jage ædlere vildt ... Nå, drenge er nu en gang ikke anderledes. Vær ikke for slem ved dem, når de vender næsen hjem."

"De skal ikke dø i synden," sagde Steffen vredt, og hermed red officeren bagefter sine folk ud ad porten, der lukkedes efter ham.

Så sagde prinsesse Osra:

"Tror du, at de slipper lykkeligt bort, Steffen?"

"De har penge i deres pung, kærlighed i deres hjerte, og en vred konge forfølger dem! ... Var jeg i deres sted, prinsesse, da skulle jeg komme frem i en fart!"

Prinsessen så efter dem gennem portens gitterværk.

"Ja, det har de alt sammen. Hvor de må være lykkelige! Men hvad skal jeg gøre, Steffen?"

Smeden svarede ikke, og de gik hjem til hans hus i tavshed.

Måske tænkte de på prins Henrik og komtesse Hilda. Måske var det også andre tanker, de havde i hovedet.

Da de nåede Steffens hus, bad han prinsessen gå ind i det bageste værelse og klæde sig om, så at hun kunne vende tilbage til slottet, uden at nogen fik nys om, hvordan hun havde hjulpet sin broder med at iværksætte flugten og bortførelsen imod kongens vilje, og mens hun, stadig uden at sige et ord, adlød ham, tog han en svær knippel og stillede sig på sin dørtærskel, hans hoved rørte ved dørens karm, og hans skuldre nåede fra den ene post til den anden. Der stod han stille og ventede, indtil sergenten, nu da ilden var slukket, huskede på, at han ikke endnu havde ransaget smedens hus. Han kom altså tilbage med sine fire mænd og bad Steffen flytte sig, så at han kunne komme ind.

"For huset må jeg jo gennemsøge," sagde han, "det har jeg fået ordre på."

"Dem, du søger, er ikke i mit hus," sagde Steffen.

"Det må jeg selv svare for. Hør nu, smed, gå nu til side og lad os komme ind."

Da prinsessen hørte stemmer udenfor, stak hun hovedet ud og sagde i stor forfærdelse:

"De må ikke komme ind, Steffen, ikke for nogen pris må de komme herind."

"Vær kun rolig, prinsesse, de skal heller ikke overskride min dørtærskel."

"Jeg hørte stemmer derindefra," udbrød sergenten.

"Det er ikke så mærkeligt at høre folk tale i et hus," sagde smeden og tog fastere om sin knippel.

"Vil du gå til side?" spurgte sergenten, der begyndte at blive utålmodig. "For sidste gang, vil du eller vil du ikke lade os komme ind i dit hus?"

Steffens øjne lynede, for skønt han var en fredens mand, havde han vældige kræfter, som han nok holdt af at bruge, når lejligheden gaves, og frem for alt holdt han af at bruge dem til at beskytte og forsvare sin elskede prinsesse. Derfor bed han tænderne sammen og svarede:

"I kommer kun ind i mit hus over mit lig."

Så drog sergenten sit sværd, og hans folk fældede hellebarderne. Han råbte: "I kongens navn!" og gik løs på smeden med blankt våben.

Men Steffen lod sin knippel falde på sergentens skulder, og armen faldt knækket ned. Så gav soldaterne sig til at råbe og skrige, og folk strømmede sammen for at se, hvad der var på færde ved Steffen Smeds dør. Og Steffens øjne lynede endnu vildere, da garderne styrtede løs på ham, og han strakte to af dem bevidstløse for sine fødder, for han var så høj, og hans arme rakt så vidt, at han ramte dem, inden de rigtig kunne komme ham ind på livet, og de havde ingen skydevåben med sig.

Prinsessen var nu blevet færdig og stod i sine egne klæder, hun var gået ud i den yderste stue og betragtede Steffen. Hendes barm hævedes og sænkedes i heftig bevægelse, hendes øjne fyldtes med tårer, og hun mumlede hen for sig:

"Jeg har ikke sagt nej tredje gang."

Og ikke en tanke skænkede hun komtessen og prins Henrik, heller ikke bekymrede hun sig om, hvorledes hun selv skulle komme hjem til slottet.

Hun havde kun øje og tanke for den vældige skikkelse derhenne på dørtærsklen, som kæmpede for hende og var rede til at ofre livet for at skjule hendes ulydighed mod hendes fader, den gamle løve.

Kongen var ingen langmodig mand, og da han i to timer forgæves havde ventet på efterretning om søn, datter og komtesse, faldt han igen i raseri, sendte en mand af sted efter en hest, en anden efter Rudolfs hest og en tredje efter prinsen selv; så drak han en slurk vin og kaldte på Rudolf, der skulle ride ud med ham for at se efter, hvad de dovne hunde af gardister tog sig for, siden de ikke bragte flygtningene tilbage til slottet.

Prins Rudolf lo i skægget, gabte og ønskede sin dumme broder pokker i vold, men steg alligevel til hest og fulgte med faderen. Således galopperede de gennem staden. Kongen skældte ud af hjertens lyst, hver gang han mødte en af sine officerer eller soldater; derpå red de til alle portene, hvor de fik den besked, at ingen var gået ud af staden, med undtagelse af to drenge, der stod i lære hos Steffen Smed, og som var listet ud mellem en flok soldater.

Men dem brød kongen sig ikke om, han red lige op i den gade, hvor "Sølvskibet" hang. Her kom han midt ind i støj og spektakel, vejen var spærret af en tæt stimmel, og det var kun med nød og næppe, at hestene kunne bane sig vej gennem menneskemassen.

Skummende af raseri brølede kongen:

"Hvad er her på færde?"

Så kendte folk løven, og en hel snes begyndte i munden på hinanden at fortælle, hvad der gik for sig, nogle snakkede om branden, andre om slagsmålet, så at kongen hverken kunne

finde hoved eller hale i denne forvirring. Prins Rudolf lod tøjlerne hænge og brast i latter. Men da kongen, som allerede nævnt, ikke var meget tålmodig, råbte han vredt: "Gør plads!" jog sporerne i sin hest, fo'r frem uden at bryde sig om, hvem eller hvad han red over ende, og nåede således helt hen til Steffens dør, med prins Rudolf i hælene; prinsen fandt, at det hele var kostelige løjer.

Dog forsvandt smilet i det smukke ansigt, da han rejste sig op i stigbøjlerne og rigtig fik set, hvad her var sket. For fire gardister var kommet til, seks stod omkring døråbningen, tre lå slagne på jorden, og endnu løftede Steffen sin mægtige knippel til slag, hver gang nogen gjorde forsøg på at få ham til at vige pladsen.

Blodet flød fra et sår i hans pande, men armene svang det frygtelige våben frem og tilbage, og ingen vovede at komme nærmere. Således havde han forsvaret sig i en hel time, men prinsesse Osra kunne jo ikke slippe ud, hvis han ikke drev alle soldaterne bort, og det håbede han skulle lykkes ham, han mente, de ville gå bort efter forstærkning; i alt fald var det hans bestemmelse ikke at rokke sig af pletten. Og Osra bad ham heller ikke opgive ævred, hun stod ganske stille i stuen bag ved ham med foldede hænder, ubevægeligt ansigt, og øjne, der lynede af beundring for hans mod og styrke.

Men da kongen var brudt igennem stimlen og hørte, at smeden formente hans garde adgang til huset og allerede havde ødelagt tre af hans soldater, fik han et nyt anfald, brølede i vilden sky, at de var en flok krystere alle til hobe, og før nogen kunne standse ham, drog han sit sværd, borede sporerne ind i hestens sider og væltede to af soldaterne ved døren. Uden at

give Steffen tid til at forsvare sig, uden at sige et eneste ord, løftede han sit lange slagsværd og red lige ind på den oprørske smed.

Prinsessen så sin faders ansigt og faldt ned på sine knæ, idet hun jamrende skjulte sine øjne i hænderne. Nu så Steffen også, at det var kongen, som kom; men han havde måske ikke en gang veget pladsen, for han havde lovet Osra, at ingen skulle komme ind. Imidlertid fik han ikke tid til at tænke, for kongen fo'r frem, og han kunne ikke gøre andet end sænke sin knippel, så at han stod forsvarsløs i døren, han ville hverken såre kongen eller gå til side; i sit blinde raseri så den gamle løve ikke smedens bevægelse, men jog sit sværd lige ind i Steffens brede bryst, så at han faldt ned på det ene knæ, mens blodet strømmede ud over stenene foran dørtærsklen. Så trak kongen i tøjlerne og sad stille med øjnene stift fæstede på den slagne kæmpe, men Rudolf sprang hastigt af sadlen, greb Steffen i sine arme og støttede ham, idet han mumlede:

"Hvad er dog dette? Hvad skal det betyde?"

Steffen var hårdt såret, men han samlede sine sidste kræfter og sagde med halvkvalt stemme:

"Kom herind alene, kun prinsen og kongen må komme herind."

Prins Rudolf så på sin fader, der stak sværdet i skeden og rask kom af sadlen, derpå trak prinsen Steffen ind i huset. Kongen fulgte med og smækkede døren i for alle dem, der stod udenfor.

Og da så kongen sin datter ligge på knæ inde i smedens stue, med ansigtet skjult i hænderne. Af overraskelse og forbavselse blev han med ét ganske rolig, men han kunne kun mumle hendes navn, mens prinsen højt kaldte på hende og vredt

spurgte, hvad hun havde at bestille her; hun svarede ikke et ord, men tog hænderne fra ansigtet og fæstede øjnene på Steffen, og da hun så ham ligge støttet op mod prins Rudolf. Dødbleg og blodig, brast hun i høj gråd og slog atter hænderne for ansigtet, hun vidste jo ikke, om hun ønskede ham død eller levende, for hvis han levede, kunne han aldrig blive hendes, og hvis han døde, ville hun bittert sørge over ham.

Men nu begyndte Steffen at tale, han sagde til kongen, hvorledes han havde fået prinsessen til at bringe Hilda derhen, hvorledes han og hun havde hjulpet de elskende af sted, forklædte som hans lærlinge, hvorledes de nu allerede måtte være langt borte. Men han fortalte ikke, at det var ham, der fra et bagvindue havde kastet en pung med guldstykker til frugthandleren, for at denne skulle stikke ild på huset, heller ikke fik kongen dette at vide senere.

Da Steffen havde talt ud, segnede han om i prinsens arme, og prinsen rev sit skærf af og prøvede på at standse blodstrømmen, men den gamle løve, der var en hård hals, smilede barsk.

"Han har rigtignok holdt os ordentligt for nar, den smed, men hvis han ikke foretrækker at blive hængt for at dø nu straks af sit sår, så skulle du hellere lade ham forbløde sig, søn Rudolf, for hvis han kommer sig, må han klynges op i den højeste galge, vi har!"

"Vær kun rolig, konge," sagde Steffen, "prinsen kan ikke hjælpe mig, kongen er en gammel mand, men han forstår at håndtere et sværd."

"Godt nok til at ekspedere sådan en slyngel ud af verden," brummede løven i en fornøjet tone. "Hold på ham, Rudolf, jeg

ser nødig, han pines mere end nødvendigt."

Og dette var første og eneste gang, kong Henrik viste sig medlidende overfor et menneskes lidelser.

Men Steffens kræfter tog snart af, hans blik søgte hen til prinsessen og Rudolf så det. Nu havde prinsen altid holdt meget af den prægtige smed; han elskede sin søster højt, havde egentlig et meget blødt hjerte; derfor kaldte han på Osra og bad hende komme hen til den sårede; og hun stod op, satte sig ned hos Steffen og lagde hans hoved i sit skød, og der lå han da, med blikket fæstet på hendes skønne åsyn og med et henrykt smil om læberne. Blodet blev ved at strømme ud af hans sår, det plettede den hvide kåbe, hun bar over sin kjole, og hendes tårer faldt på hans pande. Men Rudolf tog sin fader ved armen, trak ham lidt til side og sagde:

"Lad dem sidde et øjeblik! Pigen er syg og manden døende? Hvad kan det skade?"

Den gamle løve brummede, men føjede sig efter sønnen; måske var han rørt, for han glemte over smeden rent at sende folk ud efter flygtningene, der således fik et stort forspring.

Så løftede Steffen sine øjne til Osra og hviskede:

"Græd ikke, prinsesse – nu er de frelst, nu er de lykkelige!"

"Det er ikke for dem, jeg græder!"

Steffen lå stille en stund, så talte han igen.

"Det var altså sandhed, prinsesse – sandhed fra den allerførste gang, jeg så Dem ride ned ad gaden – og jeg føler, at mit hjerte aldrig ville have forandret sig, hvor længe jeg end havde levet!"

"Det tvivler jeg ikke om, Steffen; og jeg græder heller ikke, fordi jeg tvivler om din kærlighed til mig."

Lidt efter spurgte Steffen:

"Græder prinsessen da, fordi jeg skal dø?"

"Ja – derfor græder jeg."

"Ville prinsessen ønske, jeg kunne leve?"

"Nej, det ønsker jeg ikke, men – men … jeg ved ikke ret …"

Så smilede Steffen Smed, og hans smil strålede af lykke.

"Det ville kun gøre liden forskel for prinsesse Osra, enten Steffen Smed var død eller levende!"

Ved disse ord rødmede Osra atter, vendte hovedet bort fra den døende mands blik; hun svarede ham heller ikke.

Og så sagde han:

"Hvad bekymrer prinsessen sig vel om, enten jeg lever eller dør?"

Atter brændte Osras kinder, atter blev hun ham svar skyldig, som han lå der i hendes skød og forblødte sig. Og der kom et lyst glimt i hans øje, han prøvede at tage hendes hånd.

Hun så, hvad han ville, lagde sin hånd i hans, og han hviskede ganske sagte, for nu kunne han ikke mere tale:

"Prinsessen har endnu ikke sagt nej tre gange."

Da sænkede hun sit blik i hans, de så længe på hinanden, og et øjeblik syntes det dem, at alt var muligt – alt! Liv og elskov og uendelig fryd!

Men da de ikke kunne få alt, var de begge tilfredse med intet at få.

Prinsessen bøjede sig helt ned over ham og hviskede:

"Nej, Steffen – tredje gang har jeg ikke sagt nej!"

Hans læber bevægede sig; hun var nu ganske nær ved ham, og hun kunne netop opfange ordene:

"Og prinsessen vil ikke sige nej?"

"Jeg siger ikke nej!" svarede hun, idet hun kyssede ham på munden.

Derpå drejede han sig om på siden, lagde sit hoved op mod hendes bryst, lukkede øjnene og talte ikke mere.

Således døde Steffen, sølvsmeden i Strelsau – lyksalig i døden, fordi prinsesse Osra ikke havde givet ham nej tre gange.

Hun lagde ham forsigtigt ned på jorden, stod op og gik hen til kongen og Rudolf.

"Han er død, Deres Majestæt!"

"Det er godt," svarede kongen.

Han bød da Rudolf jage alle folk bort fra gaden, hjem i deres huse.

Og da alting var stille, tog Osra sit slør over hovedet, Rudolf løftede hende op på sin hest. Og således vendte de tilbage til slottet, uden at nogen fik nys om, at hun havde været i sølvsmedens hus den aften.

Og mange måneder efter blev prins Henrik forsonet med sin fader, så at han og hans hustru atter vendte tilbage til Strelsau. Og da han hørte, hvorledes Steffen var død, satte han et stateligt mindesmærke op over ham, lod smedens navn indgravere i sten og lod nedenunder sætte disse ord: "Fra en ven til en ven!"

Men tre dage efter at mindesmærket var rejst, kom en tættilsløret dame hen til det; hun lå længe på knæ og bad, så stod hun og betragtede indskriften, og endelig bøjede hun sig ned, kyssede den kolde sten og hviskede: Til min elskede!

Derpå vendte hun sig bort, gik hjem på slottet og sås aldrig mere ved Steffens grav, hun var bange for, at folk skulle lægge mærke til hende. Men tit og ofte kunne hun åbne sit vindue, når

stjernerne blinkede på nattehimlen, og da hviskede hun til det tavse mørke, der gemmer så mange hemmeligheder:

"Ikke tre gange, Steffen, ikke tre gange!"

Derfor er det jo ikke utænkeligt, at prinsesse Osras hjerte har været grebet af guddommeligt vanvid, men, som prins Rudolf sagde: "Hvad kan det skade? Pigen var ung, drømmen sød, manden død, og i døden er alle lige."

2. Grev Mérosailles og hans væddemål

I foråret 1734 kom en fornem franskmand til Strelsau. Han var ikke alene af høj byrd, men tillige smuk, dannet og meget rig.

Han kom for at besøge prins Rudolf, der havde lært ham at kende på sin rejse til Paris.

Kong Henrik modtog grev Mérosailles – det var adelsmandens navn – meget nådigt og sendte ham et kompagni af sin garde, der skulle ledsage ham til borgen i Zenda, hvor prinsen på den tid opholdt sig med sin søster Osra.

Prinsen blev overvættes glad ved at se greven, for han kedede sig ikke så lidt og trængte meget til en ven, med hvem han kunne tale, og drikke, ride, jage og spille kort.

Alt dette kunne greven til fuldkommenhed, og venskabet mellem de to unge mænd blev for hver dag varmere, så at der snart herskede stor fortrolighed imellem dem, og de talte sammen om alt muligt, især når de havde drukket tæt og sad i prinsens værelser om aftenen.

Således hændte det, at greven en gang dristede sig til at spørge prinsen, hvorledes det gik til, at prinsessen, der var så underskøn en dame, altid var sørgmodig og ingen glæde viste ved at færdes mellem adelsmændene, men behandlede dem alle med kulde og ringeagt.

Prinsen lo, som han havde for vane og svarede, at unge piger altid syntes ham sælsomme skabninger, og at han for længst

havde opgivet at bryde sit hoved med deres luner (om sit hjerte talte han ikke!) Han endte med disse ord:

"Jeg tror på ære ikke, hun aner, at De er hor, for hun har ikke værdiget Dem et blik, siden Deres ankomst til Zenda."

Og hermed smilede han skælmsk, for han vidste godt, at greven ikke var vant til at overses af damer og ville tage det ilde op, at prinsessen ikke lagde mærke til ham. Og han havde ikke forregnet sig, for Mérosailles ærgrede sig grundigt; han løftede glasset op for at skjule sin sure mine og svarede:

"Hvis det ikke var en prinsesse og Deres søster, prins Rudolf, ville jeg vædde med Dem om, at jeg nok skulle få hende til at se på mig!"

"Å, det kan da aldrig fornærme mig, at hun ser på Dem, bedste ven," lo prinsen, der morede sig kosteligt over vennens ærgrelse, for han var den aften i overstadig godt lune. "Et blik er ikke så farligt!"

Greven havde drukket meget og vidste, at prinsen ikke, som han burde, holdt på sin værdighed, derfor sagde han i en henkastet tone.

"Et kys er farligere!"

"Meget farligere!" lo prinsen og trak i sit lange, lyse overskæg.

"Vil De vædde med mig?" spurgte greven og bøjede sig frem over bordet.

"Ja vist så," sagde prinsen, "jeg holder tusinde kroner mod hundrede på, at De ikke får et kys af hende. Og De kan anvende et hvilket som helst middel – undtagen magt".

"Det er holdt!" udbrød greven. "Men det skal være tre kys – ikke ét!"

"Så sagte, så sagte, min tapre ven!" sagde prinsen. "Leg ikke med ild! Mange har fået svedne vinger omkring den flamme!"

"Ja, den er lys og strålende!" indrømmede greven. "Men hvo intet vover, intet vinder! Altså er det tre kys, og alle kneb gælder, undtagen vold?"

"Akkurat!" svarede prinsen og lo højt. for han mente jo, at et sådant væddemål var ganske uskyldigt, siden Mérosailles aldrig kunne vinde så meget som ét kys fra Osra, end sige tre.

Han glemte, at han gjorde uret mod sin søster ved således at misbruge hendes navn – men prins Rudolf var nu en gang en letsindig ung mand.

Nu begyndte greven altså at arbejde på at vinde sit væddemål.

Han tog sine prægtigste klæder frem, pyntede sig med kostelige kniplinger, brugte duftende salver og lagde kostbare gaver for den høje dames fødder.

Desuden passede han stadig at være på hendes vej, ødslede med blikke og sukke og alskens smigrende ord, ja skrev sonetter og pastoraler, hvori prinsessen figurerede under mange yndefulde og poetiske benævnelser, og disse digte blev bragt til Osra af kammerfruerne, som greven bestak med store summer. Han påtog sig også bedrøvede miner, spiste lidet eller intet ved taflet, men drak megen vin, som om han ville slukke sin sorg.

Kort sagt, han brugte alle de kneb, unge og forelskede mænd har i baghånden for at vække en dames kærlighed.

Men han opnåede ikke så meget som et blik fra den stolte prinsesse, der vedblev at behandle ham med høflig kulde.

Dog havde hun set på ham, uden at han lagde mærke til det – for prinsesser er ikke anderledes end almindelige unge piger – hun syntes, han var en smuk og fin mand, men hun morede sig over hans forelskede lader, for hun troede ikke, han i sandhed bar kærlighed til hende.

Men da grev Mérosailles mærkede, at alt var forgæves, lagde han sig til sengs.

Han sendte bud efter en læge, som fik en hel pung fuld af guldstykker for at erklære, at greven bar på spiren til en farlig sygdom; han lod sig af sin tjener sminke, så at han så syg og dårlig ud, lod gardinerne trække for vinduerne, stønnede og sukkede gudsjammerligt og sagde, at han var syg til døden, men det var han glad over, for døden var mindre hård end prinsesse Osras kulde og grusomhed.

Alt dette blev af grevens tjenere berettet til prinsessens kammerfruer, der igen meddelte det til deres herskerinde, som herover faldt i stor uro og ængstelse.

For nu så hun jo, at grevens kærlighed var dyb og sand, og hun sørgede over ham; jo længere den løgnagtige læge blev i ansigtet, jo mere bedrøvet blev hun. I sine værelser vandrede hun frem og tilbage, begræd sin skønheds dræbende magt, ønskede at være mindre dejlig og sørgede oprigtigt for den stakkels greves skyld.

Alt dette så prins Rudolf, men kunne på grund af sit væddemål ikke berolige hende; desuden fandt han hele historien meget underholdende og svor, at den var sine tusinde kroner værd mellem brødre.

Omsider sendte greven gennem lægen et meget ydmygt og ynkeligt budskab til prinsessen; han sagde, at han var døden

nær og bad hende vise ham den gunst at komme til ham med et eneste trøstens ord, eller hvis dette var for meget, da kun at vise sig for ham, for muligvis kunne hendes dejligheds stråleglans helbrede hans elendighed.

Ført bag lyset af denne ydmyge bøn samtykkede prinsessen i at komme, og drevet af en sælsom indskydelse iførte hun sig sine prægtigste klæder, satte sit gyldne hår op med perler og ædle stene og stod omsider på grevens dørtærskel som en gudinde.

Den syge lå på sit leje, bleg og mat, som en døende; Osra trådte hen til ham, talte milde og venlige ord, bad ham samle sig og blive rask for de venners skyld, han havde efterladt i Frankrig og for hendes broders, prins Rudolfs skyld, der elskede ham højt.

"Men ingen holder af mig!" udbrød greven heftigt, og da Osra sagde ham imod, fortsatte han: "For dens kærlighed, om hvem jeg ikke bekymrer mig, er intet for mig, og den eneste levende sjæl, jeg elsker –" her brød han af, men det blik, han fæstede på prinsessen, talte tydeligere end ord.

Og dybt rødmende slog hun øjnene ned.

Nu mente greven, at øjeblikket var kommet, han brød ud i en strøm af selvbebrejdelser, sagde, at han var en indbildsk nar, bad hende ydmygt om tilgivelse, fordi han havde dristet sig til at elske hende; erklærede, at han ikke fortjente hendes venlighed, uden hvilken livet dog ikke havde værd for ham; desuden var det jo alt sammen ligegyldigt, da han snart fik ende på det og ikke mere skulle plage hende.

Nu viste prinsessen sig så medlidende og god, at Mérosailles var nær ved at glemme den komedie, han spillede, han talte

videre med så megen iver og varme, at i det mindste halvdelen af, hvad han sagde, var sandhed. for prinsessen syntes ham tusinde gange skønnere, nu da hun var mild og venlig end før, da hun viste sig kold og stolt imod ham og alle andre. Dog huskede han sit væddemål, og til sidst, da han så hendes øjne fyldes med tårer, råbte han som i vild fortvivlelse.

"Ak, gå, gå bort fra mig og lad mig dø alene. Men før De går, skønne prinsesse, og før jeg udånder, må De tilgive mig og lade Deres læber berøre min pande som tegn på, at De ikke er vred på mig. Da kan jeg dø i fred."

Ved disse ord rødmede prinsessen endnu dybere, hendes øjne strålede gennem tåresløret, for hun var meget bevæget ved at se på denne elendighed og ved at have forårsaget en så ædel mands død. Hun kunne næppe tale, men hun rejste sig og forsøgte at sige ham nogle trøstende og beroligende ord. Derefter bøjede hun sig over den syge og trykkede et let kys på hans pande, han følte, at hendes lange øjenvipper var fugtige af tårer, og da hun atter løftede hovedet, hulkede hun højt og skjulte ansigtet i sine hænder. Hans tilstand syntes hende overmåde bedrøvelig.

Således havde Mérosailles opnået at få det første af de tre kys, men, sælsomt at melde, han var ikke stolt eller glad, han indså nu, at hans list var upassende for en adelsmand, og Osras store blidhed i forening med hendes mageløse skønhed virkede så mægtigt på ham, at han ikke mere tænkte på sit væddemål og på ingen måde kunne blive ved at føre prinsessen bag lyset. Han syntes, hans eneste udvej var åbent at skrifte sin brøde for hende, hvilket han derfor besluttede at gøre.

Under påvirkning af den heftigste anger lå greven en lille stund ganske stille, lyttende til den gode prinsesses stille gråd, så sprang han med et ud af sengen og viste sig at være fuldt påklædt, derpå gned han den hvide sminke af kinderne, kastede sig i støvet for prinsessen, idet han med fortvivlelsens betoning råbte, at han var en skurk og ingen adelsmand, at han på det skændigste havde ført den bedste og dejligste prinsesse bag lyset ved at spille en elendig komedie, og at han ikke kunne eller ville leve, hvis hun ikke tilgav ham hans svare synd. Og nu var det forbi med komedien, nu talte han i fuldt alvor, ja han fattede i dette øjeblik ikke, at han ikke fra første færd havde været lige så betaget, som han var nu, af Osras uimodståelige skønhed.

Først sad prinsessen, som var hun blevet til sten. Men da greven havde endt sit skriftemål, da hun omsider begreb, at hendes tårer og hendes kys var spildte på en bedrager, da hun til med troede, at denne anger var en ny rolle, greven spillede, overfaldtes hun af undseelse og harme, så at hendes øjne lynede som selve den gamle løves.

Hun rejste sig op og så med knusende foragt på greven, der lå for hendes fod. Nu var hendes ansigt blegt som en dødnings, hun kneb læberne sammen og drog sin kjole om sig, som var hun bange for, at hun skulle røre ved noget så usselt som denne bedrager. Således gik hun hen til døren; der vendte hun sig og sagde:

"Deres død kan udslette forhånelsen, intet andet."

Og med højt løftet hoved og øjne, der skød vredeslyn, skred hun ud af stuen uden at værdige den sønderknuste grev Mérosailles et blik.

"Så skal jeg med mit liv afsone min brøde, siden jeg ellers ikke kan få forladelse."

Han var fortvivlet. Længe lå han på samme plet, derpå rejste han sig op, klædte sig i sort fra top til tå, spændte sit sværd om livet, kaldte på sin tjener og befalede denne at sadle en hest.

"For," sagde han til sig selv, "jeg vil ride helt ind i skoven, og der vil jeg gøre en ende på mit usle liv, måske vil prinsessen da tro på min kærlighed og sørge lidt over min død."

På broen over borggraven mødte han prins Rudolf på hjemvejen fra falkejagt, og prinsen til råbte ham straks i en spøgefuld tone:

"Hvem skal stedes til jorden i dag? Og hvor er ligbegængelsen, siden De rider ud klædt i så dyb sorg? Heldigvis er det ikke Dem selv, der skal jordes, for jeg ser med stor glæde, at De ved et eller andet vidunder har genvundet sundheden."

"Det er netop mig selv, jeg følger til graven," svarede greven og red helt hen til sin ven, idet han talte så sagte, at tjeneren og falkedrengen ikke kunne høre ham. "Jeg er netop redet ud for at dø."

"Så er komedien endnu ikke spillet færdig," lo Rudolf. "Dog ser jeg ikke min søster ved vinduet, og jeg er ret vis på, at De ikke er kommet nogen vegne med Deres afsindige væddemål."

"Forbandelse over mit afskyelige væddemål," udbrød greven med heftig fortvivlelse i miner og lader. "Jo, dette forbryderske væddemål er for en del vundet, og netop derfor må jeg dø."

"Hvad siger De? Har hun kysset Dem?" råbte prinsen, idet han slog en forbavset latter op.

"Ja, prins Rudolf, hun har givet mig ét kys, og derfor kan jeg umulig leve en dag længere."

"Det var en mærkelig grund, må jeg sige," svarede prinsen, der nu stod af hesten og gav sig til at tale med greven, som meddelte ham, hvorledes komedien var endt. Historien morede ham kosteligt, det morede ham at se vennens anger og ruelse, men allermest at mærke, hvorledes den stolte fremmede var kommet lyset for nær, så at han nu havde svedet og brændt sig næsten til døde.

Og mens de således talte sammen, stod Osra ved sit vindue, men ingen af dem kunne se hende. Omsider holdt prins Rudolf op at le, han tog sin ven under armen, bad ham ikke bære sig ad som en nar, men gå med ind og få et glas vin ovenpå det skæbnesvangre kys.

"For skønt De aldrig får de to andre, er det dog en stolt bedrift at have opnået så meget."

Men greven rystede på hovedet, og hans miner var så alvorsfulde, at ikke alene prinsen, men også prinsessen, der stod ved vinduet, blev ganske ængstelig, for hun så nu også, at han var klædt i sorg, og at hans hest ventede hinsides broen.

"For resten," sagde hun, "bekymrer jeg mig jo ikke om, hvad der bliver af slig en fræk løgner."

Dog gik hun ikke fra vinduet, hvor hun kunne følge enhver af vennernes bevægelser.

Længe talte de sammen, Rudolf så usædvanlig alvorlig ud; til sidst bøjede greven sig og kyssede vennens hånd, og prinsen tog ham i sine arme, som om de skulle sige farvel til hinanden, derefter steg greven til hest og red langsomt ind i Zendaskoven uden ledsagelse; prinsen stod et øjeblik og så efter ham, så trak

han på skuldrene og gik med rynkede bryn ind under porthvælvingen, hvor han forsvandt for Osras øjne.

Hun påtog sig nu en ligegyldig mine, gik ned fra sine værelser og traf sin broder siddende i jagtdragt ved et glas vin. Hun sagde:

"Har grev Mérosailles taget afsked med dig?"

"Ja, i dette øjeblik," svarede Rudolf.

Prinsessen brød nu ud i heftige klager over greven, hun var meget vred på ham og på sin broder, for man måtte ikke være meget værd, når man kunne have venner som denne franskmand.

"Andre brødre," sagde hun fuld af harme, "ville have krævet hans liv for en slig hån. Men du ler kun, ja, jeg er vis på, at du har haft en finger med i spillet." På denne sidste ytring gav prinsen intet svar, han lod, som om han kun havde hørt den første del af hendes udbrud, trak igen på skulderen og sagde:

"Den afsindige sparer mig ulejligheden, han er redet ud i skoven for selv at gøre en ende på sit liv."

"For at dræbe sig?" gentog hun tvivlende, men dog lidt ængstelig, hun tænkte på grevens sorgfulde miner og sorte klæder.

"Ja, for at dræbe sig. Thi for det første er du vred, altså kan han ikke leve, for det andet, har han båret sig ad som en skurk, altså kan han ikke leve, og for det tredje er du så vidunderdejlig – altså kan han ikke leve. For det første, andet og tredje er han en stor nar, altså må han meget hellere dø."

Hermed drak prinsen det sidste glas af sin flaske, idet han satte en yderst fornærmet mine op.

"Ja, du har ret, det er bedst, han dør," udbrød hun.

"Som du vil," svarede Rudolf. "Desuden er han ikke den første brave fyr, der dør for din skyld."

Og med disse ord stod prinsen op og skred ud af stuen, for hun var meget ked af det hele – greven var hans gode ven, og det ærgrede ham altid at se mænd tage deres død for en kvindes skyld.

Da prinsessen var blevet alene, sad hun en stund hensunken i dybe tanker.

Hun så greven stille og sørgmodig ride ud i den vilde skov, og skønt han havde opført sig skændigt imod hende, forekom det hende dog, det var hårdt, at han skulle lade sit liv. Desuden var hans virkelige anger allerede en slags udsoning for hans forræderi, og hun syntes ikke hun kunne sove roligt den nat, hvis greven virkelig tog sig af dage. Langsomt vandrede hun op i sine værelser, stod en stund foran spejlet, mumlede så:

"Stakkels Mérosailles!" – Hun klædte sig hastigt i ridedragt, befalede tjeneren at sadle hendes hest, og efter at have frabedt sig ledsagelse red hun ind i skoven, idet hun fulgte sporene af grevens hest. Det var sent på eftermiddagen, og den nedgående sols stråler listede sig på skrå ned mellem træernes stammer og kastede et gyldent skær over hendes ansigt, mens hun sporede sin hest og hastigt fulgte den vej, greven havde redet.

Men hun havde ingen forestilling om, hvad hun ville gøre, hvis hun indhentede ham.

Efter en times tids forløb så hun hans hest, der stod bundet ved et træ på en åben plads, omgivet af underskov.

Hun steg selv af, bandt sin hest ved siden af grevens, listede sig ind mellem buskene, hvor hun fik øje på Mérosailles, siddende i græsset med sit dragne sværd ved siden af sig; han

vendte ryggen til hende, hun turde næppe trække vejret, men sneg sig nærmere og så ham tage sværdet op; han følte på dets æg og spids og sukkede dybt.

Prinsessen syntes, at dette bedrøvede udtryk klædte ham bedst.

Og han rejste sig, tog sværdet om klingen under fæstet og vendte spidsen mod sit hjerte.

Men da Osra blev bange for, at han straks ville dræbe sig, råbte hun højt: "Grev Mérosailles!" og han vendte sig overrasket om.

Da han så hende, blev han stående som forstenet, stadig holdende om klingen af sværdet.

Hun stod på den anden side af træet og sagde:

"Tror De at kunne sone Deres synd mod mig ved at begå en ny mod Himlen og kirken?"

Og hun så strengt på ham; men hendes kinder blussede, og det varede ikke længe, før hun slog sine øjne ned for hans blik.

"Hvorledes kommer De her, prinsesse?" spurgte han.

"Jeg hørte, at De havde i sinde at begå denne store synd, derfor red jeg efter Dem for at forbyde det."

"Hvor kan De forbyde det, som De selv er skyld i," spurgte han.

"Det er ikke mig, men Deres egne rænker, der er skyld i det," svarede hun.

"Ja, det er sandt. Jeg er ikke værdig til at leve," udbrød han og satte fæstet af sværdet mod jorden. "Jeg beder Dem, prinsesse, gå Deres vej og lad mig dø alene; for jeg kan ikke løsrive mig fra denne verden, så længe jeg ser Deres ansigt."

Mens han talte, bøjede han det ene knæ mod jorden, som om han bragte hende sin hyldest.

Prinsessen tog fat i en gren på det træ, hun stod under, og trak den ned, så at bladene halvt skjulte hendes ansigt, og greven kunne næsten ikke se andet end hendes øjne gennem løvværket. Da hun på den måde bedre var i stand til at tale, sagde hun blidt:

"Tør De virkelig dø uden at have fået tilgivelse?"

"Jeg har anråbt om tilgivelse, før De kom," sagde han.

"Himlens tilgivelse?"

"Ja, Himlens. for Himlen tør jeg bede derom."

Greven bevægede sig op og ned; gennem løvet så man snart Osras glinsende hår, snart hendes kind og hele tiden hendes øjne. Pludselig hørte greven en stemme, der sagde:

"Tilgiver Himlen, uden at man beder om det?"

"Nej, sikkert ikke," svarede han forundret.

"Er vi stakkels dødelige da barmhjertigere end Himlen?"

Greven rejste sig, tog et par skridt hen imod grenen, som bevægede sig op og ned, og knælede igen ned.

"En stor synder kan ikke tro, at han har fundet tilgivelse," sagde han.

"Da gør han den magt uret, som han søger tilgivelse hos; for det er guddommeligt at tilgive."

"Da vil jeg bede om forladelse, og hvis jeg får den, vil jeg dø lykkelig."

Greven bevægede sig igen, og Osra sagde:

"Nej, hvis De vil dø, må De dø uden tilgivelse."

Mérosailles sprang op og gik hen til grenen, indtil han rørte ved de grønne blade, og gennem dem skinnede Osras øjne,

solens stråler spillede i dem, og hendes kinder glødede enten på grund af solen eller af en anden grund. Og aftenen var så stille, og alt tav omkring dem i skoven.

"Jeg kan ikke tro, at De tilgiver. Forseelsen er så stor," sagde han.

"Stor er den – men jeg tilgiver dog."

"Jeg kan ikke tro det," gentog han og så på spidsen af sit sværd og gennem grenene på prinsessen.

"Jeg kan ikke gøre mere end sige, at hvis De vil blive ved at leve – tilgiver jeg. Og vi vil glemme det."

"Nej, ved Himlen," hviskede han. "Hvis jeg skal glemme, at jeg har modtaget tilgivelse, vil jeg hellere lade være at få den."

En sagte latter nåede hans øre henne fra bladene.

"Ja, så vil *jeg* glemme, og De skal være tilgivet," sagde hun.

Greven løftede sin hånd og trak grenen til side.

"Jeg tror ikke på tilgivelsen; jeg har intet tegn fået," sagde han.

"Vær så god at lade være med at tage disse blade til side."

"Med mindre jeg får et bestemt tegn på tilgivelsen, er jeg nødt til at dø."

"Å, det vil De forsøge at bilde mig ind."

"Ved Himlen, det er sandt." og han vendte igen spidsen af sit sværd mod sit hjerte og svor ved sin ære, at hvis hun ikke gav ham et tegn, ville han dræbe sig.

"Ak," udbrød prinsessen trodsigt. "Jeg ville ønske, at jeg ikke var kommet her!"

"I så fald ville jeg nu have været død – død uden tilgivelse."

"Og De vil endnu dø?"

"Ja, med mindre ..."

"Stik sværdet i skeden. Solen skinner på det, og det blænder mine øjne."

"Det er umuligt, for Deres øjne skinner mere end sol og sværd tilsammen."

"Så må jeg skygge for dem med bladene."

"Ja, med bladene," hviskede han. "Får jeg intet tegn på tilgivelsen?"

I den tavshed, der nu fulgte, talte hans øjne; til sidst sagde hun:

"Hvorfor svor De ved Deres ære?"

"Fordi det er en ed, jeg ikke kan bryde."

"Gid jeg ikke var kommet," sukkede prinsesse Osra.

Atter tav de.

Grenen blev trukket ned et øjeblik, derpå gik den hurtigt op, og dens blade berørte Mérosailles' kind. Han lo højt af glæde.

"Der var noget, som rørte ved min kind," sagde han.

"Det må have været et blad," sagde prinsesse Osra.

"Ja, et blad."

"Det antager jeg," sagde prinsessen.

"Da var det et blad af Livets Træ," sagde Mérosailles.

"Jeg ville ønske, der var en, som ville hjælpe mig op på min hest," sagde Osra.

"For at De kunne ride tilbage til slottet – alene?"

"Ja, med mindre De vil berolige min broder."

"Det ville være simpel høflighed," sagde greven.

Derpå steg de til hest og red tilbage gennem skoven.

På en time var prinsessen kommet derud, men de var over to timer om at komme tilbage, og i al den tid talte de næsten ikke et ord; og skønt solen nu var nede, lå der endnu glød over

prinsesse Osras ansigt og i hendes øjne; men Mérosailles, der havde fået tilgivelse, red med smil på læberne.

Men da de kom til slottet, løb prins Rudolf dem i møde og råbte, før han endnu var kommet hen til dem:

"Skynd Dem, skynd Dem! Hvis greven har liv og frihed kær, er der ikke et øjeblik at spilde." Og da han kom hen til dem, fortalte han, at kammerfruen havde forrådt Mérosailles. Efter at have taget hans penge havde hun skjult sig i hans værelse og set prinsessen give ham det første kys; derpå var hun gået til kongen, der jagede i nærheden, og havde åbenbaret ham det hele.

"En af mine hoffolk," fortsatte prinsen, "er redet hjem for at sige mig det. Om en time kan vagten være her, og hvis kongen får fat på Dem, bliver De, så sandt jeg lever, hængt."

Prinsessen blegnede, men Mérosailles sagde stolt:

"Jeg beder dem undskylde mig, men kongen vover ikke at lade mig hænge; jeg er adelsmand og kongen af Frankrigs undersåt."

"Bedste ven," udbrød Rudolf "Løven hænger Dem først og tænker så på alt det andet bagefter. Følg med mig. Det er skumring, De skal klædes ud som min rideknægt, jeg rider til grænsen med Dem bag efter mig, og på den måde kommer De bort i sikkerhed. Jeg kan ikke lade Dem blive hængt for en sådan bagatel."

"Jeg gav gerne mit liv for det, De kalder en bagatel," sagde greven og så på Osra.

"Kom nu ind med mig," sagde Rudolf, "og bliv klædt om."

Da prinsen og Mérosailles kom ud igen på vindebroen, var det blevet aften, og det var mørkt. Deres heste stod ved enden

af broen, og ved dem stod prinsessen.

"Skynd jer," sagde hun. "En bonde, der kom med et læs brænde, fortalte, at deroppe sås en trup ryttere, og at det er kongens garde."

"Af sted," udbrød prinsen. "Måske kan vi undgå dem. Måske vil de heller ikke vove at standse mig."

Men greven tøvede lidt, for han kunne ikke lide at flygte. Prinsessen holdt hånden over øjnene og udbrød:

"Dér kommer de! Jeg ser blink af stål i mørket. De er på toppen af bakken og rider nu ned."

Prins Rudolf løb hen til sin hest og råbte til Mérosailles:

"Skynd Dem! Det gælder livet."

Skønt greven nødig ville bort, var han dog ved at stige til hest, da prinsessen hurtigt kom hen til dem. Og – man må erindre, at aftenen var meget mørk – da hun kom til sin broder, gav hun ham hånden og sagde:

"Min herre, jeg tilgiver Dem Deres forseelse, jeg takker Dem for Deres venlighed og ønsker Dem levvel!"

Prins Rudolf så forbavset på hende, men sagde intet. Hun vendte sig derpå til Mérosailles, der var ved at stige til hest, og idet hun lagde armene om hans hals, sagde hun:

"Farvel, kære broder, Gud være med dig. Sørg for, at der ikke sker vor gode ven, grev Mérosailles, noget ondt." Og hun kyssede ham let på kinden. Derpå udstødte hun forskrækket et skrig og udbrød: "Ak! Hvad har jeg gjort – hvad har jeg gjort!" og hun skjulte ansigtet i hænderne.

Prins Rudolf brast i latter; han sagde ikke noget til sin søster, men opfordrede greven til at skynde sig.

Greven, der var helt fortumlet af stolthed og kummer, svang sig i sadlen; de red hen mod skoven, og idet de gav hestene sporerne, forsvandt de i mørket.

Næppe var de borte, før kongens garde galopperede op for enden af broen, hvor prinsesse Osra stod. Da føreren for vagten så prinsessen, holdt han sin hest an.

"Hvad er Deres ærinde," spurgte hun koldt og stolt.

"Prinsesse, vi har ordre til at bringe grev Mérosailles død eller levende til kongen, og det er os meddelt, at han er i slottet, med mindre han skulle være en af de ryttere, der just nu red bort."

"De ryttere, som De så, var min broder, prinsen, og hans rideknægt," sagde Osra. "Men hvis De tror, at grev Mérosailles er på slottet, så undersøg det fra kælder til kvist, og hvis De finder ham, kan De bringe ham til kongen."

Soldaterne undersøgte slottet, og de fandt grevens klæder og den sminke, hvormed han havde gjort sit ansigt hvidt; men greven selv var borte.

Befalingsmanden kom hen til prinsessen, som endnu stod ved enden af broen og sagde:

"Prinsesse, greven er ikke i slottet."

"Er han ikke?" sagde hun og gik hen til midten af broen og stirrede ned i vandet i graven.

"Var det virkelig prinsens rideknægt, som red med ham, prinsesse?" spurgte høvedsmanden og fulgte efter hende.

"Det var så mørkt," svarede prinsessen, "at jeg ikke tydeligt kunne se mandens ansigt."

"Den ene var prinsen, for jeg så Dem omfavne ham, prinsesse."

"De gør ret i at antage, at det har været min broder," svarede Osra og smilede lidt.

"Men den anden gav De hånden."

"Og nu giver jeg Dem hånden," sagde hun stolt. "Kan jeg give min faders tjener den, kan jeg vel også gøre det ved min broders." Og hun rakte ham sin hånd, lod ham kysse den, vendte sig fra ham og så igen ned i vandet.

"Men vi fandt grevens klæder i slottet," fortsatte manden.

"Han kan jo gerne have ladet noget blive tilbage i slottet," sagde prinsessen.

"Jeg må efter dem," udbrød føreren.

"Jeg tvivler på, at De vil nå dem," sagde prinsessen og smilede, for nu var det en halv time siden, de to red bort, og grænsen var kun 3 mil fra slottet; de kunne ikke indhentes.

Men føreren red af sted med sine folk, indtil han mødte prins Rudolf, der kom alene tilbage efter lykkelig og vel at have fået Mérosailles over grænsen.

Rudolf havde givet greven en sum på tusinde kroner, så at flygtningen var vel forsynet med penge til fortsættelsen af sin rejse, og han slap således ud af kong Henriks kløer.

Men prinsesse Osra fortsatte længe at stirre ned i gravens vand. Undertiden sukkede hun. Undertiden rynkede hun panden, og skønt der ingen var, og det var meget mørkt, rødmede hun mere end en gang.

Til sidst vendte hun sig for at gå ind i slottet, idet hun mumlede:

"Jeg kyssede ham første gang af medlidenhed, og jeg kyssede ham anden gang for at give ham et tegn på tilgivelse, men

hvorfor jeg kyssede ham tredje gang, eller hvad meningen var med det kys – det må Himlen vide."

Og hun gik ind med et smil på læberne.

3. Lord Harry Culverhouses galskab

"Såsom og eftersom min fader, kong Henrik, er død, og jeg er konge, såsom og eftersom jeg ikke længere er ungkarl, men gift mand" (og her gjorde han en bøjning hen imod Margrethe af Toscana, som han for nylig havde ægtet) "og såsom Osra er blevet tyve år, vil vi alle her i Strelsau være fornuftige og fra denne dag ikke mere indlade os på gale streger. – Det drikker jeg på!"

Og med disse ord tog kong Rudolf den 3. sig en god slurk vin.

I dette øjeblik blev det meldt, at lord Harry Culverhouse var kommet for at tage afsked med majestæterne og prinsessen.

Denne herre havde ledsaget det gesandtskab, der var kommet fra England for at lykønske kongen i anledning af hans formæling, og han var blevet nogle måneder i Strelsau, da han med glæde havde modtaget kongens indbydelse til at forlænge sit besøg. For han var blevet dødelig forelsket i prinsesse Osras smukke ansigt og kunne ikke udholde at leve borte fra hende.

Men nu kom han for at sige farvel, og da han blev ført ind, modtog Rudolf ham med megen venlighed og skænkede ham sit miniatureportræt indfattet i diamanter; af dronningen fik han en gulddåse med hendes miniatureportræt indlagt i låget.

Til gengæld bad lord Harry kongen om at modtage et rigt ciseleret sværd og dronningen en elfenbensvifte, malet af Frankrigs største kunstner og med hendes navnetræk i juveler.

Derpå kom han til prinsesse Osra, og da han havde taget afsked med hende, sagde hun:

"En fattig prinsesse kan ikke give rige gaver; men tag denne nål, som jeg har båret i mit hår og behold den for min skyld."

Og hun trak en guldnål ud af sit gyldne hår, en lang, spids nål, hvis hoved dannedes af hendes navnetræk i brillanter og rakte den smilende til adelsmanden.

Men han bukkede dybt, og idet han knælede ned, overrakte han hende et rødt safiansetui og da hun åbnede det, så hun en halskæde af pragtfulde rubiner.

Prinsessen rødmede ved at modtage en så kostelig gave; hun ville have afslået den og rakt den tilbage til lord Harry, men han vendte sig hurtigt bort og idet han bukkede endnu en gang, trak han sig tilbage. Prinsessen sagde til sin broder:

"Den er alt for kostbar."

Da kongen så, hvor værdifuld gaven var, rynkede han let panden og sagde:

"Han må være i besiddelse af megen rigdom; men de er rige i England. Det gør mig ondt, at gaven er så stor, men vi kan ikke afslå den uden at såre ham."

Prinsessen satte rubinhalsbåndet ned til sine andre smykker, og en dag eller to tænkte hun på, at lord Harry var som alle andre mænd, og så glemte hun ham.

Da lord Harry Culverhouse forlod kongens gård, red han en prægtigt smykket ganger; men lidt efter afskedigede han alle sine tjenere og sendte dem hjem, så at han red alene.

Om aftenen nåede han en landsby, fem mil borte, og her standsede han udenfor en hytte, og en gammel mand kom ud og førte ham ind. På bordet i stuen lå en bylt.

"Her er klæderne, lord Culverhouse," sagde den gamle mand og lagde hånden på bylten,

"her er mine," svarede lord Harry, "og hesten står her udenfor." Dermed begyndte han at trække de smukke klæder af, som han havde båret ved audiensen hos kongen, og han åbnede bylten og tog de gamle, tarvelige klæder på, som den indeholdt.

Derpå rakte han hånden ud mod den gamle mand og sagde:

"Giv mig fem kroner, så er alt i orden."

Jøden Salomon gav ham fem kroner, som han puttede i sin pung. Derpå tog han afsked og da han gik ud ad hytten, ejede han ikke andet i verden end de gamle klæder, fem kroner og den guldnål, som havde siddet i prinsesse Osras gyldne hår. for alt, hvad han havde ejet, jordejendomme og huse i England, heste og vogne, penge, klæder og alt, hvad der var hans, havde han tusket bort til jøden Salomon for at kunne købe den rubinkæde, han havde givet til prinsesse Osra.

Det var den sælsomme galskab, hendes underdejlige ansigt havde påført ham.

Det var nu sent på aftenen, og han vandrede hele natten.

Om morgenen gik han ind til en barber, og for den ene krone klippede barberen hans lange lokker af, barberede hans overskæg af og gned hans ansigt med en salve, der gjorde hans hud mørkere.

Og han tilsmudsede sit ansigt og sine hænder og gjorde huden på hænderne ru ved at gnide dem mod nogle sten, som lå på vejen.

Han byttede sin anden krone og købte et brød og begav sig derpå ad Strelsau til, for der var Osra, og han ville ikke være noget andet sted i verden.

Og da han kom dertil, gik han til en sergent i kongens garde og bød ham tre kroner for at blive hvervet som soldat, og da sergenten så, at lord Harry kunne ride og bruge et sværd, blev han antaget. Således blev lord Harry soldat i kong Rudolfs garde, og alt, hvad han ejede, foruden det, der blev ham udleveret i kongens tjeneste, var nogle få skilling og den gyldne nål, der havde holdt på prinsesse Osras hår. Men ingen kendte ham undtagen jøden Salomon, og da han havde gjort en god forretning, holdt han sin mund både da og senere.

Ofte var lord Harry på vagt i slottet, og ofte så han kongen og dronningen ride ud sammen; men de lagde ikke mærke til soldatens ansigt. Undertiden så han også prinsessen, hun værdigede ham ikke et blik, skønt han ikke kunne lade være med at betragte hende; men da alle mænd så på hende, var hun blevet så vant til det, at hun ikke lagde mærke dertil. En gang bar hun rubinsmykket, og soldaten trak vejret hurtigt og tungt, da han så det om hendes hals, og en pludselig rødme dækkede hans ansigt, så at prinsessen, der tilfældigt så på ham, da hun red forbi, bemærkede det under don farve, hvormed han var malet. Hun blev forbavset og holdt sin hest an et øjeblik, mens hun så vist på ham, men hun red videre uden at sige noget.

Om aftenen kom der en kammerfrue til kongens gardes kvarter og sagde, at hun skulle tale med den soldat, der havde stået skildvagt ved slottets vestlige port den dag, og da han kom, rakte hun ham en rød safiansæske og sagde: "Den er til dig."

Men han svarede:

"Nej, den er ikke til mig,"

Og med disse ord vendte han sig bort og gik. Dette hændte tre aftener efter hinanden. Men den fjerde dag, det var atter hans tur til at være skildvagt ved slottet, red prinsessen ud under porthvælvingen, hun var alene og bar rubinsmykket om halsen. Hun sagde:

"Jeg rider udenfor staden, langs flodens bred. Lad en af soldaterne ledsage mig," og hun vinkede til lord Harry, der straks red bagved hende ud ad den vestre port, og de drejede om ved floden. Omtrent 2 mil fra staden holdt Osra stille og vinkede lord Harry hen til sig. Men da hun åbnede munden for at tale til ham, fik han et nyt vanvidsanfald, han greb hendes tøjler, stødte sporerne i siderne på sin hest og fo'r fremad i strakt galop. Prinsessen skreg af angst, men det ænsede han ikke, langs floden gik det i susende fart; når de mødte nogen, hvilket kun sjældent skete, bad han hende skjule sit ansigt, og hun adlød, idet hun trak sit kniplingstørklæde sammen. Således red de, indtil de ved aftenens frembrud nåede en høj klippe, der sprang frem over strømmen. Her standsede lord Harry pludselig hestene, sprang af sadlen og bad prinsessen stige af. Hun adlød igen og stod for ham, bleg af frygt, men stolt og harmfuld. Og han råbte:

"Er det ikke bedst, De dør, prinsesse. De lever jo kun for at drive mænd til fortvivlelse og vanvid."

"Nej," svarede prinsessen, "mænd med hjertet på rette sted drives ikke til afsind af skønhed. De er selv skyld i Deres ulykke, lord Culverhouse," her lagde hun hånden på rubinsmykket, rev hårdt i det så at det gik i stykker, og kastede stumperne for lordens fod. Han ænsede ikke hendes bevægelse, men greb

hende om håndleddet, trak hende hen til skræntens kant og sagde:

"Verden vil få mere udsigt til fred, hvis jeg kaster Dem derned i strømmen."

Osra så ham lige ind i øjnene, hendes hjerte blev grebet af en heftig medlidenhed, og hun svarede mildt og med dæmpet stemme:

"Sæt Dem ned på græsset, lord Culverhouse, og lad mig lægge en kølende hånd på Deres pande, for De ser ud, som om De havde feber, De taler jo i vildelse."

Han adlød hende, satte sig ned på brinken, rystende som et espeløv, mens hun tog ridehandskerne af og roligt tog hans hoved mellem sine hænder. Da lukkedes hans hede øjne, og han faldt i søvn. Men det vidste Osra ikke, for mørket var faldet på, og hun turde ikke lade det ophidsede menneske være alene på dette farlige sted. Derfor satte hun sig ved hans side, natten var lun og stille, og efter en times tids forløb mærkede hun, hvorledes trætheden listede sig over hende; hendes hænder sank ned, hun segnede om på det bløde grønsvær, lagde hovedet på armen os sov roligt ved siden af den vanvittige lord Culverhouse, og med det kostelige, itubrudte smykke liggende ved sine fødder.

Ved midnat vågnede lorden og så prinsessen sove stille og fredeligt med smil om munden som et barn. Han rejste sig og betragtede hende. Natten var stille, kun lyden af de græssende heste nåede hans øren. Så gik han helt hen til hende, stirrede på hendes skønne ansigt, hun slog øjnene op, så ham, smilede og sagde:

"Her er jeg jo under vore egne soldaters bevogtning," dermed lukkede hun igen øjnene, vendte sig om og sov videre.

Lord Culverhouse fo'r sammen, han knyttede begge hænder i vild heftighed og gav sig til at vandre frem og tilbage langs skrænten, mens prinsessen sov.

Lidt efter standsede han, gik atter hen til den sovende, knælede ned ved hendes side; men nu forbandede han ikke mere hendes skønhed, han takkede Gud for den, takkede ham også, fordi han selv havde kunnet bevare sin ære uden plet. Således gled natten hen, til dagen brød frem, da bøjede han sig over Osra, så igen på hende, tog så rubinsmykket op fra jorden og lagde det sagte om hendes hals; ved berøringen af de kolde stene vågnede prinsessen og gned øjnene, gabte, mumlede: "Å, hvor jeg er søvnig," og satte sig over ende. Derpå sagde hun:

"Er De ikke søvnig, lord Culverhouse?"

"Nej, prinsesse, en skildvagt må ikke være søvnig."

Da prinsessen rejste sig, gled halsbåndet ned i hendes skød; hun tog det og rakte ham det, idet hun sagde:

"Tag det igen og rejs tilbage til Deres hjemstavn. Jeg er vis på, De har betalt store summer for det."

Han smilede, han vidste nok, hvor kostbart dette smykke havde været.

"Skal jeg så til gengæld give prinsessen hendes nål tilbage?"

"Nej, behold den kun, den er intet værd," smilede hun, og så tilføjede hun: "mon jeg ikke turde sove lidt endnu?"

"Hvem skulle gøre prinsessen fortræd? Selv jeg har jo intet ondt gjort Dem!"

"Å, De," her lo hun, "De kunne aldrig nænne at gøre mig fortræd."

Derpå lagde hun sig ned og lukkede øjnene.

Men lord Harry Culverhouse satte sig stille ned ved hendes side med hånden under hagen, og han forbandede sig selv, ikke fordi han tænkte på at gøre prinsessen noget ondt, for hans raseri var forbi, og han ville hellere lade sit liv end krumme et hår på hendes hoved, men fordi han tænkte på den fortræd, hans tøjlesløse heftighed havde bragt over hende.

For han vidste jo godt, at man ville lede efter hende, og hvis man fandt hende her, ville det snart blive opdaget, hvem han var, og hendes rygte ville lide under en slig historie. Derfor sad han nu og tænkte over, hvad han kunne gøre for at redde Osra fra onde tunger, han opgav alle vanvittige drømme, jog alle de forbryderiske tanker på flugt, der havde drevet ham til at ride bort med prinsessen.

Han lagde sig derefter på knæ og bad om tilgivelse, hvis hans gerning var en brøde – for ham stod den snarere som noget, skæbnen havde bestemt – han bad altså om forladelse, bad, at Osra, hvad der så hændte, ikke måtte komme til at lide for hans ubesindighed.

Til sidst befalede han sig Gud i vold, tog rubinsmykket i hånden og gik roligt ud imod den bratte skrænt.

Men i dette øjeblik nåede lyden af hovslag hans øren, rytterne måtte være ganske nær, og førend han fik tid at vende sig om, holdt en hest stille ved siden af ham, rytteren sprang af sadlen og styrtede løs på ham med vildt raseri.

Lord Harry så straks, at det var kongen selv. For da Osra ikke kom tilbage, var flere delinger sendt ud efter hende, Rudolf var selv taget med, og da hans hest var rappere end de andres, da han var forpint af uro for den højtelskede søster, var han

kommet langt forud for sine folk og havde således alene fundet Osra og lord Harry.

Nu brødes han med den mand, han højt og lydeligt kaldte for slyngel og kvinderøver, idet han skummende af vrede spurgte, hvad der var blevet af prinsessen.

Så sagde lord Harry:

"Kender kong Rudolf mig ikke igen?"

Stum af forbavselse slap kongen sin modstander, for skønt han ikke kunne begribe, hvad der var foregået, kendte han dog straks sin vens stemme.

Og nu opdagede han også Osra, der lå i græsset og sov som et overtræt barn, indhyllet i sin kåbe, der beskyttede hende mod duggen.

Men nu greb lord Harry ham om armen:

"Er der andre med kongen?"

"Ja, en trop af min garde følger mig; vi har hele natten været ude for at opsøge den forsvundne prinsesse. Hvordan er du selv kommet her, menneske?"

Så fortalte lord Harry da kongen, hvad han havde gjort; han fattede sig i korthed, men åbenbarede hele sandheden; da kongen hørte, hvorledes hans søster var blevet bortført, fo'r hans hånd til sværdfæstet, men lord Harry sagde roligt: Vent lidt! – han gik videre i sin beretning, sagde hvorledes den gode Osra havde ynket ham, hvorledes han havde våget over hendes søvn, hvorledes hun havde bedt ham beholde den nål, der havde siddet i hendes hår.

Derefter så han ned på den sovende pige, talte hastigt og med dæmpet, ivrig stemme; og kongen rakte ham hånden, idet han med bevæget tonefald spurgte:

"Gives der ingen anden udvej?"

Men lord Harry rystede på hovedet og kyssede kongens hånd; så knælede han ned, betragtede for sidste gang den underdejlige prinsesse, løftede sagte hendes hånd op til sine læber, drog den gyldne nål frem fra sin barm og fæstede den forsigtigt i hendes hår. Endelig knyttede han hånden fast om det kostelige smykke og sagde til kong Rudolf:

"I staden er der flere, der kendte mig som lord Culverhouse; Deres Majestæt må sørge for, at ingen genkender kong Rudolfs soldat!"

Kongen fo'r sammen og blev ganske bleg, for han havde holdt meget af lorden; han spurgte atter:

"Gives der slet ingen anden udvej?"

"Nej!" sagde den anden, "der kommer kongens folk ridende, de kommer fra øst og vest og nord! Og der ser jeg andre soldater nærme sig floden fra syd! Rider jeg levende fra dette sted, bliver jeg genkendt, og sandheden kommer frem! For min skyld og for hendes må Deres Majestæt dræbe mig!"

Kongen greb lord Culverhouses arm, drog ham til sig og sagde:

"Skal det være således, Harry, vi var dog så gode venner?"

"Hovslagene kommer nærmere, Deres Majestæt!"

Kongen rettede sin høje skikkelse, løftede på hatten, bøjede sig dybt for lord Harry og talte:

"Lovet være Gud, at denne adelsmand er helbredet for sin svare sjælesygdom, måtte Frelseren være ham nådig for hans ærefulde død!"

Og med disse ord drog han sværdet og gik lige hen til lord Culverhouse, som stod yderst ude på skrænten. Kongen løftede

sit værge og slog til med al sin kraft, så at lordens hoved kløvedes, og han styrtede ned i den brusende strøm, knugende rubinsmykket i sin hånd.

Men kongen vaklede et skridt tilbage, og en kvalt hulken brød frem over hans dødblege læber.

I dette øjeblik hørtes tæt ved et udbrud af glæde, og kongens soldater brød gennem skoven, idet de hilste prinsessen og deres hersker.

Osra vågnede op ved støjen, hun gned igen øjnene og råbte:

"Hvor er han? Hvor er lord Harry?"

Og hun så på soldaterne, og de stirrede på hende, forbavsede over hendes udbrud. Men Rudolf trådte hen til hende, tog hende ved hånden og sagde:

"Men Osra – drømmer du? Her er ingen lord Harry? Han er jo langt borte i sin fjerne hjemstavn! Blev du bange for den røver af en soldat?"

Hendes øjne stirrede på broderen i stum overraskelse, men førend hun kunne samle sig og komme til orde, fortsatte kongen, henvendt til sine gardere:

"Himlen var mig så nådig, at jeg i tide kunne hindre en stor ulykke, kun prinsessens halsbånd er gået tabt. for da jeg kom her, så jeg en mand stå bøjet over min søster, i færd med at stjæle hendes rubinsmykke. Det var en af mine egne folk, han må have fulgt efter hende og har da sagtens slæbt hende hid; da jeg kom, ville han flygte, men han fik ikke tid, for jeg sprang løs på ham og kløvede hans hoved, så at han styrtede fra skrænten lige ned i floden. Takket være Himlen er min søster uskadt! Lad os søge efter hans lig, han holdt prinsessens halskæde i sin knyttede hånd, da han faldt!"

Men en af folkene spurgte:

"Hvorledes er de nået herhen, så langt fra staden?"

"Å, søster," spurgte kongen og så vist på Osra, "sig os, hvordan I nåede herhen?"

Hun læste i broderens øjne, hvad svar hun skulle give:

"Soldaten greb min hest ved tøjlen, da jeg red ved flodbredden, han trak mig herhen og truede mig med døden, hvis jeg ikke gav ham mit halsbånd. Jeg nægtede ham det; da trak han en kniv frem, og jeg blev så bange, at jeg tabte bevidstheden; jeg ved intet mere, førend jeg nu vågnede og så jer alle stå her. Men nu ser jeg, at mit smykke er borte."

"Bring prinsessens hest og slut trop om hende, vi må skynde os hjem."

Derpå satte han Osra til hest, red selv ved hendes side, støttende hende med armen; nu følte prinsessen, at hun havde sin nål i håret. Hun trak den ud, så på den og spurgte:

"Har han givet mig den tilbage?"

"Om hvem taler du?" sagde kongen.

"Om lord Harry Culverhouse. Er han virkelig død, Rudolf?"

"Du drømmer nok endnu, i alt fald taler du i søvne," svarede kongen og lo. "Hvad har den røver at skaffe med min ven lord Harry?"

"Men min nål?"

"Dronningen stak den i dit hår, før du red ud. Hun ønskede at give dig en, der var ligesom den, du skænkede lord Harry."

"Hun har ikke rørt mig," råbte prinsessen.

"Jo, vist har hun det."

Prinsessen brast pludselig i gråd.

"Sig mig sandheden. Jeg vil vide sandheden. Det var jo lord Culverhouse."

Da red Rudolf helt hen til hende og sagde mildt og beroligende:

"Kære søster! Den ædle lord, som var min ven, og som bar en så ridderlig kærlighed til dig, er rejst hjem for over to måneder siden. Vær ikke bekymret for ham, for nu har han det helt godt. Den mand, du taler om, var en røver, som havde skumle planer imod dig; han var afsindig. Jeg beder dig, tal ikke mere om ham, skønt han i sin død var ædel og stor som selve vor kære Culverhouse, for han døde med fred. Men på vennen i det fjerne kan du tænke, så meget du vil, for en ædel mands kærlighed kan aldrig skade en højbåren dame."

Prinsessen lagde hånden i broderens, og de red en tid lang uden at tale sammen. Omsider sagde hun:

"Men vor ven kommer jo nok igen til Strelsau?"

"Nej, Osra, ham får du aldrig mere at se."

"Ja, ja da, men når du ser ham, for jeg tror, du vil få ham at se endnu en gang, da må du lægge denne nål i hans hånd og bede ham beholde den for den kærligheds skyld, jeg bærer til ham; måske adlyder han dig."

"Måske, det kan jeg jo ikke vide."

"Og hvis han skulle have min halskæde, så bed ham lade dig få den, for at du kan sælge den og give pengene til de fattige."

"Det ske, som du ønsker," svarede kongen og kyssede søsteren. Men hun brast igen i heftig gråd, idet hun kaldte Gud til vidne på, at hendes skæbnesvangre skønhed var en forbandelse både for hende selv og for hendes venner, og hun bad kongen tillade, at hun skjulte sig under slør bag et klosters

skærmende mure, for hun kunne ikke bære byrden af de ulykker, hun voldte ædle og hæderlige mænd. Således bragte han hende hjem og lagde hende i dronningens arme, hulkende og bitterligt grædende. Selv tog han Osras hårnål, og da soldaterne nogle timer efter bragte den døde, dækkede han med egen hånd det knuste hoved til og lagde nålen i ligets hånd i stedet for rubinhalsbåndet, der blev solgt, som prinsessen havde ønsket.

Således gik det lord Harry Culverhouse. Det vanvid, prinsesse Osras skønhed havde vakt i hans sjæl, fristede ham først til at begå en svar forbrydelse, og derpå voldte det hans død. Og hans navn nævntes aldrig mere i Strelsau; heller ikke mellem kongen og hans søster, og ingen uden kongen vidste rigtig besked med lord Harrys vanvid. Men Osra sørgede dybt over ham, og længe ville hun hverken gå ud eller modtage nogen af fyrsterne og de fremmede, der besøgte hoffet; hun lå syg af sorg over den elendighed, hun mod sin vilje havde voldt sin broders ven.

Imidlertid gik tiden, hun blev atter munter, for hun var ung, og verden var skøn, og da mindedes hun lord Harry, som han var, førend den svare sygdom fik magt over ham. Dog tænkte hun også på, at han midt i sin afsindighed ikke krummede et hår på hendes hoved, men sad stille og vogtede hendes søvn den lange nat i skoven; hun tænkte på, at han havde tryglet kongen om døden, da han hellere ville lade sit liv end udsætte hende for onde tunger. Derfor sørgede hun over ham og græd i hemmelighed mange tårer.

Men skønt intet mindesmærke rejste sig over graven, og skønt man kun talte om den afsindige røver, der ville plyndre

prinsessen, sov han stille og fredeligt, og i den højre hånd, som lå knyttet over hjertet, holdt han den gyldne nål, der havde fæstnet prinsesse Osras skinnende lokker.

4. Røveren Christians galanteri

"Jeg er led og ked af mænd," udbrød prinsesse Osra, "af bejlere og af prinser. Jeg tager til Zenda og rider alene ud i den vilde skov."

"Der møder du også mænd," sagde kongen.

"Hvor kan Deres Majestæt vide det?" spurgte Osra med et smil.

"Fordi jeg har fundet det aldeles umuligt at undgå kvinder, hvor jeg end færdes."

"Å, det er noget ganske andet," svarede Osra og lo atter.

Kongen sagde ingenting, men lod hende gøre, som hun ville, og så tog hun ganske roligt ud til den gamle borg, red alene ud i skoven; i mange dage mødte hun ikke en eneste mand, skønt hun måske (hvem kan vide det?) alligevel tænkte på dem, hun muligvis kunne træffe på. for sælsomme er de tanker, et menneskes sjæl kan huse; undertiden kender man den næppe selv, indtil et smil om læben eller hjertets pludselige banken åbenbarer tankens beskaffenhed. Netop således skete det, at prinsesse Osras kind en dag kom til at rødme, da hun drømmende lod sin hest gå i skridt under det tætte løvtag i skoven, vel en fire mil vest for borgen, nær ved kongerigets grænser.

Halvt forlegen løftede hun hovedet, så sig om og fik øje på en meget smuk og kraftig hest med sadel og bidsel, der stod bundet ved et træ. Da sukkede hun og mumlede hen for sig: Ak,

min broder havde ret, her er dog mænd i den vilde skov! Og hun rystede sørgmodig på hovedet.

Et øjeblik efter så hun, som hun ventede, at en mand kom hen til hende; og det var så galt, som det kunne være – for den fremmede var både ung og smuk, dertil havde han fine klæder og bar et godt sværd ved siden af et par sølvbeslagne pistoler i bæltet. I hånden holdt han en hat med lange, vajende fjer; han nærmede sig prinsessen, bøjede knæ for hende og sagde:

"Skønne dame, hvis det så er Deres vilje, kunne De gøre mig en stor tjeneste."

"Hvis det står i min magt," svarede Osra, for da hun nu ikke kunne undgå mænd, mente hun, det var bedst at være høflig, "skal jeg gerne hjælpe Dem."

"De ser min hest? Den er mig kærere end mit eget liv, og jeg er bange for, at jeg skal miste den, hvis De ikke yder mig Deres bistand."

"Men hvilken fare truer det smukke dyr?"

"Det skal jeg sige Dem, skønne dame. Jeg kommer fra en lille afsidesliggende landsby hinsides grænsen, omtrent 4 mil herfra. Der bor jeg hos min moder, som lever af mit arbejde. I nærheden af vort hus er en rig gårdejer – Otho hedder han – som, med respekt at melde er en utålelig pralhans. Og han skal troloves i dag."

"Elsker De også den unge dame?" spurgte Osra, der troede at gætte grunden til den fremmedes bekymring.

"Ak nej! Men denne Otho pralede i aftes således af sin bruds skønhed og sin egen tapperhed og uimodståelighed, at jeg blev ked af hans skryderi – måske havde jeg også kigget lidt dybt i glasset, for jeg væddede om min hest mod 1000 kroner (dyret er

det dobbelte værd) om, at jeg til trolovelsesfesten skulle medbringe en pige, der var smukkere end hans forroste Lotta. Men nu er klokken elleve – gildet skal begynde klokken ét, og jeg har endnu ikke fundet nogen pige – end ikke en grim – at tage med mig. Og hvis jeg mister min hest – så hænger jeg mig – for uden den, kan og vil jeg ikke leve."

"Kan De ikke leve uden Deres hest?" spurgte hun forbavset.

"I alt fald," svarede han lidt forlegen, "ville jeg tage mig det meget nær, om slig en ulykke kom over mig."

"Men er denne Lotta virkelig så smuk, at ingen kan tåle sammenligning med hende?"

"Ja, hun er overmåde smuk. I landsbyen kaldes hun verdens smukkeste pige."

"Så må De tillade mig den bemærkning, at Deres væddemål var i høj grad letsindigt. for De må jo absolut tabe det."

"Ak ja," sukkede den fremmede med sørgmodig mine. "Jeg er desværre i stor fare, for der gives i verden kun to damer, som kunne redde mig, og den ene af dem gør det aldrig i evighed."

"To damer. Hvem er de?"

"Skønne dame," svarede manden, "før De viste Dem for mig, sad jeg hen i fortvivlelse, mens jeg sagde til mig selv:

Efter hvad folk siger, er der kun én dame, der kan frelse mig. Men hvordan skulle jeg, Christian Hartz, kunne få foretræde for vor underskønne prinsesse Osra? Og selv om jeg nåede til hende, ville hun jo aldrig tage en bondepigedragt på og gå til gilde med mig. Ak – det er utænkeligt. Og hun er den eneste, der kunne hjælpe mig, den eneste, der er smuk nok. Men da –"

"Nå – hvad så?" spurgte Osra, der sad og legede med sin pisk, idet hun smilede.

"Da ser jeg op og får øje på Dem ... Og jeg udbrød: Pyt med prinsesse Osra! for hun er jo en dame, hvis skønhed må overgå alt, hvad man fortæller om kongens søster; jeg vil kaste mig for hendes fødder og bede hende have medlidenhed med mig!"

Osra slog øjnene ned og vendte hovedet for at skjule sin munterhed – derfor så hun heller ikke, at Christian også smilede snedigt, men troede, han ikke kendte hende, skønt han havde set hende flere gange og hele dagen havde ligget på lur efter hende, da han godt vidste, hvor hun plejede at ride.

"Men hvor," spurgte hun, "kunne den dame få den dragt, De taler om?"

"I min moders hytte, skønne dame, og min moder skal gå hende til hånde med omklædningen."

"Og hvornår vil hun kunne være tilbage på dette sted?"

"Klokken fem i eftermiddag. Jeg skal selv ledsage hende."

"Men af hvad grund skulle hun egentlig hjælpe Dem ud af de vanskeligheder, som Deres egen ubesindighed har bragt Dem i."

"Ak, skønne dame – det véd jeg ikke, med mindre hun skulle vise sig at være lige så god, som hun er smuk."

"De taler godt for Dem," sagde hun og så på ham.

Hun havde stor lyst til at gøre det, han bad hende om.

"Har prinsesse Osra nogen sinde redet gennem Deres landsby?" tilføjede hun.

"Aldrig."

"Men der er måske nogen, der kender hendes ansigt, og da vil de ikke bryde sig om mit."

"Det er ikke sandsynligt, at nogen af dem har set et portræt af hende, det er rolige folk, der holder sig hjemme."

"Og desuden i en bondepiges dragt –," begyndte Osra, men hun standsede, rødmede og lo. Christian greb hendes hånd, kyssede den og sagde:

"For Himlens skyld, følg med mig, skønne dame!"

Han talte så alvorligt, og det klædte hans brune ansigt og klare øjne så godt, at Osra ikke nænnede at afslå hans bøn.

Hun lod ham sværge at holde sagen hemmelig og gik ind på at følge med ham, men hun bebrejdede sig selv, at hun gjorde det og bebrejdede endnu mere skæbnen, der, selv inde i Zendas vilde skove ikke kunne lade hende være i fred for de mænds dumme plagerier.

Da der ingen tid var at spilde, hvis de skulle nå festen klokken et, slog de over i rask galop, og før middag nåede de en lille hytte, der lå ensomt ved foden af en bakke.

"På den anden side af bakken ligger landsbyen, skønne dame," sagde Christian og sprang af hesten. "Dette er min hytte! – halløj, moder!" En gammel kone, net og renligt påklædt, kom ud. Christian gik hen til hende, og efter at have talt et øjeblik sagte med hende førte han hende hen til Osra.

Den gamle kone, der blev ganske blændet af prinsessens ydre og statelige dragt, stod og nejede og mumlede uforståelige ord, men Osra, der i var grebet af foretagendets spænding, klappede i hænderne og udbrød:

"Lad os skynde os ... ellers kommer vi for sent."

Christian løftede hende ned og trak hesten hen i et skur bag hytten, men den gamle kone førte Osra ind i sit sovekammer, hvor der lå en bondepigedragt. Osra tog skørtet og så nysgerrigt på det.

"Skal jeg virkelig have det på?" spurgte hun. "Er jeg ikke temmelig høj til det?"

Den gamle kone sagde, at den dragt var nødvendig, og Osra sukkede; men da det ikke kunne være anderledes, lod hun den gamle kone hjælpe sig med at få den på.

Døren var lukket, og Christian sad smilende i solskinnet udenfor og glædede sig over det heldige udfald af den dristige plan; han følte allerede Othos kroner i sin lomme.

Han blev endnu mere overtydet om, at alt ville gå efter ønske, da han så Osra komme frem, rødmende, men nødt til at bide sig i læberne for ikke at le.

Hendes hår var flettet i to lange piske, hun havde et hvidt livstykke med en sort fløjls trøje over og et rødt skørt, der kun gik meget lidt nedenfor knæet, dertil røde strømper og tykke sko med brede næser.

I sit inderste syntes Osra godt om det alt sammen, undtagen om skoene, og dog sagde hun, at skoene var det eneste af det hele, der tiltalte hende. Christian så mod jorden og bad hende tilgive, mens han forsikrede, at Lotta ville blive grøn af misundelse.

"Lad os så komme af sted," sagde Osra, "for jo før vi går, jo før er det overstået, og jeg kan igen få disse latterlige klæder af. Jeg håber, Himlen vil have medlidenhed med mig og mage det således, at jeg ikke træffer nogen, som kender mig."

De gik op ad bakken, og den gamle kone blev stående og så efter dem.

Da de kom op på toppen, så Osra en lille landsby ligge i dalen; hun kunne høre musikken.

Hun blev pludselig bange, og idet hun greb Christian i armen, udbrød hun:

"Tror De, at ingen vil kende mig?"

"Nej," svarede han, men i det samme faldt hans blik på en ring, prinsessen bar, med det kongelige våben graveret i. "Ingen vil kende Dem, hvis De skjuler den ring," føjede han til og så hende smilende ind i ansigtet.

Osra udstødte et lille skrig; hun trak hurtigt ringen af fingeren og gav ham den, idet hun sagde:

"Gem den for mig – men glem ikke at give mig den igen."

Men hun turde ikke møde hans blik, for hun begyndte nu at tro, at han vidste, hvem hun var.

Musikken kom fra et stort, firkantet hus, som lå i udkanten af landsbyen, og da de nærmede sig, så de et langt bord dækket i skyggen langs huset, og et selskab af mænd og kvinder siddende rundt om det.

Det trøstede prinsessen lidt, at pigernes dragter ganske var som hendes, skønt denne så nyere og smukkere ud; hun samlede sit mod, og idet hun tog Christian under armen, sagde hun:

"Da jeg nu en gang er begyndt på denne komedie, vil jeg også føre den igennem; lad os nu komme hen og udfordre Lotta. Det gælder Deres hest!"

"Den er ikke i fare," sagde Christian, "og jeg er tusinde kroner rigere."

I dette øjeblik havde Otho drukket med selskabet; han stod op med Lotta ved sin side og modtog deres gode ønsker.

Han holdt sin brud i hånden og erklærede, at hun var den skønneste pige i verden – og hun var virkelig smuk, for skønt

hun var temmelig lille, havde hun en nydelig skikkelse, gyldent hår, røde kinder og store, milde, blå øjne.

Otho havde god grund til at være tilfreds, og det ville ikke være gået ham galt, havde han ikke, som elskere plejer, overdrevet og bildt sig ind, at der kun fandtes denne eneste smukke pige i verden – og det er jo dog ikke tilfældet. Otho råbte:

"Jeg gad se, om nogen mand kan finde så køn en pige! – Angående Christian, hvis væddemål I hørte – så skal hans gode hest stå i min stald i aften."

"Så sagte, min gode Otho, så sagte," lød nu en stemme henne fra træerne. "Jomfru Lotta er meget køn, men her har jeg en, som er kønnere endnu. Dette ærede selskab skal være dommere."

Og idet han kom frem med Osra ved hånden, førte han hende hen og stillede hende op lige overfor Lotta, så at alle kunne se hende.

Og alle betragtede hende med forbavselse, men ingen sagde noget. Således sad de en stund. Christian smilede, Osra så på Lotta; men Otho kunne ikke få sine øjne fra Osra.

De begyndte at mumle rundt om bordet: "Hvem er hun?" Men ingen kunne svare.

"Hvem er hun?" spurgte en gammel mand Christian, men han svarede:

"Hvad angår det dig – er hun ikke smukkere?"

Og da andre spurgte, hvorfra hun kom, svarede han det samme. Men en ung fyr trak Christian i ærmet og sagde:

"Er hun din kæreste?"

Christian rynkede panden og sagde:

"Det er hun i alt fald ikke."

Men Osra, der hørte det, rødmede dybt.

Otho, der endnu intet havde sagt, trak pludselig en stor pengepose frem og kastede den heftigt midt ind på bordet med en forbandelse mod Christian, der spottende tog den, og idet han kan kastede den op og ned i hånden, sagde han:

"Der er god vægt, nabo Otho."

Otho lod, som han ikke hørte det; han vendte sig mod Lotta, og idet han lagde armen om livet på hende, sagde han:

"Ja, det er sandt. Satan må have sendt hende, for sandt er det. Men du er også smuk, min egen tøs!"

Den stakkels Lotta følte sig så krænket, at hun af såret forfængelighed brast i gråd og skjulte ansigtet i hænderne, mens Otho søgte at trøste hende, skønt det trods al hans kærlighed til hende var ham umuligt at sige, hun var smukkere end den pige, der var kommet med Christian til gildet.

Alle gæsterne havde nu rejst sig fra bordet og samlet sig i en kreds om Osra.

Men da hun et øjeblik havde betænkt sig, greb hun den pengepose, Christian så triumferende spillede bold med, og råbte til ham: "Jeg skal nok betale dig dem tilbage!" brød gennem klyngen, løb rundt om bordet hen til Lotta, drog den grædende piges hænder fra hendes ansigt, gav hende posen og begyndte hviskende at trøste hende, idet hun så hende ind i de tårefyldte øjne med sit strålende ørneblik. – "Å, min gode, rare pige!" sagde den gavmilde Osra, "se, han elsker dig jo endnu! … Ak, hvad ville jeg her? Men jeg skal straks gå bort, og jeg lover aldrig at komme tilbage! Jeg volder da også ulykke, hvor jeg end går! … Ja, men du er og bliver den smukkeste pige her på egnen.

– Otho, skynd dig, kys hende, sig, du holder af hende. Stå ikke der så stum som en fisk! Ak, hvor de mænd er dumme! Ser du da ikke, hvorfor hun er bedrøvet? – Nå, det var det. Jeg har aldrig i mine dage set en sødere pige, Otho! ... Ja, du skal beholde alle pengene til at købe fine klæder for, så at din brudgom kan finde dig smukkere end nogensinde!"

Og da prinsesse Osra omsider havde fået tørret pigens tårer, var hun selv lige ved at briste i gråd.

Men nu slog Lotta armen om hendes hals, fordi hun havde sagt, at Otho elskede hende alligevel og i sin glæde over dette, glemte hun rent at takke for pengene, ja, hun undrede sig end ikke over, at en bondepige kunne give en så stor foræring.

Men resten af selskabet var ikke som Lotta; med ivrig og nysgerrig mumlen trængte man sig om den fremmede; flere råbte til Christian:

"Du skulle dog passe på dine kroner!" og troede, han var blevet tosset, da de så ham ryste på hovedet og svare:

"Lad Otho bare beholde dem."

Imidlertid æggede disse ord selskabets nysgerrighed, og man betragtede Osra med så næsvise blikke, at hun blev ganske bange; desuden steg beundringen for hendes mageløse skønhed, og landsbyknøsene, der ikke som hoffolkene var vant til at veje deres ord eller skjule deres følelser, kom med ret nærgående bemærkninger, der ængstede prinsessen, så at hun til sidst, efter at have givet Lotta et kys til farvel, gik hen til Christian og på det bestemteste forlangte, at han skulle følge hende hjem.

"Gerne!" svarede han, hvorpå han lagde hendes arm i sin og vendte sig for at gå.

Men alle gæsterne fulgte efter parret, stirrende og snakkende, så at Lotta og Otho stod ganske alene ved det dækkede bord uden anden opmuntring end deres kærlighed og de tusinde kroner; men mængden trængte sig af sted, for alle var bristefærdige af nysgerrighed efter at se, hvor Christian gik hen med den dejlige fremmede pige.

Således nåede de op på bakken, hvorfra man kunne se Christians hytte.

Men her slap han pludselig Osras arm, vendte sig om mod sværmen, tog en af de sølvbeslåede pistoler i hver hånd, spændte dem og sigtede på sine venner og naboer, idet han i en rolig, munter tone sagde:

"Nu tæller jeg til tyve, og den, der er indenfor skudvidde, når jeg kommer til tyve, gør bedst i straks at bestille sig en ligkiste!"

Ved disse ord murrede og brummede de forsamlede; de kendte imidlertid Christian og ventede ikke, men smurte haser og løb ned ad bakken en hel del hurtigere, end de var kommet op ad den.

To af de dristigste og mest påtrængende vendte sig dog om, da de var i en passende afstand og råbte:

"Altid er han parat med pistolerne, den Christian! Vi kender ham, den bandit! Hvem har du sidst plyndret?"

Og Christians brune kinder blev ved disse ord ligeså røde som Osras skørt. Men hun så spørgende på ham:

"Ja," svarede han med rynkede bryn, "de siger, jeg er en røver, og det er sandhed! – Derfor var det, jeg sagde til Dem, at jeg ikke kunne leve uden min gode hest!"

"Kom!" sagde Osra, "lad os skynde os til hytten."

De nåede den i tavshed. Osra fik sine egne klæder på, sagde farvel til den gamle kone, som ikke kom med spørgsmål, og steg til hest. Så sagde Christian:

"Skal jeg ride med Dem?"

Hun nikkede og talte ikke, førend de var inde i skoven igen. Der sukkede hun og sagde:

"jeg fortryder, at jeg fulgte med Dem. for hvis De havde mistet Deres hest, ville de måske have ført et andet liv i fremtiden. Det er bedre at miste sin hest end at blive hængt!"

"Skønne dame, De taler meget fornuftigt. Men alligevel siger jeg: Hellere vil jeg hænges end miste hesten."

"Jeg skylder Dem tusinde kroner", sagde hun, standsede sin hest, skrev en anvisning på 1000 kroner og underskrev den med sit eget navn. Han tog mod den med et dybt buk.

"De har hele tiden vidst, hvem jeg er?"

"Ja, prinsesse."

Nu var de på det sted, hvor de mødtes.

"Hvorfor lever De af røveri?" spurgte hun.

"Fordi jeg elsker det, der fik prinsessen til i dag at følge med mig."

"Men kunne dette ikke findes i kongens tjeneste?"

"Jeg lider ikke at tjene, jeg elsker frihed!"

Hun tav et øjeblik, sagde så med dæmpet stemme:

"Kunne De ikke tænke Dem at tjene mig?"

"Jo – jeg kunne leve og dø i prinsesse Osras tjeneste!"

Og hun følte, at hans blik hvilede på hende, atter red de videre i tavshed, det begyndte at mørknes; man kunne se lyset i borgens tårn. Osra holdt sin hest an.

"Opgiv Deres farlige håndværk – for min skyld," sagde hun.

"Deres befaling er min lov, prinsesse. Og her er Deres ring."

"Behold ringen og send den tilbage til mig, hvis De nogensinde skulle trænge til min hjælp – jeg skal da give Dem, hvad De måtte bede mig om."

Sagte og med bortvendt ansigt lød Christians svar.

"Jeg bytter den ikke bort for noget i verden."

"Er det en tåbelig mand, eller er det kun tåbelig tale?" spurgte hun så ligegyldigt, som hun formåede, idet hun lod sit blik glide over hans ansigt.

"Måske er manden en tåbe, prinsesse – men talen er den rene sandhed!" svarede Christian, idet han med blottet hoved bøjede sig dybt og løftede hendes hånd til sine læber. Og uden at sætte hatten på vendte han sin hest og travede rask ind i skoven.

Men prinsesse Osra red hjem til Zenda og undrede sig over det, der var hændt hende den dag.

Dog kunne hun ikke rigtig være bedrøvet over at have reddet hesten for Christian – hun håbede, Otho og Lotta måtte blive lykkelige sammen; mente, at den ene mand, når alt kom til alt, var lige så god som den anden – hun var nu en gang prinsesse, og han var røver, men hans øjne havde alligevel talt et dristigt sprog; skønt der var stor ærbødighed i hans holdning og tale.

"Det er synd og skam, at en sådan mand skal være røver!" sukkede prinsessen, idet hun red over broen.

Prinsesse Osras vogn var vel en halv mils vej fra Strelsau, da hun stak hovedet ud ad vinduet og spurgte den officer, der ridende ledsagede hende, hvorfor så mange mennesker hastede ad byen til.

"Det er intet, prinsesse", svarede han, "det er kun to forbrydere, som i dag skal hænges."

"Hvad fornøjelse er der ved at se en mand blive hængt", udbrød prinsessen med harme. "Gid jeg dog ikke var kørt ud i dag."

Og hun lænede sig op i hjørnet af sin vogn. Så kaldte hun atter på officeren:

"Bed kusken køre langsomt, jeg gider ikke være blandt en flok vilde dyr, der glæder sig over, at man tager livet af folk!"

Selvfølgelig gik hestene straks i skridt, og man rullede ganske langsomt ad Strelsau til. Men lidt efter kiggede hun igen ud og spurgte:

"Hvem er det, der skal hænges?"

"Den bekendte røver Sigismund Kohl, prinsesse. Han udplyndrede ærkebiskoppen i Zendaskoven, men han blev forfulgt et stykke over grænsen, hvor de fangede ham hos en af hans kammerater, der var medskyldig i mange andre af Sigismunds bedrifter, om end ikke i denne. Fyren skjulte Kohl og prøvede på at narre vore soldater, men begge røverne blev fanget, og nu skal de have deres velfortjente straf."

"Jeg mener, at det er hårdt at skulle hænges, bare fordi man skjuler en kammerat. Han kunne da ikke godt have udleveret Sigismund til soldaterne," sagde Osra.

"Ja, prinsesse, med Deres tilladelse, han får kun, hvad han ærligt og redeligt har fortjent. Foruden flere landevejsrøverier mistænkes han stærkt for et fejt og hæsligt mord. For nogle uger siden er han set sammen med en pige, der lod til at være meget velstående, og som desuden var meget smuk. Nu kan han aldeles ikke give besked om, hvad der er blevet af hende;

men hendes klæder fandtes i hans gamle moders hytte – og han påstår, konen selv har købt klæderne, der kun passer til en ung pige og ikke til en gammel morlille. Det ser jo ikke godt ud – men heldigvis behøver man ikke hans tilståelse for at få ham hængt – hans fortid er allerede pyntelig nok! Hans moders klæder! Som om en gammel kone, der er død for 14 dage siden, skulle have anskaffet sig et fint rødt skørt og lange røde strømper!"

"Rødt skørt og røde strømper! Og moderen er død? Hvad døde hun af?"

"Å, hun fik en slem forkølelse, og det tåler gamle folk jo ikke! Nej, det ser stygt ud – og det er den almindelige mening, for da de blev ført til Strelsau, råbte folk hurra for Kohl – han havde jo kun plyndret ærkebiskoppens karet – men de kastede sten på Christian Hartz og havde nok nær dræbt ham. "

Prinsessen segnede tilbage i vognen, idet hun mumlede:

"Christian Hartz".

Men et øjeblik efter råbte hun:

"Hvornår skal den henrettelse foregå?"

"Klokken tolv, prinsesse; det vil sige akkurat om en halv time."

Atter råbte prinsessen:

"Af sted, kør til, alt hvad remmer og tøj kan holde."

Officeren så forbavset på hende, men hun vedblev:

"Hundrede kroner til min kusk, hvis han bringer mig til pladsen før klokken tolv! Af sted – hurtigt!"

For hun kunne ikke udholde den tanke, at Christian skulle hænges, alene fordi han havde lånt sin ven hus. Hun vidste jo bedre end nogen, hvordan det hang sammen med det røde

skørt; og hun var ved at få ondt, når hun tænkte på, at han havde været ved at blive stenet, fordi han ikke ville forråde hendes hemmelighed. Og mens vognen fo'r hen over stok og sten, mumlede hun hen for sig:

"Men min ring! Hvorfor sendte han mig ikke min ring?"

Nu var de ved byens port, de kørte ind, og eskorten red foran for at bane prinsessen vej gennem stimlen, der blev tættere, alt som de nærmede sig fængslet, foran hvis port galgen var rejst. Men her kunne de ikke komme nærmere, vognen måtte standse, og officeren sagde til prinsesse Osra:

"Vi kan ikke trænge os længere frem, prinsesse, stimlen er for tæt!"

Osra sprang ud af sin vogn:

"Lad mig få to af Deres folk – og De må bringe mig til foden af galgen; selv om det skulle koste mig livet!"

"Godt, prinsesse – det skal ske, – om det så skulle koste *os* livet!" svarede soldaten, for hver en mand i staden ville uden at blinke have ofret livet for prinsesse Osra.

Og så gik folkene foran, officeren bag efter hende – de skubbede og puffede, slog og sparkede, indtil de alle nåede til den firkantede plads, just som Domkirkens klokke begyndte at slå tolv.

Akkurat i dette øjeblik skød en mand som en pil op i galgen og hang der. Folk skreg og brølede, nogle græd og jamrede.

"Hvem er det? Hvem er det?" stønnede prinsessen.

"Det er Sigismund Kohl!"

"Frem, af sted, af sted – vi kan endnu komme tidsnok! Frem!" befalede hun. Men nu lød der nye skrig og skrål, og en mand blev bragt ud i skjorteærmer. En præst stod ved hans side,

holdende et krucifiks for hans øjne. Kong Rudolf, der sad ved vinduet oppe i slottet, spurgte, hvorfor man tøvede med at klynge denne forbryder op, og en af hoffolkene svarede:

"Deres Majestæt! Præsten bad om et par minutters opsættelse – denne stædige slyngel vil ikke tilstå, at han har myrdet den unge pige, kan i den anledning ikke få syndsforladelse, og præsten synes ikke om, at han skal hænges uden den."

"Hvis hans samvittighed ikke snart taler, må det dog ske," sagde kong Rudolf, men lidt efter spurgte han igen:

"Hvad er det nu for støj og spektakel der henne på hjørnet. Det ser ud som et slagsmål?"

Og ganske rigtigt, Osras soldater ville for enhver pris trænge sig hen til galgen; stimlen ville ikke vige, og det regnede med slag og spark til alle sider. Pludselig lød det over mængden:

"Prinsesse Osra! Prinsesse Osra! Det er vor prinsesse!"

Straks faldt alle til ro, mængden delte sig og lod den elskede prinsesse komme frem. Og hun vandrede af sted mellem de to rækker, så hverken til højre eller til venstre, for hendes øjne hang ved skafottet, og netop i dette øjeblik sænkede præsten krucifikset, vendte sig sørgmodigt bort fra synderen og vinkede til bødlen.

Atter lød et forbitrelsens skrig mod den formente morder, der gjorde et skridt fremad imod bødlen. De nærmeststående så, at der svævede et smil om hans læber, og lige som bødlen greb fat på ham, kyssede han en lille pakke, som han holdt i højre hånd. Men nu skreg mængden: "Morder! Morder! Hvor er pigen blevet af?" Da mistede Christian tålmodigheden og råbte med høj røst, så at alle kunne høre det:

"jeg er ingen morder, og jeg har ikke krummet et hår på den piges hoved."

"Hvor er hun da? Hvor er hun?" skreg mængden.

"Det ved jeg ikke," svarede han, kyssede atter den lille pakke og tilføjede med dæmpet stemme: "Hvor hun end kan være, vil Gud nådigt holde sin hånd over hende og skænke hende al livets lykke." Derpå vendte han sig til bødlen og sagde højt: "Skynd dig!"

Og idet han for sidste gang lod sit blik glide hen over menneskemængden, over alle de ansigter, der var vendte op imod ham, faldt hans øje pludselig på ét, og nu så han kun dette ene. Men hvad der fængslede Christians blik, det så kongen også i samme stund, og han rejste sig med en ed:

"Denne Osra er dog en farlig pige," udbrød han og brast i latter. "Lad os se, vi vil vente og se, hvorfor hun ikke vil have den slubbert hængt. Løb ned og sig, at de ikke klynger ham op, før vi giver bødlen et tegn."

Kongen spadserede ud af slottet, kom ned på pladsen, hvor soldaterne straks veg til side, så at han snart stod ved siden af Osra, der rødmede og smilede, skønt hun var både træt og forpustet. Kongen så lidt på hende, smilede betydningsfuldt, trak på skulderen og hviskede omsider; "Nå, Osra, der var nok alligevel en mand derude i den vilde skov – hvad sagde jeg dig?"

Og hun svarede:

"Spørg mig ikke om det, Deres Majestæt, men spørg Christian Hartz, hvad der er i den lille pakke, han kyssede, da bødlen tog fat på ham."

"Men kæreste Osra, den mand er ikke alene røver, han er en fej morder og en stædig slyngel, der ikke vil ud med sproget!"

"Nej, han er ingen morder," sagde hun ivrigt. "Luk bare den pakke op og se, hvad den indeholder."

"Kom du så med," sagde kongen, tog hende ved hånden og skred hen til skafottet, lige for øjnene af folket, der betragtede parret og smilede, for alle smilede, når prinsesse Osra viste sig. Men hun ilede lige hen til Christian, som bøjede knæ for hende med rebet om halsen.

"Giv mig den pakke," udbrød hun og åbnede den hastigt, og i den fandt hun anvisningen på de 1000 kroner og ringen med det kongelige våben. Hun fæstede sit blik på Christian og sagde:

"Du har ikke ladet dig pengene udbetale? Og dog er jeg vel god for 1000 kroner?"

"For mig er denne stump papir mere end halvtreds tusinde kroner værd."

"Ja, men hvorfor sendte du mig da ikke den ring, jeg kunne have reddet dit liv?"

"Men ringen havde prinsessen beholdt."

"Ja, det var jo en aftale," svarede Osra og smilede.

"Det mente jeg også. Og jeg ville hellere miste livet end den ring."

"Atter kommer du med tåbelig tale."

"Ja, for prinsessen ved, at tåbelig mand fører tåbelig tale."

"Og her står de alle sammen og råber om den pige. Hvorfor svarer du ikke, hellere end du dør under en falsk beskyldning?"

Hertil svarede Christian intet, han mumlede kun i en klagende tone:

"Ak, prinsesse, de har taget både det røde skørt og de røde strømper fra mig ... og ..."

Prinsessen vendte sig hastigt fra ham, gik hen til kongen, der stod og så på hende, knælede ned for ham og sagde:

"Min konge og kære broder, tilgiv denne mand. Han gav en ven husly, og han lover dig, at han aldrig mere vil røve anden mands ejendom."

"Hans røverier kunne jeg måske nok tilgive ham, hvis han vil tjene i min hær."

"Ja, han vil tage tjeneste i *min* garde," udbrød Osra.

"Men hvordan kan jeg tilgive ham mordet på den unge pige? For søster Osra, du må selv indrømme, at når en smuk pige forsvinder uden at efterlade andet spor end et rødt skørt og et par ..."

"Deres Majestæt, disse sager – å, må hoffolkene ikke gå lidt til side, jeg må sige dig to ord, Rudolf!"

Kongen vinkede og Osra fortsatte:

"Se her, disse ting fandt jeg i den lille pakke, han holdt i hånden og kyssede, men jeg begriber ikke, hvorfor han kyssede dem."

Kongen tog anvisningen, så på underskriften, så på ringen med det kongelige våben og så til sidst på Osra.

"Jeg beder dig om denne mands liv," vedblev prinsessen, "fordi han er den galanteste herre i dit kongerige. for han satte min ring højere end sit liv og min hemmelighed højere end sin ære. Deres Majestæt må indrømme, at slige mænd bør leve – ikke dø."

Kongen vendte sig om mod sine hoffolk og officerer:

"Mine herrer! Prinsessen ved, at den unge pige er i live og intet klagemål fører mod denne mand, der ikke uden sin æres fortabelse kan nævne hendes navn. Desuden er han kun

anklaget for at have huset sin ven, og prinsessen indestår for, at han i fremtiden vil føre et hæderligt liv. Skal han benådes?"

Efter at have påhørt denne tale erklærede alle, at Christian skulle leve, og det meddeltes mængden, at pigen var fundet. Så slog folket pludselig om; nogle råbte: "Hvem var den pige?" De lo muntert – de mente, at det her drejede sig om en af den smukke Christians elskovshandler; og fordi han hellere ville dø end bringe sin elskedes rygte i fare, blev han med ét en helt, over hvis benådning alle glædede sig.

Og mængden spredte sig i det allerbedste humør, idet den hilste Christian og kongen og allermest den højtelskede prinsesse Osra med glade hurraråb.

Men hun gik igen hen til Christian og befalede bødlen at tage rebet af hans hals.

"Vil du tjene i mit eget regiment, eller kan du endnu ikke udholde den tanke?" spurgte hun.

"Jeg vil gerne tjene prinsesse Osra!"

"Og da du skal have mundering, må du få pengene udbetalt efter denne anvisning," sagde hun og rakte ham det krøllede papir.

"Jeg må jo adlyde prinsessen, hvor nødigt jeg end vil."

"Det er godt. Jeg stoler på, du vil tjene mig trofast, og så byder jeg dig farvel!" Her bøjede hun sit hoved og vendte sig som for at gå. Og han mælede ikke et ord, men så på hende så vist, at blodet steg hende til kinderne, idet hun sagde:

"De skal nok give dig de sager igen."

Christian bukkede dybt, løftede hovedet og så på ringen.

"Nej, det kan jeg ikke," sagde prinsesse Osra. "Men du skal få lov at se den, ja, at røre ved den nu og da." Med disse ord satte

hun ringen på sin finger og rakte ham hånden. Han knælede og kyssede først ringen og så hånden, men han så meget mørk ud; hun brast derimod i latter, og hendes øjne strålede af glæde. Christians ansigt lignede en tordensky; da han før stod med rebet om halsen, havde han ikke sat sligt et ansigt op. Kongen pegede på ham og sagde til Osra:

"Den utaknemmelige hund. Han ser min salighed ud, som om han var ked af, at vi ikke fik ham klynget op. Kalder du det galanteri?"

Men prinsessen lo sagte, hun gned på ringen og svarede:

"Ja, Deres Majestæt, det er netop, hvad jeg kalder det."

5. Bispen af Modensteins brøde

På den tid lå lige overfor Zenda, på en høj hinsides dalen, en stærk og smuk borg, der tilhørte grev Nikolas af Festenburg. Han ejede desuden udstrakte godser, og hans slægt var den fornemste efter kongens. Selv var han en meget begavet, ung mand, en herskesyg og højst ærgerrig karakter, der i krigene mod slutningen af kong Henrik Løves regeringstid havde vundet stor berømmelse for krigskunst og tapperhed. Mellem kong Rudolf og ham herskede der imidlertid intet fortroligt eller hjerteligt forhold, for greven syntes aldeles ikke om kongens skødesløse væsen og mangel på værdighed, mens kong Rudolf så skævt til grevens store berømmelse og rigdom, der truede med at overstråle hans egen, for mens Nikolas stadig vidste at erhverve sig gods og befæste sin borg, stod det kun dårligt til med kongens finanser, og deres tilstand forværredes for hver dag, for kongen var lige så letsindig og skødesløs, som greven var snedig og forsigtig. Ikke desto mindre var greven af Festenburg en hyppig gæst hos Elphbergerne, man modtog ham ved hoffet med tilsyneladende bevågenhed, og intet var sket, som kunne ligne et åbent brud mellem landets to mægtigste huse, skønt de to unge overhoveder tilbragte mange timer i hinandens selskab – på jagt og andetsteds.

Nu var størstedelen af deres adspredelser ret harmløse eller meget passende og anstændige; kun én ting var farlig, især for en ung mand med kongens varme blod og opfarende natur.

Og det var terningespil, netop det tidsfordriv, der morede kongen mest – og hvortil grev Nikolas altid opmuntrede ham. Kong Rudolf var gavmild og rundhåndet; han kunne ikke fordrage at vinde fra folk, der for at more ham spillede højere, end deres midler tillod dem – derfor var det ham selvfølgelig en stor glæde at træffe en modstander, hvis pung var mere velspækket end hans egen, så at han efterhånden faldt i den vane at sidde aften efter aften over terningbægeret med greven af Festenburg. Og jo længere tiden gik, jo større blev hans gæld, for kongen var absolut ikke mådeholdende med vin og stærke drikke, hvorimod greven nøjedes med en slurk øl nu og da; og når kongen tabte, fordoblede han indsatsen, mens den anden forsigtigt trak i land, når lykken var ham imod.

Til sidst turde Rudolf slet ikke mere udregne, hvor stor en sum han var den anden skyldig; heller ikke vovede han at omtale denne sag til sine rådgivere. for kong Henriks krigsførelse havde været en tung byrde for folket, og Strelsaus borgere var ikke oplagte til at tåle ny skatter og pålæg for at betale kong Rudolfs spillegæld; kort sagt: De gode strelsauere holdt nok meget af deres kongehus, men endnu mere at deres penge. Derfor måtte Rudolf se at klare sig med sin privatformue, og af den var der nu ikke meget mere tilbage end borgen Zenda og det tilliggende gods.

En sildig aftenstund, da kongen uafladelig havde siddet i uheld, kastede han sig omsider tilbage i sin stol, drak sit bæger ud og sagde i en gnaven tone:

"Jeg er led og ked af dette! Kom og lad os få en ende på spillet!"

"Det skulle jeg netop til at foreslå Deres Majestæt – jeg spiller jo kun for at adsprede min konge!"

"Så har De min sandten slået to fluer med et smæk, greve – for De har da haft fordel af spillet på samme tid, som De har moret mig! Jeg tror nok, jeg tør sige, at min sidste krone er vandret over i Deres lomme. Hvor meget har jeg tabt?"

Greven havde regnskabet skrevet ned, han tog sine tabletter frem og rakte dem til kongen, der sagde:

"Det kan jeg umuligt betale! Jeg havde mest lyst til at spille endnu en omgang og få det hele udslettet eller fordoblet; men jeg ejer intet, jeg kan sætte mod en så betydelig sum."

Greven fandt øjeblikket gunstigt til opfyldelsen af et længe næret hemmeligt ønske. Han lænede sig over bordet, glattede på sit skæg og sagde ganske venligt:

"Ja, summen beløber sig jo til omtrent halvdelen af det, Deres Majestæts borg Zenda med domæne er værdsat for."

Kongen fo'r sammen og brast i en tvungen latter:

"Nå, så Zenda spolerer Dem udsigten fra Festenburg?" snerrede han. "Men jeg sætter ikke min faste borg på spil, grev Nikolas. En Elphberger mister Zenda lige så nødigt, som han mister sin gemalinde. Den har været i vore hænder i umindelige tider. Uden den forekommer det mig, at jeg ikke kunne bære min krone med ære!"

"Som Deres Majestæt befaler! Så står gælden altså ved magt?"

Han så vist på Rudolf, og hans blik spurgte tydeligt og uden ord: "Hvordan vil kongen klare gælden?" og det tilføjede ligeledes uden ord: "- og betales skal den!" Kongen forstod udmærket godt at læse i grevens øjne.

Han løftede atter sit glas, men det var tomt, og han slængte det rasende i gulvet, så det sprang i tusinde stykker ved grevens fod; derpå vrikkede han i sin stol, mens han halvhøjt svor en drøj ed. Nikolas sad og holdt terningbægeret i hånden, mens et lumsk smil spillede om hans mund; han vidste overmåde godt, at kongen ikke kunne betale ham, at han derfor var nødt til at spille videre, og da han selv havde været heldig hele den aften, tvivlede han ikke om, at han skulle vinde både Zenda og godset; han ville da være den mægtigste mand i riget, og når han sad inde med de to stærkeste borge i landet; kunne en endnu større ære måske ikke være umulig at nå.

"Djævlen sporer mig, og jeg sætter af sted i galop," vrissede kongen til sidst, idet han greb terningerne og rystede bægeret.

"Lykken vil måske tilsmile Deres Majestæt denne gang – og mig skal det ikke fortryde!" sagde greven af Festenburg med et slesk smil.

"Gid Fanden havde lykken!" råbte kongen. "Kom an, greve, og lad os få sagen afgjort! Et kast og vi er kvit, eller De går af med min faste borg."

"Et kast, siden det er kongens vilje. Desuden er det langt ud på natten!" samtykkede greven. Kongen kastede først; han fik 5 og 6, og et pludseligt opvågnende håb bragte et glimt i de trætte øjne, han lænede sig frem i stolen med blussende kinder og hastigt åndedræt. Med et høfligt buk for majestæten løftede greven bægeret, terningerne rullede henover bordet, kongen segnede tilbage i stolen, og greven sagde med et undskyldende smil og et nyt buk:

"Sandelig, jeg blues over mit held, det lader jo til, at jeg i aften ikke kan tabe!"

For greven af Festenburg havde to seksere, og således var han nu herre over Zenda og det tilliggende jordegods.

Han rejste sig, spændte sin kårde om sig, tog hatten i hånden, så ondskabsfuldt på kongen, og med et blik, der rummede mere hån end ærbødighed, sagde han:

"Har jeg Deres Majestæts tilladelse til at sige farvel? For før daggry har jeg sager at ordne i Strelsau, og jeg ønskede gerne at være på min borg Zenda i aften."

Da tog kong Rudolf et ark papir og skrev den befaling, at borgen, og hvad deri befandt sig, tilligemed domænet skulle overgives til grev Nikolas af Festenburg på dennes anfordring; så rakte han papiret til greven, der med et dulgt smil ærbødigt kyssede kongens hånd, hvorefter Rudolf i en nådig og værdig tone sagde:

"Fætter, min borg har fået en bedre og klogere herre. Måtte De have glæde af den!"

Og han vinkede med hånden, at greven kunne gå. Derpå satte han sig atter i sin stol og blev siddende der, til det var dag uden at røre sig og uden at lukke et øje. Der fandt hoffolkene ham, da de om morgenen kom for at klæde ham på – men ingen vovede at spørge, hvad der var sket.

Grev Nikolas, borgen Zendas lykkelige besidder, spildte ikke tiden, hans forretninger i Strelsau opholdt ham ikke længe, og i den tidlige morgenstund red han ud med kongens befaling i lommen. Først gik det i strygende galop til Festenburg, hvor han samlede hele sit følge, sine tjenere, skovbetjente og bevæbnede mænd og meddelte dem, at de skulle ride med ham til Zenda, for Zenda tilhørte nu ham og ikke kong Rudolf. De undrede sig meget, men de spiste den gode mad og drak den

gamle vin, han lod sætte for dem, og om aftenen red de i stor munterhed ned ad bakken og kom over hundrede i tallet med bram og brask travende gennem byens gader, hvor de støjede således, at de forstyrrede søvnen for bispen af Modenstein, som tilbragte natten i herberget der på en rejse fra sit bispesæde til hovedstaden; men ingen kunne meddele Hans Højærværdighed, hvorfor denne flok red til Zenda, så at bispen, der var træt af rejsen, gik i seng ligeså klog, som han var stået op.

Nu havde kong Rudolf i sin sorg og bedrøvelse rent glemt at sige greven af Festenburg, at hans søster Osra opholdt sig på borgen, der var hendes yndlingssted, hvor hun ofte trak sig tilbage og hvilede sig efter hoflivets anstrengelser og uro. Hun boede altså på Zenda med to af sine damer, et par tjenere og vel en halv snes soldater, og da grev Nikolas kom til porten, var klokken over ni, prinsessen var gået ind i sit soveværelse og sad foran sit spejl, iført en løs hvid dragt og med det gyldne hår hængende ned over skuldrene. Hun læste i en gammel krønike om Helena af Troja, om Kleopatra og Berenicia og andre skønne damer, der fandtes afbildede og smukt kolorerede i teksten. Prinsessen var så fordybet i læsningen, at hun ikke hørte greven af Festenburg komme, men sad roligt over sin bog, mens Nikolas fik vindebroen nedladt og kaldt på slotsfogeden. Ham tog greven til side, viste ham kongens selvskrevne befaling med det kongelige segl, så at manden trods sin sorg og forundring ikke kunne gøre andet end lystre ordre og erklære sig villig til at overgive borgen i den nye besidders hænder – soldaternes befalingsmand sagde det samme med den tilføjelse, at de dog

først måtte meddele prinsessen sagen og modtage hendes ordrer.

"Gør kun det!" svarede greven og satte sig i den store forhal. "Sig prinsessen, at hun endelig ikke må lade sig forstyrre, men være min gæst, så længe det behager hende – og meddel hende med det samme, at jeg vil gøre hende min opvartning, hvis jeg ikke kommer hende til ulejlighed."

Men mens han udtalte disse ærbødige ord, skjulte han med møje et smil ved tanken om den harme, en sådan meddelelse måtte volde den stolte ætling af huset Elphberg.

Og han tog ikke fejl her, for hun blev så forbitret, at hun kun tænkte på denne frygtelige efterretning, sprang op fra sin stol, kastede bogen til side og råbte:

"Lad greven øjeblikkelig komme herop!"

Så blev hun stående i sin hvide dragt, med håret bølgende om sig, og da han trådte ind, udbrød hun heftigt:

"Hvad skal dette sige, greve?"

Da hun havde læst kongens befaling og set hans segl, fyldtes hendes lynende øjne med tårer, men hun tørrede dem hastigt af, for greven bøjede sig dybt for hende uden at skjule den hån, der lyste ud af hans mørke ansigt, idet han svarede:

"Det er så spillets gang, nådige prinsesse, lykken har været mig gunstig."

"Ja," svarede Osra, "jeg ved, hvorledes greven af Festenburg forstår at håndtere et terningbæger."

Imidlertid stod Nikolas stille med øjnene fæstet på den skønne prinsesse, der syntes ham endnu dejligere i den hvide kjortel og med håret løst hængende ned over skuldrene, end nogensinde før. Han kunne ikke få øjnene fra hende, men

pludselig så hun op, og deres blikke mødtes. Et øjeblik stod hun stille, som om hun var blevet til sten. Så talte hun:

"Greve, kongen har tabt sin borg, den borg, der er vor slægts vugge. Kongen havde vist ikke lov at sætte den på spil, han er jo ikke den eneste Elphberger, og jeg har måske også ret til at fordre min del."

"Borgen tilhørte kongen, prinsesse, og nu tilhører den mig," svarede Nikolas og smilede igen.

"Godt, så lad den da være Deres," svarede hun og tog et skridt hen imod ham. "Men skulle De ikke være til sinds at sætte den på spil igen?"

"Da måtte prinsessen være en kostelig indsats," sagde han, stadig smilende og med blikket fæstet på hendes ansigt, så at ikke en mine undgik ham.

"Jeg spiller terning så godt som kongen," udbrød hun. "Vi er jo spillere, alle vi Elphbergere," og hun lo bittert.

"Men hvad sætter prinsessen mod borgen?" snerrede han.

Prinsessens ansigt var nu dødblegt, men hendes stemme var fast, og hun blinkede ikke, for hun satte sit hus' og tronens ære højere end sin egen lykke.

"Min indsats har mangen fyrste sat højere end nogen borg i verden."

"Hvad mener prinsessen?" spurgte han, og hans stemme rystede nu, som om han var i stor sindsbevægelse. "Undskyld mig, men hvad ejer prinsessen, der har så stor værdi?"

Grevens øjne lynede, han trådte hende et skridt nærmere, tog sit terningbæger op af lommen og holdt det op for hende, idet han med halvkvalt stemme hviskede:

"Nævn mig den kostelige indsats, prinsesse, hvad er det?"

"Det er prinsesse Osra selv."

"Prinsesse Osra," udbrød han i forbavselse, skønt han allerede halvvejs havde gættet, hvad hun mente.

"Ja, greve, det er meget at være besidder af Zenda, men er det ikke meget mere at være kongens svoger?"

"Ja, det er mere," svarede han, "når kongens søster er prinsesse Osra."

Og nu så han på hende uden at skjule sin beundring. Men hun ænsede ikke hans blik, med et ansigt så blegt som en dødnings greb hun et lille bord, drog det hen mellem sig og greven, idet hun udbrød: "Så, kast; vi ved nu, hvad det gælder!"

"Hvis prinsessen vinder, får De Zenda, hvis jeg vinder, er prinsesse Osra min."

"Ja, både Zenda og jeg er Deres. Kast."

"Skal det være tre kast eller kun et?"

"Lad det være tre," svarede hun, idet hun rystede håret ned ad nakken og stemmede en hånd mod hjertet. "Kast først, greve."

Han rystede bægeret og slog syv øjne. Osra tog terningerne, så ham udfordrende ind i øjnene.

"Lykken tilsmiler prinsessen," sagde han og bed sig i læben, "for fem og fire er ni, om jeg ikke tager fejl."

Nu tog han bægeret, hans hånd rystede, mens hendes havde været fast og rolig.

"Å, kun fem," sagde han utålmodigt, og en sky lejrede sig på hans pande.

"Det er nok, greve," svarede hun og pegede på terningerne, hun havde fået tre og en.

Atter lynede grevens øjne, han sprang til for at tage bægeret ud af hendes hånd, men standsede pludselig, bukkede og

sagde:

"Bevis mig den gunst at kaste først denne gang."

"Mig er det ligegyldigt," sagde Osra, rystede bægeret og kastede for sidste gang. Der var syv øjne. Et smil gled henover grevens ansigt, for han håbede, han kunne vinde, han, som havde slået højere end elleve, da han spillede om borgen. Men hans øjne hvilede fast og opmærksomt på hende, og han holdt bægeret i højde med skulderen, i højre hånd.

Men med ét var det, som svigtede kræfterne prinsessen; hun slog øjnene ned, vovede ikke at se på greven og vendte sig bort, før han kastede terningerne; han vedblev at vogte på enhver af hendes bevægelser, idet han gik helt hen til bordet og stod bøjet over det. Og i samme øjeblik kom prinsessen til at se sit eget billede i et stort spejl, hun ræddedes næsten ved dette blege og forfærdede ansigt, der var fortrukket som i stor smerte. Men ingen lyd kom over hendes læber.

Terningerne raslede i bægeret; der kom et ophold, i hvilket man hurtigt kunne have talt til tolv, og så udbrød grev Nikolas af Festenburg med skælvende og tyk stemme:

"Otte, otte, otte!"

Men førend ordet sidste gang var kommet over hans blege og rystende læber, vendte prinsessen sig lynsnart om mod ham, løftede hånden, så at det vide ærme gled ned ad den runde arm, idet hun med glødende kinder og harmfunklende øjne råbte:

"Falsk spil!"

For mens hendes øje hvilede på det blege ansigt i spejlet, det spejl, grev Nikolas ikke havde lagt mærke til, så hun ham kaste, så ham stå et øjeblik med mørk, fortvivlet mine, og endelig så hun ham gøre en hastig bevægelse med venstre hånd, da hans

fingre behændigt vendte den ene terning. Og alt dette så hun, før han råbte otte. Derfor vendte hun sig nu mod ham og udbrød: "Falsk spil!" og inden han kunne samle sig, fo'r hun forbi ham hen til døren. Men han sprang frem som en tyr, greb hende om håndleddet, så hans negle trængte ind i den fine hud, og han stønnede:

"Prinsessen lyver! Hvor skal De hen?"

Men hendes stemme lød klart og højt:

"Jeg skal ud og sige til alverden, at Zenda igen er i Elphbergernes besiddelse, jeg vil råbe ud over hele riget, at grev Nikolas af Festenburg er en bedrager og en slyngel, der burde kagstryges og piskes gennem Strelsaus gader. for jeg så jo det hele i spejlet. Jeg så Dem i spejlet," og her brast hun i en vild latter, der rungede gennem værelset.

Men han holdt fast om hendes arm; hun så ham et øjeblik ind i ansigtet, så begærlighed, attrå og skam i hans mørke blik; og alle disse følelser overmandede ham, så at han mellem de sammenbidte tænder hvæsede:

"Det skal aldrig ske! – Det skal aldrig ske!"

"Ja, jeg skal brændemærke Dem for alles øjne," sagde Osra. "Det kan blive en morsom historie at fortælle til kongen og til deres fornemme venner i Strelsau."

Endnu et øjeblik holdt han hende fast; han snappede efter vejret og vædede med tungen sine tørre læber. Så slæbte han hende pludselig hen til en løjbænk, greb et tæppe, som lå der, svøbte det om hende og trak det tæt sammen over hendes ansigt, så at hun hverken kunne skrige eller røre sig. Derpå løftede han hende op i sine arme, åbnede med et spark døren og

fo'r ned ad trapperne til den store forhal, hvor kongens seks soldater og mange af grevens følge sad.

Alle sprang op, da de så ham komme, men han ænsede dem ikke, løb gennem hallen, ud på vindebroen, der ikke var trukket op; på den anden side borggraven stod en tjener og holdt hans hest; stadig holdende prinsessen, satte han sig i sadlen og råbte højt:

"Mine mænd har at følge mig til Festenburg."

Og hele følget kom styrtende ud på denne befaling, de seks soldater gjorde intet, kunne intet gøre for at hindre det, på et øjeblik var de alle til hest, og af sted gik det efter greven, alt hvad remmer og tøj kunne holde, ned ad bakken, ind gennem den lille by, hvor de klaprende hestehove og følgets skrig og skrål igen vækkede bispen af Modenstein, der vendte sig i sengen og undredes over, hvad det usædvanlige spektakel kunne betyde i denne sildige nattetime. Men grev Nikolas og hans folk så hverken til højre eller til venstre, de fo'r af sted i vild galop og nåede Festenburg med sprængte og skummende heste. Ind myldrede de tæt efter hinanden, broen blev trukket op, og der stod de og så på hinanden i stum forbavselse, for de vidste jo ikke, hvad deres herre havde gjort, eller hvad det var for en dame, han havde bortført. Men han fo'r frem til trappen, op ad den, ind i et værelse i porttårnet, lige over borggraven, der lagde han endelig prinsesse Osra ned på en løjbænk, og stående ved hendes side klaskede han hænderne sammen og svor højt og lydeligt:

"Så sandt jeg lever, vil jeg eje Zenda og prinsessen oven i købet, og det skal blive sin egen gemal, hun skænder, hvis hun ymter et ord om mit falske spil."

Så bøjede han sig over hende og trak tæppet bort fra hendes ansigt, men hun gav ikke en lyd fra sig eller rørte en finger, eller åbnede øjnene. for hun var besvimet og anede ikke, hvad der var foregået, eller hvor hun var bragt hen af denne vanvittige, fortvivlede mand.

Således lå hun stille og bleg, mens grev Nikolas stod ved hendes side og bed sine læber til blods i spænding og raseri. Og det var netop midnat.

Da bispen igen fik sin nattero forstyrret, blev han meget utålmodig, for han havde varmt blod og et hidsigt sind, som han med stadig bøn og pønitense søgte at ave; og da han nu var vred og ikke rigtig vågen, varede det nogen tid, inden han kunne eller ville fatte den hartad utænkelige udåd, som kroværten skælvende og bævende fortalte ham, stående ved hans seng og krammende sin hue i de rystende hænder. En pige oppe fra borgen, sådan lød den frygtelige beretning, var kommet løbende til kroen, halvpåklædt og halvdød af forfærdelse, med den besked, at enten de nu ville tro det eller ej – for skønt hun med egne øjne havde set det, synes hun dog, dette måtte være en ond drøm! – så var grev Nikolas af Festenburg sent om aftenen kommet ridende til Zenda med talrigt følge; havde talt med prinsesse Osra, og – nu kunne de kalde hende en løgnerske, om de fandt det for godt – havde bortført prinsessen på sin hest til Festenburg; om damen var død eller levende, det kunne pigen ikke sige, for det var der ingen, som vidste. Men alle tjenerne deroppe på borgen var halvvejs forstyrrede i hovedet, soldaterne ligeledes – de talte store ord og truede med at hente 10.000 mand fra Strelsau og ikke lade sten blive på sten af Festenburg og anden forvirret

snak. Men imens var prinsessen i grevens vold; ingen vidste, om hun var levende eller død, og hvilke gruelige farer, der truede hende. Oppe på Zenda løb man rundt i vild forvirring og kun denne stakkels pige hårde haft åndsnærværelse nok til at løbe ned og vække folk i byen.

Bispen satte sig op i sengen og formelig brølede til kroværten:

"Er der da ingen våbendygtige mænd her i byen?"

"Ingen, ikke en eneste, Deres Højærværdighed, eller i hvert fald ikke en eneste, der tør bære våben mod greven. Give Gud, han ikke allerede nu har gjort det af med vor kære, stakkels prinsesse, for han er en farlig og en grum mand!"

"Sadl min hest straks," befalede bispen, "og spild ikke et øjeblik."

Og med lynende øjne fo'r Hans Højærværdighed ud af sengen. for bispen var en ung mand, lige fyldt tredive år, og han var af Hentzauernes ædle slægt; nu læses der i historien, at nogle af Hentzauerne var gode og nogle slette – de gode frygtede Gud, hvilket de andre ikke gjorde, men ellers frygtede hverken de gode eller de andre noget som helst af, hvad der krøb eller gik. Derfor udførte de store bedrifter – enten for det godes eller for det ondes skyld, og de vovede liv og lemmer, som andre vover en skilling.

Altså stod bispen op, tog benklæder og støvler på, satte en sort hat med violet fjer på hovedet, men gav sig for resten kun tid til at få skjorte på under ridekappen, og ti minutter efter sad han på sin hest ved kroens dør.

I et øjeblik betragtede han de forfærdede borgere, som havde samlet sig der, så slog han ud med hånden, løftede hovedet og

sagde dem sin mening om deres fejhed, sagde, at han takkede sin Gud, de ikke var hans sognebørn, og dermed galoperede han gennem gaderne ad Festenburg til, med sværd ved lænd og et par gode pistoler i saddelhylstret.

Således lod han de travle sladdersøstre og feje karle bagved sig og red alene op ad bakken, mens hans hjerte svulmede, og det bankede i hans tindinger.

"For," sagde han ved sig selv, "ikke ofte får en kirkens mand slig lejlighed til at vise, han har hjertet på rette sted."

Klokken halv et nåede han til borggraven, men vindebroen var oppe.

Bispen kaldte højt, tårnvagten kom ud i porten over graven, og da natten var lys og stjerneklar, frembød han et godt sigte.

"Min pistol peger lige på din pande," råbte bispen. "Lad broen komme ned, og skynd dig. Jeg er Friederich af Hentzau – det vil sige bispen af Modenstein, og hvis du er en kirkens lydige søn, adlyder du mig. Jeg sigter efter dit hoved – at du ved det."

Tårnvagten kendte bispen, men han kendte også sin herre, greven.

"Jeg tør ikke nedlade vindebroen uden på min herres befaling," stammede han.

"Så er du en død mand, inden du får vendt dig om for at gå ind."

"Vil bispen tage ansvaret på sig, hvis jeg lader broen gå ned, og love mig at gå i forbøn for mig hos greven?"

"Ja, vist så – han skal ikke gøre dig noget. Men hvis du nu ikke straks lystrer mig, skyder jeg dig først ned og nægter dig en kristelig begravelse bagefter. Så – skynd dig."

Den arme fyr, der nu indså, at han ville miste både livet og den evige salighed, hvis han ikke lystrede, lod nu broen gå ned, bispen sprang af hesten og kom løbende med draget sværd i den ene og en pistol i den anden hånd.

Således bevæbnet skred han ind i forhallen, hvor han fandt grevens talrige følge, drikkende tæt, men ret ængstelige for udfaldet af deres strenge herres sidste bedrift.

Bispen løftede hænderne som til velsignelse – uden at slippe sværd og pistol – idet han sagde: "Fred være med eder!"

Flere af de tilstedeværende kendte ham, huskede hans navn, og straks stod de alle op, blottede hovedet og bukkede dybt.

"Hvor er jeres herre, greven af Festenburg?"

"Greven er ovenpå, Deres Højærværdighed," lød svaret, "men han tager ikke mod nogen i aften."

"Jeg må og skal tale med ham," sagde bispen.

"Vi har ordre til at afvise hvem som helst," svarede de, og skønt deres holdning var fuld af ærbødighed, spredte de sig dog over hallen, så at de spærrede bispen vej til trappen, som befandt sig i et hjørne af hallen.

Men bispen lod sig ikke vise bort, i heftig harme råbte han:

"Tror I måske ikke, jeg ved, hvad her foregår? Og er I alle medskyldige i dette skammelige forræderi? Har I lyst til at hænges ud af borgens tårnluger, når kongen kommer hid fra Strelsau med tusind mand?"

Ved disse ord så de på ham og på hinanden med stor ængstelse, for de vidste nok, at kongen ikke var til at spøge med, når han blev vred, og de vidste også, at han elskede sin søster over alt i verden. Og nu trådte bispen helt hen til dem, der ville formene ham adgang til borgens herre:

"Er I virkelig enige om at øve vold mod en dame og lægge hånd på kongens søster? Det skulle ikke undre mig, for her ser jeg en karl, der vover at løfte sin hånd mod kirkens salvede tjener," og med disse ord gav han soldaten et slag med den flade klinge, så at han sank i knæ.

"Lad mig komme forbi, slubberter og røvere, som I er, alle til hobe! Bilder I jer ind, at en Hentzau lader sig standse af sådant pak!"

"Vi skal gå til greven og meddele ham, at Deres Højærværdighed er her," foreslog hushovmesteren, der således mente at have omgået vanskelighederne, for de turde hverken røre bispen eller lade ham passere, og hermed ville manden gå op ad trappen.

Men bispen sprang efter ham med lynets hastighed, lod pistolen falde, greb ham om armen og slængte ham til side.

"Her behøves ingen melding," råbte han, "kirkens tjenere har fri adgang overalt."

Og så brød han gennem den række, der spærrede vejen, han brugte sit gode sværd, uden at ænse, hvad der skete ham selv, når han blot kom frem til trappen.

Grevens folk turde ikke hugge ham ned, de vidste, at han ikke gav efter, så længe der var liv i ham, og for deres saligheds skyld vovede de ikke at dræbe ham.

Altså slog og stak og sparkede han om sig, idet han hele tiden mindede sine modstandere om deres pligter mod Gud og hans hellige kirke, og omsider stod han uskadt nedenfor trappen, mens de andre forfærdede og forvildede betragtede den stædige og dumdristige bisp, som hastigt forsvandt op ad trappen.

I dette øjeblik var der dødsstille i kammeret over borggraven. Greven havde løftet den besvimede prinsesse og ventede, til hun atter fik sin bevidsthed. Så trådte han helt hen til hende og sagde hende i en kort og barsk tone, hvad han havde i sinde. for nu var terningen kastet, han havde i skræk og raseri brudt alle broer af. Derfor var han nu aldeles rolig – hans skæbne var afgjort.

Han sagde hende, at hun ikke kom levende ud af dette kammer uden som hans trolovede brud, der ved en højtidelig ed var bundet til ham og til evig tavshed.

Hvis han tog hendes liv, måtte han også dø selv, og det var ham ret ligegyldigt, om han faldt for sin egen hånd eller blev dræbt af kongen. Men han døde da for en stor sag.

"Jeg vil ikke kaldes falskspiller," sagde han, og et bittert smil fo'r over de blege læber. "Jeg foretrækker døden for vanære. Mit valg er truffet, prinsesse, nu er turen til Dem. De har at vælge mellem tavshed eller død, og ingen uden Deres ægteviede husbond vil stole på Deres ord."

"De vover ikke at dræbe mig," sagde hun trodsigt.

"Jo, prinsesse, det vover jeg netop, 'morder' må de gerne sætte på min gravsten, men jeg vil ikke have ordene 'falskspiller' kastet i mine åbne øjne."

"Og jeg vil ikke tie!" råbte Osra, idet hun sprang op. "Hellere vil jeg dø tusinde gange end blive Deres hustru. For De er en ussel, elendig, fej bedrager – en falskspiller."

Dette råbte hun så højt, at greven blev bange for, at hans følge skulle høre de vanærende ord.

Imidlertid gjorde han et sidste forsøg, og prøvede at bevæge hende ved et middel, der ellers plejer at være virksomt overfor

kvinder.

"Ja, jeg er alt det, De der siger. Jeg, grev Nikolas af Festenburg, har spillet falsk. Jeg tilstår her, men ingen mand, der lever og ånder, skal nogensinde høre dette, så længe jeg selv er i live. Husker prinsessen, hvad indsatsen var?"

"Ja, det var min broders faste borg, Zenda."

"Nej – det sværger jeg højt og helligt – for borgens skyld ville jeg aldrig have begået en sådan niddingsdåd," udbrød han og trådte et skridt nærmere. "Jeg var ikke bange for at tabe, men den tanke, at jeg ikke skulle vinde, var mig uudholdelig. Ikke min indsats, men Deres, prinsesse, fristede mig over evne. Ved De da ikke, at De ved Deres skønhed driver mænd til vanvid?"

"Min skønhed driver kun skurke til at begå skurkestreger!" sagde hun. "Kom mig ikke nær, elendige, rør mig ikke! Jeg væmmes ved at indånde samme luft som De, jeg kan ikke tåle at se Deres afskyelige ansigt! Men dø, det kan jeg. Det kan selv kvinderne af huset Elphberg!"

Ved hendes hån og ringeagt blussede et mægtigt raseri op i grevens sjæl.

Han greb om sit sværd og drog det halvvejs ud af skeden.

Men hun rørte sig ikke, fortrak ikke en mine. Hendes læber bevægede sig til en sagte bøn, men hun slog ikke de strålende øjne ned.

"Jeg beder og bønfalder prinsessen om at give efter," mumlede han, idet han for et øjeblik beherskede sig. "Jeg bønfalder og beder Dem!" Mere kunne han ikke sige.

"Jeg vil råbe Deres skændsel ud over hele Strelsau!" svarede hun.

"Så må prinsessen give sin sjæl Gud i vold! For om et minut skal De dø!"

Hun rørte sig ikke; han gik hen imod hende med det dragne sværd i hånden. Så standsede han og så hende ind i øjnene.

Hun smilede trodsigt; der var dødsstille i kammeret; men netop i dette øjeblik hørtes bispens trin på trappen.

Osras øjne lynede og greven stod som naglet til pletten. Han smilede – var i grunden glad over, at der kom en tredjemand, som han kunne dræbe i kamp, for det oprørte ham at slå den værgeløse kvinde ned.

Men han turde ikke slippe hende, han vidste, hun ville åbenbare hans skændsel.

Nu kom trinnene nærmere. Greven lod sit våben falde til jorden og sprang løs på hende.

Hun udstødte et højt råb om hjælp, men han trykkede hånden mod hendes mund, greb hende med sine stærke arme og bar hende hastigt over gulvet til en dør i muren, lukkede op og kastede hende ind i et mindre kammer uden anden udgang og med et lille vindue højt oppe i muren, gennem hvilket månen nu kastede sine stråler.

Med en kvalt jamren styrtede hun om på gulvet, og uden at ænse hende låsede han den tykke, jernbeslåede dør.

Idet han vendte sig om, hørte han nogen prøve på at trænge ind fra trappen, men her var døren ligeledes af egetræ, og to gange måtte bispen stemme skulderen imod, førend den gav efter for hans usædvanlige styrke, og han var aldeles åndeløs, da han omsider stod overfor grev Nikolas og forgæves lod sit blik svæve rundt i kammeret. Prinsessen var borte!

Bispen af Modenstein kunne aldrig senere lide at tale om det, der nu skete; han sagde, at han beklagede denne begivenhed, og at en kirkens tjener må sørge og ikke rose sig, når han af omstændighederne nødes til at bruge våben. Men kongen tvang ham til at beskrive det hele, hvorimod prinsessen aldrig kunne blive træt af at fortælle alt, hvad hun vidste og bestandig velsignede alle bisper for bispen af Modensteins tapperheds skyld. Han havde kun dadlende ord for sin gerning; måske er sandheden den, at han ikke så meget angrede selve dåden som den lønlige glæde, der havde opfyldt hans sjæl, og som kun han selv kendte.

For da han brød ind i kammeret og da han så greven stå foran døren i muren med sværdet i hånden og et hånligt smil om munden, da sås hverken tøven eller uvilje i hans ansigt; han tog sin hat af, bukkede høfligt for borgens herre, støttede sig på sit dragne sværd og spurgte med fast og rolig stemme:

"Hvor er prinsesse Osra?"

"Hvad vil De prinsessen, og hvem er De?" råbte greven og føjede en gudsbespottelig ed til sine ord.

"Da vi begge var drenge, kendte grev Nikolas godt Friederich af Hentzau – kender De nu ikke bispen af Modenstein?"

"Bispen! ... Her har vi ingen brug for bisper! Gå hjem og læs Deres bønner, Højærværdighed!"

"Jeg har endnu tiden for mig, førend jeg skal holde morgenandagt," svarede bispen. "Hvor er prinsessen?"

"Hvad ærinde har De til hende?"

"Jeg er kommet hid for at ledsage hende, hvorhen det måtte behage Hendes Højhed."

Han talte ganske roligt, men i sit hjerte var han meget ængstelig over ikke at se prinsessen her.

"Jeg ved ikke, hvor hun er!" sagde greven af Festenburg.

"Der lyver De!" råbte bispen af Modenstein.

Greven ventede kun på et påskud til at angribe den ubudne gæst. Med mørk glød i kinderne skred han over gulvet, tog sit sværd i venstre hånd og slog bispen i ansigtet med sin behandskede højre.

Bispen vendte smilende den anden kind til og greven slog atter, denne gang af al sin magt, så at den anden veg tilbage og måtte gribe fat om dørkarmen for ikke at falde, mens blodet fo'r ham op i ansigtet og farvede hans hvide hud mørkerød. Men han smilede alligevel, bukkede og sagde:

"I den hellige skrift står intet om en tredje ørefigen!"

Prinsesse Osra lå imidlertid halvt bevidstløs af faldet på det hårde stengulv; nu kom hun til sig selv, hørte biskoppens stemme, genkendte den og gav sig straks til højt at råbe om hjælp; med lynets fart var han ved døren i muren; inden greven kunne standse ham, rev han den op, Osra styrtede hen til ham, idet hun råbte:

"Red mig, frels mig!"

"Vær rolig, prinsesse, her er ingen fare!" svarede bispen og idet han vendte sig til greven, tilføjede han: "Lad os gå udenfor et øjeblik og tale om sagen. Vort mellemværende kunne forstyrre og måske ængste prinsessen."

Skønt ordene var blide og hans holdning rolig, kunne man læse i hans ansigt, at han ikke for nogen pris ville lade greven undslippe; denne ænsede imidlertid prinsessens nærværelse lige så lidt som han havde ænset hendes værdighed, ære eller liv,

og nu, da hun ikke længere var værgeløs, men muligvis kunne undgå hans hævn, blussede hans raseri atter op i lys lue – han fo'r løs på bispen med disse ord:

"Først De, så hun! Jeg skal nok gøre det af med jer begge."

Bispen stillede sig mellem det rasende menneske og prinsessen, der gik et skridt tilbage og søgte ly bagved døren.

For skønt hun før var rede til at dø uden frygt, ængstedes hun alligevel ved synet af de kæmpende; derfor skjulte hun ansigtet i hænderne og ventede i frygt og bæven at høre deres sværd klirre.

Men bispen så overmåde lykkelig ud, satte hatten med de violette fjer på og løftede sværdet.

I hele ti år havde han ikke brugt våben, men hans mesterskab syntes at live op; og hvad hans sjæl end sagde – hans legeme frydede sig ved igen at svinge sværdet, så at blodet brusede gennem hans årer og hans øjne lynede og strålede af kamplyst.

Roligt tog han imod grevens rasende angreb, han veg ikke en fodsbred, men gik sindigt til værks og mødte sin modstander med aldrig svigtende jernhånd.

Og mens Osra nu fulgte enhver af hans bevægelser med vidtåbne øjne og i åndeløs spænding, mens grev Nikolas stedse blev vildere og ledsagede sine hug med forfærdelige eder, stod bispen urokkelig fast, og hans øjne spillede af munterhed, som når han spøgte med kong Rudolf – lidt mere muntert, end bisper egentlig skulle spøge. Han var igen den mand, der i sin ungdom hed den vildeste af de vilde Hentzauer. Og lidt efter lidt drev han greven tilbage.

Nu befandt der sig bag ved Nikolas et vindue, som af denne selv var blevet gjort bredt og lavt, så at man fra det havde en vid

udsigt over hele egnen, i krigstid dækkedes det af et tæt og stærkt jerngitter. Men nu var gitteret borte, vinduet stod åbent, og et halvt hundrede fod under det lå borggravens dybe, stillestående vand.

Grevens blik hvilede fast på bispens ansigt, og da han stadig så sin modstander smile, mente han, det var bispens plan at drive ham op mod vinduet, så han ikke mere kunne røre sig. Han mærkede nok, at han havde fundet sin overmand; derfor blev han grebet af et fortvivlet raseri, og med den beslutning at dø hurtigt, siden det dog måtte ske, fo'r han frem mod bispen, der med vanlig ro afparerede stødet og atter drev ham tilbage, indtil han stod med ryggen lige ved det åbne vindue, skummende af afmægtig harme og med øjne, der stirrede og glødede som en gal mands – og så lyste pludselig et djævelsk smil over grevens mørke ansigt.

"Vil De overgive Dem, greve!" råbte nu bispen, idet han bekæmpede fristelsen til at dræbe sin modstander og sænkede sit våben.

I dette korte ophold gjorde greven sit sidste udfald, han fo'r frem, traf bispen i venstre side af brystet helt oppe ved skulderen, og skønt såret ikke var dybt, flød der meget blod, så trak han sværdet tilbage, greb fat på midten af bladet og slyngede det som et kastespyd efter prinsessen, som var kommet frem bag døren og fulgte kampen i angst og spænding.

Sværdet fo'r lige forbi hendes hoved, naglede en af hendes løst hængende fletninger til døren og borede sig dybt ind i dens egetræs fylding.

Da bispen af Modenstein så dette, svandt enhver tøven af hans sjæl, og skønt manden var våbenløs, tænkte han lige så lidt

på at skåne ham, som han ville have tænkt på at skåne et vildt og grusomt dyr. Han løb lige mod greven, traf ham i brystet med et stød, der bragte ham et skridt tilbage – et vildt skrig brød over grevens læber, han slog ud med armene og styrtede dødeligt såret baglæns ud ad vinduesåbningen.

Bispen løb derhen og bøjede sig ud for at se efter ham, og prinsesse Osra hørte i det samme et stærkt plask i borggraven; af rædsel sank hun sammen, hvor hun stod, så at det var, som holdtes hun oppe af den til døren naglede fletning mere end af egne kræfter.

Derefter hørtes nede fra gården høj klapren af mange mænds fodtrin, vindebroen nedlodes; forvirret støj af tale, hvisken, råb og forfærdelsesskrig nåede op til tårnkammeret, hvor bispen endnu stod ved vinduet med et sælsomt smil om læberne.

For grevens mænd havde hørt plasket; de styrtede ud, så deres herres lig; de stirrede på den døde med vidt åbne øjne, og pegede op til tårnet, idet de hviskede i forfærdelse:

"Bispen har dræbt ham, bispen har dræbt ham!"

Men bispen stod i vinduet; han så det hele og råbte højt:

"Ja, jeg har dræbt ham! Måtte alle slige skurke dø på samme måde!"

Og da de hørte disse ord, forbavsedes de såre over bispens ansigt, der oplystes af månens stråler. Men han gik hastigt ind i tårnkammeret, for at de ikke skulle se ham, for han vidste, at hans ansigt havde røbet den vilde glæde, han følte over at have dræbt dette menneske.

Så lod han sit værge falde, løb hen til prinsessen, trak grevens sværd ud af døren, så at hun kunne røre sig; men hun var træt og forfærdet og kunne næppe holde sig oprejst, derfor ledte han

hende til løjbænken, hvor hun segnede om så hvid som den hvide kjortel, hun bar, og idet hun mumlede: "Frygteligt, frygteligt!" greb hun bispen om armen og ville slet ikke slippe ham, mens hun holdt øjnene stift fæstede på grevens blodige sværd, der lå nær ved døren til det lille tårnkammer.

"Vær uden frygt, prinsesse!" sagde bispen blidt. "Al fare er overstået. Skurken er død, og Deres mest hengivne tjener er hos Dem!"

"Ja, ja!" sagde hun, idet hun skælvende klamrede sig til hans arm, "er han også død?"

"Han er død! Gud være ham nådig!" sagde bispen.

"Og De dræbte ham?"

"Jeg dræbte ham. Var det en synd, da bed Gud tilgive mig!"

Atter nåede lyden af forvirret tale ind til dem, for nu var man ved at tage grevens lig op af borggraven, men hverken bispen eller prinsessen lagde mærke til støjen, for han havde kun øjne og øren for hende, og hun syntes halvvejs at være fra sin samling; pludselig, inden han anede, hvad hun havde i sinde, kastede hun sig på knæ for ham, greb hans hånd og kyssede først hans ring og derefter hånden – for han var både biskop og desuden en tapper ridder – og da hun havde gjort det, holdt hun fast ved hans hånd med begge sine, som om han alene kunne skærme hende mod fare.

Men han løftede hende hastigt op, sagde til hende, at det ikke sømmede sig for hende at knæle for ham, hvorpå han blottede sit hoved, bøjede knæ og kyssede hendes hænder mange gange.

Nu lod det til, at hun kom sig af sin frygt og forvildelse, for da hun så ned på den knælende mand, var hun både ved at le og

græde, og med smilende mund, med øjne, der skinnede mildt gennem tårer, hviskede hun ganske sagte:

"Ak, Friederich af Hentzau, hvem gjorde Dem til en kirkens tjener?"

Og pludselig farvedes hendes blege kinder af en dyb rødme, mens hendes hånd bevægede sig over hans hoved, som ville hun stryge ham over håret.

Og hun bøjede sig i det samme lidt ned imod ham.

Det var måske ikke noget at bemærke; enhver dame, der havde været vidne til hans tapperhed og havde vidst, at han havde kæmpet for hendes ære og liv, ville velsagtens have gjort det samme.

Bispen af Modenstein svarede ikke straks; hans hoved var endnu bøjet over hendes hånd; efter en stunds forløb kyssede han den igen, og han følte, at hendes fingre let trykkede hans hånd.

Men med ét trak hun dem til sig, som om hun blev bange, og han slap den straks. Derpå løftede han hovedet, hans blik mødte Osras, og de smilede begge to.

Straks efter stod bispen foran hende med bøjet hoved og nedslagne øjne, som det sømmer sig en ydmyg Herrens tjener.

"Det er af Guds uendelige godhed og nåde, jeg varetager mit hellige kald," svarede han. "Og jeg ville ønske, jeg var mere værdig til det høje embede, jeg beklæder. Men i dag har jeg med glæde taget en mands liv."

"For at redde en dames ære og liv," fortsatte hun mildt, "en dame, der bestandig vil regne Dem blandt sine bedste venner og den tapreste af sine riddere. Mon Gud vredes ved en sådan gerning?"

"Måtte han i sin miskundhed tilgive os alle vore synder!" sagde bispen alvorligt, men for hvilke andre synder han bad om tilgivelse, det sagde han ikke, og hun spurgte ham heller ikke.

Derpå bød han hende armen, og de steg sammen ned ad vindeltrappen og ind i forhallen, bispen våbenløs og med blottet hoved, for både sværd og hat havde han glemt i tårnkamret.

Borgens mænd stod forsamlede i hallen, de trængte sig alle omkring et bord ved væggen, for på bordet lå grev Nikolas af Festenburgs lig, tildækket med et klæde, en af soldaterne havde kastet over det. Men da de nu så prinsessen og bispen, veg de til side og bøjede sig i ærbødighed.

"Nu bukker I for mig," sagde Osra, "men for lidt siden var der ikke én, som rørte en finger til mit forsvar. Hans Højærværdighed bispen alene skylder jeg mit liv, og han er en kirkens tjener, hvorimod I er krigsmænd, der alle bærer våben og burde drage sværd for at beskytte de svage! Jeg beklager jeres hustruer og misunder dem ikke slige feje mænd." Og hermed skred hun stolt forbi dem, idet hun passede på ikke engang at strejfe dem med sin kjortelflig.

Mændene så flove ud – et par af dem bandede mellem de sammenbidte tænder og sagde, det var godt, deres koner ikke var så hovne som denne prinsesse – men de skammede sig alle som en og var ret uhyggelige ved at tænke på, hvad deres koner og kærester ville sige, når denne historie kom dem for øre.

Osra og bispen vandrede imidlertid over borggraven, og han satte hende på sin hest.

Det begyndte netop at dæmre. Morgenen lod til at skulle blive klar og smuk, solens stråler fangedes snart i Osras

guldglinsende hår og sølvhvide kjole, som hun red der på den høje hest.

Men bispen stak armen i tøjlen og førte hende i skridtgang ned ad Festenburgbakken og ind i byen.

Nu vidste alle, hvad der var sket om natten, og gaderne var fulde af folk, som snakkede og spurgte og gættede.

Og da man fik øje på prinsesse Osra i god behold, smuk og smilende, ledt frem af bispen i skjorteærmer – for han havde dækket hendes skuldre med sin kappe – brød de ud i øredøvende glædesråb.

Mændene hyldede den skønne prinsesse, mens kvinderne trængte sig frem og velsignede den tapre bisp.

Men han skred frem med bøjet hoved og nedslagne øjne, ville slet ikke løfte sit blik fra jorden.

Dog hørte prinsessen en ting, der atter jog hende blodet til kinderne, for en ung pige tilkastede hende et skælmsk blik og var dristig nok til ganske højt at sige følgende ord:

"Ved alle helgener! Det er stor synd, at en sådan mand skal være kirkens tjener."

Og mens hun talte, vandrede hendes smilende øjne fra prinsessen til hendes ledsager og tilbage igen.

"Skal vi ikke prøve at komme lidt hurtigere af sted," hviskede Osra og bøjede sig ned til bispen.

Men pigen smilede endnu listigere – hun mente, Osra hviskede ganske andre ord til sin beskytter.

Omsider var de kommet gennem byen, og fulgt af en talrig menneskesværm nærmede de sig slottet.

Ved porten standsede bispen, hjalp prinsessen at stige af, bøjede atter knæ, kyssede hendes hånd og sagde kun:

"Lev vel, prinsesse."

"Farvel," svarede Osra blidt, og så ilede hun rask ind over broen, mens bispen vendte tilbage til kroen, og skønt folk den største del af dagen stod udenfor, viste han sig ikke en eneste gang ved vinduet.

Hen imod aften fik kong Rudolf underretning om grevens udåd og kom farende fra Strelsau med en flok beredne soldater.

Han skammede sig, da han hørte om prinsessens terningespil, og lovede aldrig mere selv at røre terningerne, hvilken ed han holdt. Men næste morgen tog han til Festenburg, hvor han hårdt revsede alle dem, der ikke havde smurt haser før hans ankomst, derefter inddrog han grevens godser under kronen, lod borgen rive ned og fyldte borggravene.

Så sendte han bud efter biskoppen, takkede ham for hans tapperhed og tilbød ham grev Nikolas' domæner, men bispen afslog ethvert synligt tegn på kongens nåde, ville end ikke modtage storkorset af den "Røde Rose". Han måtte dog finde sig i at blive på slottet i to hele dage, der tilbragtes i fryd og glæde med prægtige fester, hvorpå han atter rejste videre, klædt i sin gejstlige dragt.

Og prinsesse Osra sad ved sit vindue med hånden under kind og fulgte ham med øjnene, til han nåede skovbrynet; her vendte han sig om og så på hende, som hun sad der og betragtede ham.

Næste dag kom han til Strelsau og sendte øjeblikkelig bud efter sin skriftefader, der hørte hans skriftemål og pålagde ham en svær bod, som han med ydmyghed og stor nidkærhed gennemgik. Men om den var pålagt ham, fordi han havde dræbt

grev Nikolas af Festenburg (hvilket jo for en lægmand kun må synes en ringe brøde) eller for nogen anden synd – hvem kan vel sige det?

6. Maleren Giraldos list

Da prinsesse Osras 21. fødselsdag nærmede sig, ønskede kongen at forære hende noget; han sendte derfor bud til Verona efter den meget berømte maler Giraldo og gav ham det hverv at male prinsessens portræt.

Giraldo udførte også denne bestilling. Prinsessen gav ham rig lejlighed til at studere hendes træk, sad for ham så ofte, han ønskede, så at maleriet, da det omsider var fuldendt, blev erklæret for at være lige så skønt som sandt, og den underdejlige Osras billede øgede Giraldos ry.

Deraf fulgte, at mange fremmede fyrster, der havde hørt tale om prinsessens uforlignelige skønhed, henvendte sig til maleren og bad ham male og sende dem miniature- og andre billeder af Osra, for at de med egne øjne kunne dømme, om rygtet her havde talt sandhed, og Giraldo modtog store summer, så at han, skønt han kun var tre og tredive år, vandt både guld og berømmelse og flere gange måtte bede prinsessen bevise ham den gunst at komme til hans hus, for at han kunne studere hendes træk, for bestillingerne udførtes ofte, fordi vedkommende fyrste ville anholde om Osras hånd enten for sig selv eller for en yngre slægtning, og derfor anmodede Giraldo om i sin udførelse af portrættet at blive originalen så tro som muligt og ikke tillade sig det mindste smigreri.

Nu hændte det, at kongen af Glottenburg også henvendte sig til kunstneren, og Giraldo sendte bud til prinsessen og bad hende beære hans atelier med sin nærværelse, da denne

bestilling kom fra en så højtstående person, der sagdes at søge en brud til sin ældste søn, tronarvingen; hun kom, og under hendes øjne blev dette billede til et mesterværk, der i skønhed og fuldkommen lighed endog overtraf det, han havde malet efter kongens bestilling. Derfor var kong Rudolf også overbevist om, at der, så såre billedet var afleveret til det glottenburgske hof, ville indtræffe et gesandtskab for at anholde om Osras hånd til kronprinsen – et parti, der var både passende og smigrende for prinsessen, og som i alle måder tilfredsstillede kong Rudolf.

"Jeg tror ikke, der kommer udsendinge fra Glottenburg," sagde Osra og slog med nakken. "for signor Giraldo har allerede malet fire eller fem portrætter af mig, og der er ikke endnu kommet bejlere fra nogen af de fyrster, som havde bestilt billedet. Det lader til, at mit stakkels ansigt ikke finder nåde for de europæiske fyrsters øjne."

Hun talte i en ringeagtende tone, for hun vidste, at hun var smuk, hvilket er tilfældet med alle skønne damer, der af Himlens nåde får denne egenskab, for ellers ville de kunne volde endnu tifold flere ulykker, end de allerede gør.

"Deri har du virkelig ret," udbrød Rudolf. "Og sandt at sige begriber jeg det ikke. Men min kære broder, kongen af Glottenburg har heldigvis øjne i hovedet, og hans søn ligeledes. Jeg har på mine rejser truffet dem begge to, og jeg kan svare for, at ingen at dem er blinde for kvindelig skønhed. Jeg er vis på, at vi, inden en måned er omme, hører nyt derfra."

Men – så underligt det end lyder – billedet, som Giraldo havde ladet overbringe af en betroet mand, lod ikke til at gøre den forønskede virkning; der kom ingen udsending fra

Glottenburg, men kongen skrev en egenhændig undskyldning, fordi han og hans søn ved uforudsete omstændigheder var forhindret i at komme til Strelsau, som de havde lovet kong Rudolf.

Selvfølgelig var denne meget ærgerlig over denne hændelse, og Osra ikke mindre, hun mente, man havde forsmået hende, men hun bar denne krænkelse med sin sædvanlige fasthed.

Dog følte hun sig så rokket i overbevisningen om sin egen skønhed, at hun af sig selv gik hen til Giraldo og bad ham endnu en gang at male hendes portræt.

"Dette maleri er kun bestemt for mine egne øjne," sagde hun, "mal det derfor således, som jeg virkelig ser ud og skån mig ikke, for hvis en kvinde virkelig er styg, er det bedst for hende at vide det, og det synes, som om ingen i dette land vil sige mig det, skønt jeg får nok vink derom fra udlandet."

Og hun rynkede brynene og rødmede og var meget ked af det, sådan som enhver smuk dame ville have været i hendes sted.

Giraldo bukkede meget dybt og søgte at skjule den glæde, prinsessens bestilling gjorde ham.

For da han havde malet hende så ofte, studeret hendes ansigt så omhyggeligt og tilbragt så megen tid i hendes selskab, var den stakkels unge mand blevet så dødelig forelsket i hende, at han nu ikke længere brød sig om at bruge pensel og palet til andet end til at male hende, og blev i Strelsau alene i håb om igen at kunne komme til at male den elskedes portræt.

Og når det ikke var hende, der sad for ham, var han ude af stand til at øve sin kunst, men drømte om hende den hele udstrakte dag.

Prinsessen, som ikke anede hans galskab, troede, at han kun blev glad, fordi hun ville betale ham godt, og hun lovede ham en stor sum, hvis han ville male ganske, som hun så ud. Dette lovede han højtideligt.

"Jeg ønsker at vide," sagde hun, "hvorledes jeg virkelig ser ud; for mit spejl siger mig et, og kongen af Glottenburg ..."

Hun standsede pludselig, for det faldt hende ind, at disse ting ikke egnede sig for Giraldos øre.

Men han måtte vist alligevel have forstået det, for der spillede et listigt smil om hans læber, da han vendte sig for at sætte farver på sin palet.

Han påbegyndte således sit sidste portræt af prinsessen, og hun kom hver dag og sad længe for ham, for at han kunne få det til at ligne.

"For," tænkte hun harmfuld, "enten har jeg ingen øjne, eller også er de blinde i Glottenburg."

Hun havde siddet for Giraldo over en måned, og maleriet var næsten færdigt og var det smukkeste og bedst, lignende af alle dem, Giraldo havde malet, da der kom et brev til kongen fra en fransk adelsmand, der var godt kendt ved hoffet, grev de Mérosailles, som i stor harme tilskrev kongen følgende:

> *"Sire.*
>
> Ved Deres hof befinder sig en gal mand, der kalder sig maler. Jeg har været i Glottenburg, og da jeg dér, som det er min lyst og skyldighed omtalte Deres Majestæts søster, prinsesse Osras uforlignelige skønhed, brast kongen, hans søn og hele selskabet i latter. Jeg har i den anledning haft tre dueller med hoffets kavalerer; to af dem sårede jeg med Himlens bistand, men ved Satans kunster blev jeg selv

såret af den tredje. Da sagen derefter kom kongen for øre, sendte han bud efter mig og undskyldte latteren ved at vise mig et portræt, der var malet af en slyngel ved Deres hof, som kalder sig Giraldo. Maleriet udgaves for at skulle forestille Deres Majestæts søster, men så sandt jeg er en søn af den ene saliggørende kirke, lignede det Djævelens datter og, på ære og samvittighed, det skelede rædsomt. Jeg tillader mig at henlede Deres Majestæts opmærksomhed herpå og beder Dem modtage forsikringen om min allerunderdanigste ærbødighed.

Henri
Greve af Mérosailles."

Da kong Rudolf hårde læst dette brev, faldt han i tanker, og uden at lade Giraldo vide noget sendte han bud efter den mand, som Giraldo plejede at benytte, når han forsendte malerier, og som også havde overbragt det, grev Mérosailles havde set i Glottenburg.

Kongen udspurgte ham nøje og fik ikke andet ud af ham, end at han aldrig selv havde set det maleri, han overbragte, men havde fået det hos Giraldo omhyggeligt indpakket, og at han havde afleveret det i indpakningen, hvorpå han i overensstemmelse med Giraldos bestemte ordre var rejst tilbage uden at afvente, til modtageren havde set maleriet.

Han vidste således ikke andet om det maleri, der var gået til Glottenburg, end at det var det samme, som Giraldo havde betroet ham.

Men kongen var ikke tilfredsstillet, og da han hørte, at hans søster just nu var hos Giraldo for igen at blive malet af ham,

kaldte han på nogle af sine kavalerer og begav sig til hest til Giraldos hus, som lå i den gade, der går fra Domkirken hen til Strelsaus vestlige port. Huset ligger der endnu den dag i dag.

Prinsessen sad for Giraldo. Bag hende var et vindue, der vendte ud mod gaden, og bag Giraldo var en dør, som førte ind til et andet værelse. På staffeliet stod det næsten færdige maleri; Giraldos øjne strålede af kærlighed og triumf, idet de vandrede frem og tilbage mellem prinsessen og portrættet, og da hun lagde mærke til hans beundring, sagde hun rødmende:

"Ligner det virkelig godt?" For det forekom selv hende, at det var et overmåde smukt billede.

"Nej," svarede han, "for min ufuldkomne pensel kan ikke gengive fuldkommenheden."

"Lad være at smigre mig. Har De virkelig vist enhver fejl i mit ansigt?"

"Skulle der være en fejl i Deres ansigt, findes den også på mit maleri," svarede Giraldo.

Prinsessen tav en stund, derpå sagde hun:

"Er det ikke bedre end det, De malede til kongen af Glottenburg?"

Giraldo malede lidt, før kan svarede:

"Jo – det er ganske vist mere ligt end det, kongen af Glottenburg har."

"Altså mindre smukt?" spurgte Osra med et stille smil.

"Nej, mindre smukt vil jeg ikke kalde det."

"Måske ville han synes bedre om dette, og i så fald kunne vi jo bytte; jeg fik aldrig hans at se, efter at det var færdigt … Jeg tror, jeg vil bede kongen om at skrive til ham om det."

Giraldo vendte sig hurtigt, da prinsessen sagde dette. Hun havde talt halvt i spøg, halvt i ærgrelse over den blindhed, der syntes at have ramt hoffet i Glottenburg. Han stod nu foran hende med vidt opspilede, forskrækkede øjne og tabte sine pensler på gulvet.

"Hvad er der i vejen?" udbrød prinsessen. "Jeg talte jo kun om at bytte de to portrætter." Han søgte at samle sig, idet han bukkede sig for at tage penslerne op.

"Det portræt, som kongen af Glottenburg har, er det, som passer bedst til ham," sagde han mut; "dette er malet til Dem – til Dem alene."

"Jeg betaler for det og må derfor kunne gøre med det, hvad jeg vil," svarede hun stolt. "Hvis jeg har lyst dertil, giver jeg det ti! Kongen af Glottenburg."

Giraldo blegnede og stod som fortabt, stirrende på prinsessen.

Det var ham ikke længere muligt at skjule den lidenskab, som fortærede ham; den stod at læse i hans øjne og skælvende lemmer.

Prinsessen rejste sig og gik forskrækket bort fra ham; hun angrede, at hun havde sendt sine damer bort for at kunne tale mere ugenert med maleren, og forsøgte at kalde, for at de kunne høre det i det værelse, hvor de opholdt sig, men hendes råb døde bort på hendes læber ved synet af Giraldos vilde miner.

Med en hæs hvisken sagde han:

"Han skal aldrig få dette portræt – aldrig i evighed!" Og mens han talte, gik han nærmere til prinsessen, der forfærdet trak sig tilbage; hun troede, han var blevet sindssyg; men da det gik op

for hende, hvori hans galskab bestod, fik hun medlidenhed med ham, og idet hun strakte sine foldede hænder ud imod ham, sagde hun blidt og med et bedrøvet og ømt udtryk i øjnene:

"Ak, skal jeg da altid have tilbedere og aldrig en ven."

Den ulykkelige maler blev helt, overvældet, han skjulte ansigtet sine hænder, og med gråd i halsen sagde han:

"Gid Himlens forbandelse må komme over mig for at have bagvasket den skønhed, jeg elsker," og han brød ud i hulken.

Men prinsessen kunne ikke forstå, hvad han mente, hun så spørgende på ham, pegede på portrættet og sagde:

"Her er jo ikke tale om bagvaskelse, snarere om for megen ros."

Giraldo svarede ikke, men greb hende om håndleddet og trak hende hen imod en dør, der var bagved staffeliet.

Den åbnede han hurtigt, gik ind, og skønt han havde sluppet prinsessen, fulgte hun dog ligesom fortryllet efter ham.

Giraldo lukkede døren efter dem, og i samme øjeblik udstødte prinsessen et skrig af forbavselse, for foran hende stod, hver på sit staffeli, seks portrætter af hende selv; alle var de smukke og meget indtagende, og det sidste af dem var det, der var blevet malet til kongen af Glottenburg. Hun kendte det på dragten; ansigtet havde ikke været færdigt, da hun sidste gang så det.

Det gik pludseligt op for hende, at Giraldo ikke havde sendt de portrætter, hun havde siddet for, men derimod andre.

Denne formodning blev bestyrket ved synet af det syvende portræt, der stod på et staffeli i den anden ende af værelset, for det var i alle måder en kopi af det portræt, Giraldo nu malede, når undtages, at han med nogle penselstrøg havde givet

ansigtet et fremmed og ubehageligt udtryk, så at det, skønt trækkene havde deres skønhed og ynde, var blevet, som om det var en djævel, der stirrede ud fra lærredet; et ansigt ingen ville skøtte om at have hængende på væggen foran den seng, hvori man håbede at finde søvn.

Da Giraldo så, at hun betragtede dette maleri, udbrød han:

"Dette er til Dem – det andet er mit! Er det ikke Deres træk? Kongen af Glottenburg fik ikke engang Deres træk; men De skal få dem, og hvis det er en djævel, der stirrer ud af denne smukke maske – så er det jo således med alle smukke kvinder, der fører mænd i ødelæggelse! Der er Deres sande portræt, prinsesse Osra!"

Og med et vanvittigt skrig af raseri, der endte i hulken, kastede han sig på en løjbænk.

Prinsessen så på ham og på det smukke portræt og derefter på det, der lignede hende og dog var som en djævel.

Først havde hun medlidenhed med maleren, men derpå beundrede hun hans vidunderlige kunst, som uden at forandre en linje dog fuldstændig forvandlede hende helt.

En stund stod hun hensunken i alvorlige betragtninger herover, men da slog den morsomme side af sagen hende – som det var hendes slægts vane i stort som i småt.

Det forekom hende så pudsigt, at disse malerier var blevet her i Giraldos hus, mens de fyrster, der havde ønsket hendes portræt, kun havde fået et forvrænget billede af hendes ansigt, så at de havde opgivet deres giftermålsplaner og ladet hende blive siddende i Strelsau for at males den ene gang efter den anden af denne gale maler.

Disse tanker fik lidt efter lidt magt over hende, så at hun trods signor Giraldos ulykkelige tilstand brast i en fornøjet latter.

Og da hun igen betragtede det billede, der lignede hende selv og dog en djævel, tiltog hendes lystighed. Nu undrede det hende ikke længere, at gesandtskabet var udeblevet.

Pludselig så Giraldo op og betragtede den leende prinsesse, og det varede ikke længe, før han blev smittet af hendes lystighed; han sprang op og brød ud i en høj, støjende latter.

Han lo længe og voldsomt, for der var galskab i den latter.

Og prinsessen forstod det, og mens hun endnu lo, malede skrækken sig i hendes ansigt, latteren blev siddende i halsen og døde bort, mens hans blev højere og vildere, så at den rungede gennem huset; og midt i denne rædselsfulde lystighed pegede han på portrættet med det djævelske udtryk og råbte:

"Det er Dem, det er Dem, det er Dem."

Prinsessen veg forfærdet tilbage, for hun vidste ikke, hvad hans galskab næste øjeblik kunne lede ham til. Han greb en kniv, der lå i vindueskarmen og gik med den i hånden hen imod de opstillede malerier.

Osra sprang pludselig frem foran dem og udbrød:

"De må ikke ødelægge dem!"

"Jeg vil ødelægge alle disse," sagde han og så foragteligt på hende, "for jeg finder dem ikke længere smukke, kun dette ene er smukt, fordi det ligner Dem." Og han rev sin arm løs fra den hånd, som hun havde lagt på den; forfærdet trådte hun tilbage og så nu, hvorledes han med kniven flængede i hvert af malerierne, indtil ansigtet var fuldstændig ødelagt.

Hun blev bange for, at han, når han var færdig med malerierne, ville vende sit raseri mod hende selv, og hun kastede sig ned på løjbænken og holdt rædselsslagen hænderne for ansigtet, idet hun udbrød:

"Ikke mit ansigt, for Himlens skyld ikke mit ansigt."

Hun pressede hovedet ned i puderne, mens han mumlende og brummende vedblev at skære løs i malerierne og spredte stumperne af dem ud over gulvet.

Da dette var gjort, vendte han sig til det djævelske ansigt, som han elskede, og, som om det havde været et afgudsbillede, han tilbad, brød han ud i en strøm af så lidenskabelige bebrejdelser, at Osra skælvede ved at høre dem; aldrig vovede hun at fortælle deres indhold til nogen, og hvor gerne hun end ville, kunne hun aldrig glemme et eneste ord af dem.

Til sidst kom han til sig selv, og idet han heftigt rev hende op fra løjbænken, trak han hende tilbage gennem døren ind i atelieret og standsede først, da de stod foran det sidste maleri, der endnu ikke var tørt.

Det malede ansigt smilede i sorgløs og rolig værdighed ned til den skælvende, blege pige – det forekom hende selv i det øjeblik, at det ikke kunne være hendes eget portræt. for dette var i sandhed billedet af en kongedatter, og hun var kun en hjælpeløs, forskræmt pige.

Pludselig rettede hun sig til sin fulde højde, og idet hun vendte sig mod Giraldo, udbrød hun:

"Dette må De ikke røre!"

Hun trådte et skridt frem, stillede sig mellem ham og maleriet og forbød ham med hævet arm at komme det nær med

sin kniv. Nu syntes hun igen at ligne det, skønt det smilede, og hun stod med rynkede bryn.

I dette øjeblik hørtes gennem vinduet til gaden klapren af hestehove.

Ved denne lyd standsede Giraldo den bevægelse, han allerede havde gjort for at kaste sig over prinsessen – om for at dræbe hende eller kun skubbe hende bort fra maleriet, vidste hun ikke.

Han løb hen til vinduet, så ud og råbte tilsyneladende fornøjet:

"Det er kongen, som kommer for at se mine malerier!"

Han så stolt og lykkelig ud og gik hen til indgangsdøren, åbnede den på vid gab og blev stående for at modtage kongen og hans følge.

De kom hastigt op ad trappen, for kong Rudolf var fuld af harme og nysgerrig utålmodighed.

Følget trængte sig efter kongen ind ad døren, og Giraldo trådte et par skridt tilbage, dybt bukkende. Men kongen lagde straks mærke til kniven i kunstnerens hånd, til de stumper af malet lærred, der hang på hans klæder og til Osras opskræmte mine, som hun stod der foran billedet på staffeliet.

Skønt kongen var i høj grad forundret over disse mærkelige ting, glemte han ikke, hvorfor han kom herhen, han gik hastigt lige hen til Giraldo, rakte ham grev Mérosailles' brev, bød ham i en vred tone straks at gøre sig bekendt med dets indhold og give en eller anden forklaring på sin opførsel.

Giraldo adlød straks kongen, mens denne vendte sig om mod sin søster for at spørge hende, hvorfor hun så så adspredt ud, og hvorfor hun stod vagt ved maleriet.

Imidlertid havde en af herrerne ved navn Ladislas kigget ind i det tilstødende værelse, og han udstødte nu et forundringsråb ved synet af den ødelæggelsens vederstyggelighed og det djævelske portræt af Osra, som alene var undgået Giraldos rasende kniv.

I største forbavselse fulgte kongen efter Ladislas, og gik over dørtærsklen med hele følget i hælene.

Da nu prinsesse Osra troede sig i sikkerhed, svandt hendes harme og skræk, som hendes lystighed før var svundet, og hendes hjerte strømmede over af en medlidenhed, der grænsede til ømhed, en følelse, hun aldrig kunne beherske overfor de mænd, hvis kærlighed hun vandt, hvor afsindigt de ellers bar sig ad under påvirkning af deres lidenskab.

Hun vendte sig om mod Giraldo, så ham med rynket pande og forvildede miner betragte brevet uden at kunne samle sine tanker til forståelse af adelsmandens skrivelse. Og hun blev bedrøvet for hans skyld, hun kendte sin letsindige broders opbrusende heftighed, derfor listede hun sig sagte hen til kunstneren og hviskede til ham:

"Flygt herfra og skjul Dem. Skjul Dem et par dage. Nu bliver han rasende, men det går snart over. Vent ikke på ham her, signor, ellers går det Dem ilde."

Og med disse ord lagde hun bønfaldende hånden på hans arm og så på ham med tårefyldte øjne.

Men han mødte hendes blik med en underlig forvildet stirren, idet han mumlede:

"Jeg kan ikke forstå det brev."

Så oplystes hans ansigt af et tankefuldt smil, han rakte hende brevet og sagde:

"Vil prinsessen ikke læse det for mig?"

I dette øjeblik hørtes kongen i det tilstødende værelse at udstøde en drøj ed; han havde set det græsselige billede af sin søster og trampede af raseri i gulvet, så hans sporer klirrede.

"Nej, nej – ikke nu," hviskede Osra. "Ikke nu, signor. Hør, kongen er vred. Flygt straks – så kan vi læse brevet en anden gang."

Hun talte så inderligt, var så bevæget, som om hun elskede ham og bad ham redde sit liv for hendes skyld.

Giraldo så hende ind i øjnene, og pludselig drog han et dybt suk, som om han overvældedes af en stor glæde, en glæde, han aldrig havde håbet på – han lod grevens brev falde, sprang hen og greb pensler og palet, der lå henslængte på gulvet, kastede et hastigt blik til prinsessen, stillede sig foran sit staffeli og gav sig til at male med vidunderlig hast og lethed, som en mand, der inspireres af sit arbejde.

Alt som han malede, glattedes rynkerne i hans pande, det spændte udtryk svandt af hans træk, øjnene strålede af lyksalighed, et henrykt smil lejrede sig om munden, og Osras blik hvilede på ham med et ømt, sørgmodigt udtryk.

Han fortsatte med at male, da kongen kom farende ind i atelieret, rasende og med draget sværd i hånden, for han havde svoret højt og dyrt at dræbe den slyngel, som så dybt havde krænket hans søster ved skammeligt at bagtale hendes skønhed.

Og hofmændene var stadig i hælene på kongen, ivrige efter at se Giraldo blive straffet, men især var hver af dem ivrig efter at blive den, der straffede en så formastelig gerning.

Og der stod forbryderen ved sit staffeli uden at se eller høre, hvad der foregik omkring ham, aldeles betagen af henrykkelse, så at de alle standsede og så på hinanden i største forbavselse.

Osra løftede hånden og bød dem ikke forstyrre Giraldo i hans arbejde. For hun ønskede for enhver pris, at han i fred skulle kunne fuldende det begyndte billede.

Hun forstod nok, at han i hendes øjne troede at have læst noget mere end medfølelse, og derfor malede han nu som aldrig før.

Hans faste hånd bevægede sig hid og did over lærredet, så at billedet strålede i usigelig ynde og glans. Og nu gav Giraldo sig til at nynne – blidt og sagte – en gammel sang, som bønderpigerne plejede at synge i hans fædrenestad Verona.

Han løftede sit hoved i fryd og lyksalighed, mens han således sang ved sit arbejde, sang sin glæde ud, sang om ufattelig elskovslykke, der ydede den elskede genstand sin hele sjæls bedste hyldest, idet den forevigede hendes dejlighed.

Således kom Jordens største fryd over maleren Giraldo, for når en mand både i sin kærlighed og sit arbejde finder lykken, da har han nået al den glæde, livet ejer.

Og billedet var fuldendt! Han lagde pensler og palet fra sig, og trådte så et skridt tilbage for at se på sit værk.

Prinsessen nærmede sig med sagte og langsomme fjed, som droges hun uvilkårlig hen til ham; hun så nu, at dette maleri uden sammenligning var det skønneste og fuldkomneste af alt, hvad han eller nogen anden havde malet, og hun elskede ham, fordi han således havde foreviget hende.

Men inden hun fik tid til at give sin beundring ord, så hun en let skælven ryste kunstnerens legeme; hans blik vandrede fra

mesterværket til dem, der i tavshed stod omkring ham, uden at vide om de skulle græde eller le, det faldt på kongens harmglødende ansigt og til sidst på Osra, som ikke kunne vende øjnene fra sit billede.

Giraldos henrykkelse svandt, og med den svandt det, de andre antog for vanvid.

Et øjeblik syntes det, som om hans fornuft vendte tilbage, men så lod det til, at den druknede igen i skam og fortvivlelse. for han vidste jo, at alle de tilstedeværende havde set det andet billede og kendte hans forbrydelse; med et kvalt skrig styrtede han om på gulvet ved prinsessens fødder.

"Lad os vente lidt," sagde hun med blid, dæmpet røst, "han kommer nok snart til sig selv."

Men kongen var alt for vred til at høre på hende.

"Han har gjort os til nar for det halve Europa," råbte han rasende, "og han skal ikke få lov at rose sig af sin frækhed! Har du set det portræt derinde?"

"Ja, jeg har," svarede hun. "Men han mener ikke, det ligner mig."

Så vendte hun sig til følget og bad herrerne løfte Giraldo op og lægge ham på løjbænken, hvilket de straks gjorde.

Derpå knælede hun ned ved hans side, og da han lidt efter åbnede øjnene, så hun, at han var ganske rolig og fornuftig – undtagen for så vidt, som han troede, at hun elskede ham; for han begyndte at hviske ømme, lidenskabelige ord til hende. Og kongen trak sig et par skridt tilbage. Men Osra svarede ikke Giraldo, hun bad ham ikke tie, heller ikke sagde hun noget, der ikke var sandt om sine egne følelser, men lod ham tale og flyttede sig ikke fra ham, da han sagte lod hånden glide over

hendes gyldne lokker; så udstødte han et dybt suk, lukkede øjnene, og lagde sig stille tilbage på løjbænken med et henrykt udtryk i det blege ansigt.

"Lad os gå," hviskede hun og rejste sig. "Jeg skal sende en læge til ham."

Dermed lukkede og låsede hun døren til det andet værelse, tog nøglen med sig og forlod Giraldo.

Kongens livlæge tilså ham et par dage, men kunstneren kom ikke mere til sin bevidsthed; han lå i vildelse og talte om prinsessen, troede for det meste, at hun endnu knælede ved hans leje og hviskede ham elskovsord i øret.

Således døde maleren Giraldo i fryd og fred.

Og så kom prinsessen med en betroet mand, der brændte det djævelske portræt tilligemed resterne af de malerier, Giraldo selv havde sønderflænget i sit raseri.

Men det sidste, der var malet med kærlighedens pensel, i elskovs fryd og henrykkelse, og som derfor var blevet et mesterværk, det lod hun bringe til slottet, hvor det blev kopieret; kopierne sendtes til de forskellige hoffer tilligemed pengene, Giraldo havde modtaget, og som fandtes i hans pengeskrin.

Men portrættet blev hængt op i Osras eget værelse, og hun betragtede det ofte, idet hun med sorg mindedes kunstnerens bedrøvelige endeligt.

Imidlertid var det umuligt at få kong Rudolf til at ynke den unge mand, for han var af den mening, at man måtte være gal i forvejen, ellers kunne kærlighed til en kvinde ikke bringe en mand til at bære sig så vanvittigt ad, han bandede derfor Giraldo og erklærede, det var ret heldigt for ham, at han var død

af sig selv, ellers skulle kongen nok have hjulpet ham ud af verden.

Og fordi grev Mérosailles i tre dueller havde brudt en lanse for prinsesse Osras skønhed, sendte han ham ved en højtstående officer den "Røde Roses" orden, som greven med stolthed bar ved hoffet i Versailles, men da nu kopierne af det sidste billede nåede deres forskellige bestemmelsessteder tilligemed en beretning om kunstnerens vanvid, vendte de fremmede fyrster atter deres tanker mod en forbindelse med huset Elphbergs skønne datter, og flere gesandtskaber kom til Strelsau, så prinsessen med et vemodigt smil erklærede, at hun ikke havde fred, siden hun havde mistet sin maler, signor Giraldo.

7. Mølleren i Hofbau og hans koldsindighed

Gennem landsbyen Hofbau løber en lille flod, ved den ligger en mølle, og i Rudolf den tredjes dage ejedes den af en støt og solid fyr, som boede der ganske alene; kongen kendte ham, for han havde på sine jagter flere gange fået en slurk øl i møllen, og det var om mølleren, han en gang talte således til dronningen:

"Jeg tror min sandten, der her i landet kun er en eneste mand, Osra ikke kunne gøre forstyrret i hovedet, og det er min ven mølleren i Hofbau."

Men skønt han henvendte sig til sin gemalinde, var hans tale egentlig møntet på prinsesse Osras øren; hun sad lige ved siden af sin svigerinde, og da hun hørte kongens ord, svarede hun fornærmet:

"Jeg har virkelig aldrig ønsket at gøre nogen mand forstyrret i hovedet! Deraf kommer kun sorg og elendighed! Men hvem er den møller?"

Kongen fortalte da, hvor mølleren var at finde og tilføjede:

"Hvis du kan gøre min møller kvindekær, skal du få det smukkeste armbånd, jeg kan opdrive i Strelsau!"

"Intet kunne være fjernere fra mine tanker end ønsket om at omvende din møller," sagde Osra, stadig fornærmet.

I dette øjeblik mente hun, hvad hun her sagde, men da hun nogle dage senere var alene på Zenda-borgen, der kun lå en milsvej fra Hofbau, faldt tiden hende lang; ja, hun vidste ikke,

hvad hun skulle finde på for at få tiden til at gå, og derfor – slet ikke af anden grund – lod hun en dag sin hest sadle og begav sig med en eneste rideknægt ud i skoven.

Op ad formiddagen kom hun til en bred kørevej, og Osra spurgte rideknægten, hvor den førte hen.

"Til Hofbau, Deres kongelige Højhed," svarede manden, "og vi er kun en fjerdingvej fra landsbyen."

Osra holdt stille et øjeblik, så sagde hun:

"Jeg har lyst til at ride derhen, der skal være så smukt. Vent her, til jeg kommer igen."

Og hun red bort, idet hun smilede lidt, mens en svag rødme farvede hendes kinder.

Det varede ikke længe, inden hun så floden og møllen, hvor hun fik øje på mølleren, der sad og røg sin pibe.

Hun kaldte på ham og spurgte ham, om hun kunne få et glas mælk for gode ord og betaling.

"Det kan De få for gode ord!" svarede mølleren; han var en køn, lyshåret fyr med en rød hue på hovedet. "Lige indenfor døren står en spand mælk!"

Han gjorde ikke mine til at rejse sig, men sad roligt og solede sig. for han kendte ikke prinsessen, havde aldrig sat sine ben i Strelsau og kun været to, tre gange i Zenda, og da var prinsessen ikke på borgen.

Desuden – men det kommer ikke sagen ved – havde han svoret aldrig mere at ulejlige sig så langt bort fra sin mølle.

Da Osra så, at manden ikke rørte sig, og da hun virkelig var tørstig, måtte hun stige af hesten.

Det gjorde hun også, gik forbi mølleren, standsede et øjeblik og så på ham med et nysgerrigt blink i de strålende øjne, der

kiggede ud under den befjerede hats brede skygge, men mølleren blinkede dovent i solskinnet og ænsede hende ikke.

Osra fandt spanden, tog et krus mælk, fyldte atter kruset og bragte det ud til mølleren.

"Vil De have noget med?" spurgte hun smilende.

"Jeg gad ikke selv hente det!" sagde han og rakte langsomt hånden ud, men skiftede ellers ikke stilling.

Osras pande rynkedes let, og hun rødmede en smule, idet hun gav ham kruset, som han tømte og igen rakte tilbage.

Så trak han videre på piben. Hun satte sig ned og betragtede denne mærkelige fremtoning, der ikke så meget som værdigede hende et blik.

"Hvad har De til middag?" spurgte hun efter en stunds forløb.

"Et stykke kold kødbudding, nok til to, hvis De skulle være sulten."

"Kunne De ikke bedre lide at få den budding varmet?"

"Å jo såmænd, men jeg gider ikke mase med ilden."

"Så skal jeg gøre det!" erklærede prinsessen, rejste sig, gik ind i huset og ragede op i ilden, der var ved at gå ud. Derpå varmede hun maden, ryddede op i stuen, dækkede bord, tappede et stort krus øl af tønden, stoppede en pibe og lagde en pude på stolen til husets herre.

Til sidst rykkede hun en anden stol hen ved siden af møllerens og gik ud for at sige ham, at maden var på bordet.

Han strakte sig dovent og gik med slæbende gang foran hende ind i stuen.

"Må jeg komme med?" råbte hun. – "Ja vist så, her er nok til to," svarede den Hofbau møller uden at se sig om.

Altså fulgte hun med. Han sank om i lænestolen ved enden af bordet, så sig om i stuen, hvor alting nu så net og pænt ud med den rene dug og den dampende budding; så sagde han:

"Sådan var her, da moder levede!" og med disse ord gik han løs på et vældigt stykke, som Osra imens havde lagt på hans tallerken.

Da han var færdig med at spise, og det varede ikke så kort, holdt hun på kruset, mens han drak, bragte ham først piben og så en glød i ildtangen til at tænde ved; derpå satte hun sig ved siden af ham. – I nogle minutter dampede han i tavshed, endelig vendte han langsomt hovedet og så på prinsessen, som slog øjnene ned og mumlede i en undselig tone:

"Hvad er der i vejen, hvorfor ser De således på mig?"

"Hænderne sidder godt på Dem, lille jomfru," bemærkede han, "buddingen var kogende hed og ikke sveden, øllet skummede og var hverken plumret eller lunkent, og piben trækker godt. Hvor bor Deres fader?"

"Min fader er død!" sagde prinsesse Osra beskedent.

"Og Deres moder?"

"Hende har jeg også mistet."

"Det er egentlig ingen ulykke," mumlede mølleren hen for sig, og Osra vendte hovedet bort for at skjule et smil.

"Er det ikke kedeligt for en mand at bo her så alene?" spurgte hun lidt efter.

"Jo, det er især kedsommeligt, at man skal gøre alting selv!" indrømmede han i en bedrøvet tone.

"Er der da slet ingen, som ser lidt efter Dem?"

"Nej, der er ingen, som kan varte mig en smule op! Har De familie og slægtninge?"

"Jeg har nok to brødre, men de er gift begge to og trænger ikke til min hjælp."

Mølleren lagde piben fra sig, støttede albuen på bordet og så på Osra.

"Nå således!" sagde han. "Rider De sommetider her forbi?"

"Det kunne nok ske!" sagde hun, og nu kom der et skælmsk blink i hendes øjne; hun tænkte på, hvor godt det smukkeste armbånd i Strelsau ville klæde hende.

"Nå," sagde mølleren igen og tilføjede lidt efter: "hvis Deres vej falder forbi møllen sådan en halv time før middagstid, kunne De jo kigge ind og give mig en håndsrækning med madlavningen. Hvor har De fået så fine klæder?"

"Dem har min frue givet mig," svarede Osra, "det er hendes aflagte tøj."

"Og Deres hest da?"

"Det er min herres hest – den låner jeg, når jeg skal besørge min frues ærinder."

"Mon Deres herskab vil se Dem lidt til bedste, hvis De forlod tjenesten?"

"De har lovet mig en foræring, hvis –" her slog hun øjnene ned, som om hun var undselig.

"Nå således," mumlede mølleren, idet han nikkede forstående og rejste sig fra stolen. "Kommer De her forbi om en uges tid eller så?"

"Det er ikke umuligt," svarede prinsessen.

"Så kunne De jo gerne se herind," sagde mølleren. "Sådan en halv time før middag."

Hermed nikkede og blinkede han til Osra, vendte sig om og traskede ad møllen til, som om han meget hellere var blevet ved

at sole sig; men netop idet han nåede døren, vendte han sig om og spurgte:

"Er De stærk og solid?"

"Å jo – jeg har ganske gode kræfter."

"For en sæk mel er tung at løfte for en mand alene," bemærkede han, og med disse ord gik han til sit arbejde og lod hende stå alene i stuen.

Så tog hun af bordet, satte levningen af buddingen ind i spisekammeret, gjorde orden i stuen, stoppede piben igen, satte kruset til rette under tønden, så sig tilfreds om og trippede ud til hesten, som hun havde bundet fast udenfor døren.

Næste uge – og dagene syntes hende lange – kom hun atter til Hofbau. Ugen efter ligeledes, og ugen efter var hun to gange på møllen. Efter det sidste besøg gik mølleren ikke til sine sække, da de havde spist, men ledsagede hende til hesten, og mens hun lavede sig til at stige op, sagde han:

"De er nu rigtig flink med Deres hænder, lille jomfru."

"De taler altid om mine hænder, men siger aldrig noget om mit ansigt," svarede prinsessen.

"Om Deres ansigt?" gentog mølleren forbavset. "Hvad skulle jeg vel sige om det?"

"Å, er det ikke ganske kønt?" spurgte Osra, idet hun vendte sig om, så at han kunne se rigtig på hende.

Mølleren betragtede hende en stund i tavshed, så kom der et bredt smil til syne om hans mund.

"Å jo, vist så, det er såmænd pænt nok." Så lagde han en melet finger på hendes arm og fortsatte: "Hvis De kommer igen næste uge – nå – kirken ligger kun en halv fjerdingvej herfra, så skal

jeg have spændt for og præsten skal vente os i kirken. Hvad hedder De?" For det var hidindtil ikke faldet ham ind at erkyndige sig om Osras navn.

"Rosa Schwartz," sagde hun, og hendes øjne lyste af triumferende lystighed.

"Ja, jeg tror nok, jeg kunne få det hyggeligt med Dem," sagde mølleren. "Vi kan være i kirke en time før middag, så har De tid til at lave maden, når vi kommer hjem."

"Skal det være på torsdag i næste uge?" spurgte Osra.

"Ja nok – på torsdag," sagde mølleren og belavede sig til at gå. Men lidt efter kom han helt hen til hende: "Giv mig så et kys, inden vi skal være mand og kone."

"Nej, vi kan godt vente med det til torsdag, så er der måske også lidt mindre mel i Deres skæg og ansigt," og med disse ord gav hun sin hest et lille smæk og dukkede leende under hans udbredte arme.

Det var varmt i vejret og mølleren tænkte ikke på at løbe efter hende, men blev stående og så efter hende med et rigtig fornøjet smil på det kønne, dvaske ansigt.

Nu red prinsessen altså bort, mens hun tænkte på mølleren i Hofbau. Ganske vist var hun stolt over at have vundet sit væddemål, men dog en smule krænket over bejlerens koldsindighed, der lagde en sky over hendes pande. Men snart klarede hendes ansigt op.

"Det stille vand har den dybe grund," sagde hun til sig selv. "Han er ikke som disse kurtiserende hofmænd, der smigrer for damer, så såre de har lært at gå alene, og som skraber og bukker, smisker og sukker for hvert et glat ansigt de ser. Min møller har en dyb natur, jeg er vis på hans kærlighed, siden han

har bedt mig blive sin hustru. Blot han nu ikke bliver alt for elendig og fortvivlet, når jeg siger ham, hvem jeg er."

Nu hændte det, at kongen den samme aften kom til Zenda for at gå på jagt, og smilende og rødmende meddelte Osra ham, hvorledes det stod til mellem hende og den Hofbau møller.

Rudolf lo, så det rungede i salen, svor, at Osra var en pokkers pige og erklærede, at han selv ville ride til Hofbau med hende for at se, hvordan den stakkels møller bar skuffelsen.

"Egentlig ser jeg ikke, hvordan du vil slippe fra ham, lille søster," sagde han og vred sig af latter.

"En pung med 500 kroner må hjælpe mig ud af denne knibe."

"Hvad balsam er penge på et knust hjerte?"

"Hans knuste hjerte får virkelig komme sig, som andre mænds knuste hjerter plejer!"

"Å ja, vist så, søster, jeg har kendt de hjerter, der ret hurtigt blev hele igen. Lad os håbe det bedste for din møller i Hofbau."

"I værste fald har jeg da straffet ham for hans koldsindighed overfor andre; det er jo utilladeligt, at nogen mand skal kunne modstå os, han være sig konge eller møller."

"Nå ja, ja da. Så håber vi, han må lide kval og kvide," sagde kongen. "Det skal more mig kosteligt at se min støtte ven jamre og klage, trods de 500 kroner, vi lægger på hans hjertesår!"

De blev enige om at ride til Hofbau den dag, der var bestemt til brylluppet, og begge imødeså med utålmodighed dagens komme.

Men det uheld, som dødelige, selv fyrster er undergivne, gjorde, at tidlig om morgenen, netop den torsdag, kom en højtstående officer ridende fra Strelsau for at indhente kongens befalinger i nogle vigtige statssager, og skønt Rudolph blev

meget ærgerlig over det, var han dog nødt til at besørge forretningerne, før han red til møllen i Hofbau.

Han var rasende, mens han måtte høre på oplæsningen af nogle lange skrivelser, og prinsessen, der også var ked af det, vandrede op og ned ad vindebroen.

Før kongen kunne blive færdig, var tiden for vielsen allerede kommet, og formodentlig stod mølleren med præsten nu i kirken og ventede; først klokken et kom kongen og Osra af sted fra Zenda, de havde da et ridt på halvanden time – og Osra skulle have været i møllen klokken elleve!

"Stakkels mand, han er vist ude af sig selv af uro for mig," sagde Osra. "Jeg får give ham hundrede kroner til af den grund." Og lidt efter tilføjede hun: "Jeg håber blot, at han ikke vil tage sig det alt for nær."

"Vi må se at forhindre, at han i fortvivlelse går hen og tager livet af sig," sagde kongen og smilede.

"Det er virkelig en meget alvorlig sag," sagde prinsessen lidt stødt; hun fandt, at der ikke var noget at smile ad.

Klokken halv tre var de i nærheden af møllen.

Kongen stod af et stykke fra den og bandt sin hest til et træ i et buskads ved vejen.

Derpå listede han sig forsigtigt frem og skjulte sig bag en stor vandtønde lige under vinduet, hvorfra han kunne se alt, når han rejste sig op. Men Osra red op for døren, som hun plejede, stod af og gik hen til den. Møllerens karre stod i gården, men der var ingen hest for, og der var ingen at se noget sted. Døren var lukket.

Han venter formodentlig på mig i kirken, tænkte hun, men jeg vil dog se indenfor. Jeg er næsten bange for at træffe ham.

Hendes hjerte bankede og han var temmelig bleg, da hun kom hen til døren, for hun var bange, at mølleren skulle blive rasende over sin skuffelse ved at få at vide, hvem hun var, og at hun ikke kunne blive hans kone.

"Jeg håber, de seks hundrede kroner vil trøste ham," tænkte hun og sukkede; hun var tung om hjertet for møllerens skyld og måske også lidt af samvittighedsnag over at have narret ham.

Da hun åbnede døren, så hun på bordet levningerne af en meget solid middag, to udrøgede piber lå ved siden af tallerkenerne, på et lille bord foran kaminen stod et vældigt krus, der var tømt, og i en lænestol på hver side af det sad landsbypræsten og mølleren fra Hofbau; begge sov sødeligt og snorkede, så det stod efter. Prinsessen tænkte:

"Stakkels fyr, han er blevet træt og sulten af at vente på mig, og derfor har han spist til middag, og skikkelig som han er, har han indbudt præsten til at spise med for at slå tiden ihjel, til jeg kom. Jeg er virkelig bange for, at den stakkels mand elsker mig! Nå, møllere, grever eller fyrster – de er alle ens! Men hvorfor har jeg egentlig narret ham?"

Hun gik hen til møllerens stol, og idet hun bøjede sig over den, rørte hun let ved hans røde hue. Han gjorde en bevægelse, som om han jagede en flue bort, men vågnede ikke. – Kongen hviskede fra vandtønden udenfor vinduet:

"Er han der, Osra?"

"Stakkels mand, han er faldet i søvn af træthed," svarede hun. "Men præsten er her, rede til at vie os. Å, Rudolf, jeg er så bedrøvet over, hvad jeg har gjort,"

"Når pigebørn har gjort noget, er de altid "så bedrøvede" bagefter," sagde kongen. "Væk ham, Osra!"

I dette øjeblik rejste mølleren sig op i stolen og nøs voldsomt; præsten vågnede også ved lyden. Mølleren så på hende og skubbede huen til side for at komme til at klø sig i hovedet; derpå vendte han sig mod præsten og sagde:

"Her er hun, fader, nu er hun kommet."

Præsten gned sig i hænderne og smilede forlegent.

"Vi ventede i to timer," sagde han og så på uret. "Nu er klokken tre."

"Det gør mig ondt, at De måtte vente så længe, men jeg kunne ikke komme før. Og – nu, da jeg er kommet, kan jeg ikke ..." Her standsede hun forvirret og bedrøvet, hun vidste ikke, hvorledes hun skulle meddele mølleren den bedrøvelige nyhed.

Mølleren trak benene til sig og så alvorligt på Osra.

"De skulle have været her klokken elleve," sagde han. "Jeg gik hen i kirken, præsten var der og min fætter Hans, der skulle være min brudesvend, og min kusine Gertrude, der skulle være deres brudepige. Vi ventede der i stive to timer, men De kom ikke."

"Det gør mig så ondt," sagde prinsesse Osra angerfuld; kongen lo sagte bag ved tønden over hendes sorg og ydmyghed, der morede ham kosteligt.

"Og nu, da De er kommet, sidder vi net i det!" fortsatte mølleren og så hen til præsten.

Det forekom prinsesse Osra, at nu var øjeblikket kommet, hun tog pungen med de seks hundrede kroner frem og lagde den på bordet.

"Hvad er det?" spurgte mølleren, som nu blev lysvågen.

"Det er til Dem," sagde Osra og så på ham, mens hun åbnede pungen og talte alle de seks hundrede kroner, en for en, op på bordet. Derpå hævede hun begge hænderne op over sit hoved, lod dem igen synke, sukkede og så hen til præsten.

"Jeg sagde jo nok, at De skulle ikke have sådant et hastværk," bemærkede præsten.

"Jeg ventede to timer," sagde mølleren klagende, "og De ved jo, at hun er en flink tøs og holder grumme meget af mig."

Hun gav sig til at lægge kronerne i posen igen. "Jeg håber, jeg er en flink tøs," sagde Osra og smilede lidt nervøst, "og jeg har megen agtelse for mølleren, men ..."

"Nej, det er ikke Dem, han mener," afbrød præsten hende.

"Seks hundrede," sukkede mølleren, "og Gertrude har kun to hundrede! Men hun er ligegodt en flink tøs og meget stærk. Jeg tvivler meget på, at De kan løfte så tung en sæk som hun." Og han kastede et tvivlende blik ned ad Osras slanke skikkelse.

"Jeg ved ikke, hvad det er, De der snakker om Gertrude," sagde prinsessen lidt stødt. "Hvad kommer Gertrude mig ved?"

"Jeg må indrømme, at Gertrude egentlig ikke vedkommer dem," sagde præsten, idet han foldede sine hænder i skødet og smilede sagtmodigt. "Jeg bad ham også vente lidt længere."

"Jeg ventede to timer," sagde mølleren. "Og Gertrude trængte på og sagde, at De kom slet ikke, og at hun ville passe mig meget bedre end De, hun var jo også af familien. Og hun sagde, det var hårdt, hun ingen mand skulle have, men at hendes egen fætter her gik hen og giftede sig med en fremmed pige. Og da det var mig det samme, hvem jeg fik, når det kun var en flink og en rask tøs ..."

"Hvad mener De?" udbrød prinsessen, og kongen blev så interesseret i, hvad der foregik, at han rejste sig fra skjulestedet bag vandtønden og lænede sig med begge arme i vindueskarmen.

"Ja, da det var mig lige fedt," fortsatte mølleren, "og jeg kunne få, hvad jeg behøvede, og De ikke kom –"

"Så giftede han sig med sin kusine," sagde præsten.

Fra vinduet hørtes pludselig en skoggerlatter; de vendte sig alle tre, men kongen havde allerede dukket sig ned, før de fik øje på ham.

"Hvem var det?" udbrød præsten.

"Rideknægten, der holder min hest," svarede Osra hurtigt og vendte sig forbitret mod mølleren.

"Og det var altså alt, hvad De behøvede," sagde hun. "Jeg troede, De elskede mig."

"Ja – jeg syntes jo meget godt om Dem," sagde mølleren. "De er så flink ..." Hun stampede i gulvet, så at man ikke kunne høre resten.

"Men De kunne være kommet i rette tid," fortsatte han.

"Og denne Gertrude – er hun køn?" spurgte Osra.

"Gertrude er køn nok," sagde mølleren," men hun har kun to hundrede kroner." Og han satte posen, der nu igen var fyldt, med et suk på bordet.

"Og mere skal De heller ikke have," sagde Osra og snappede rasende posen.

"De og Deres Gertrude kan ..."

"Hvem taler om Gertrude?" sagde en stemme fra døren ind til det værelse, hvor sækkene stod. Prinsessen vendte sig hurtigt og så en lille bredskuldret pige med et stort ansigt og struttende

hår, næsen var flad og øjnene små, men om hendes store mund lå der et elskværdigt smil, og mens prinsessen betragtede hende, satte hun en sæk mel, som hun havde båret på sin brede ryg, ned på gulvet.

"Ja – Gertrude er køn nok," sagde mølleren og kastede et tilfreds blik på hende. "Hun er meget stærk og villig."

Mens Gertrude stod og stirrede på hende, gik prinsessen hen til mølleren, bøjede sig over ham og sagde:

"Se på mit ansigt ... Se på mit ansigt!"

"Ja, det er jo meget pænt," sagde mølleren, "men Gertrude ..."

Der lød et bump på gulvet, og de seks hundrede kroner rullede hen over det i alle retninger. Prinsessen udbrød:

"Men har De da ingen øjne i hovedet?"

Derpå vendte hun sig om, for hendes læber skælvede, og hun ville ikke have, mølleren skulle se det. Pludselig gik et lys op for Gertrude, der udbrød:

"Å! De er den anden pige. Og det var Deres medgift ... Den er stor! Det var heldigt, De ikke kom i rette tid; men nu skal jeg samle den op for Dem ... Tag dem det nu ikke for nær; De skal se, De får nok en mand."

Hun gik hen og klappede Osra venligt på skulderen og lagde sig så på knæ for at samle kronerne op i sit forklæde. Prinsessen stod og så på hende.

"Ja, De får nok en anden mand," sagde præsten opmuntrende.

"Ja, De får nok en anden mand," sagde mølleren stilfærdigt. "Og da den ene pige så noget nær er lige så god som den anden – når hun kun er flink og stærk – så kan den ene mand for så

vidt være lige så god som den anden, når han da har noget til bedste."

Prinsessen sagde intet; men da Gertrude havde samlet alle kronerne op, kom hun hen til Osra med dem og sagde:

"Hold kjolen op, så skal jeg hælde dem over i deres skød. De vil nok skaffe Dem en god mand."

Prinsessen bøjede sig pludselig, og idet hun kyssede Gertrude på kinden, sagde hun blidt:

"Jeg håber, at De har fået en god mand, kære pige; men lad ham bestille noget. Og selv skal De beholde disse seks hundrede kroner, for han vil sætte mere pris på Dem med otte hundrede end med to."

Alles øjne var med forbavselse, næsten med skræk, rettede mod hende, for hendes tone og optræden var nu ganske forandret. Derpå vendte hun sig til mølleren, hun bed sig i læben, strøg sig med hånden over øjnene og sagde:

"Og De – møller – De er den eneste fornuftige mand, jeg har truffet på i dette land. Jeg ønsker dem til lykke og håber, at De har fået en god kone."

Hermed lo hun lidt tvungent, vendte sig om og vandrede ud af stuen, hvor de alle var målløse af forbavselse. Men mølleren rejste sig nu op og kom usædvanlig hastigt hen til døren – netop tidsnok til at se kongen hjælpe sin søster i sadlen. Nu kendte mølleren kong Rudolf og blev stående med vidt opspærrede øjne og mund – han kunne først ingenting sige, omsider stønnede han: "Kongen, kongen," men da var det høje søskendepar allerede borte. Ingen, hverken mølleren, præsten eller Gertrud, kunne begribe denne mærkelige hændelse, førend kongen en gang igen red forbi møllen og meddelte dens

ejer i præstens påhør, at det hele var følgen af en spøg ved hoffet; han gav derpå både mølleren og præsten en smuk foræring, idet han påbød dem ubrydelig tavshed denne sag vedrørende.

"Altså havde hun ikke giftet sig med mig alligevel?" spurgte mølleren.

"Jeg anser det for højst usandsynligt, at min søster ville være møllerkone," svarede kongen, "men for resten, gode ven, kan man jo aldrig vide, hvad unge piger kan hitte på!" Og så lo han højt, som han havde for vane.

"På den måde har vi da ingenting at lade hinanden høre – og det er godt at vide. Kom min tøs og lad os få en slurk øl."

Kongen var enig med mølleren og sagde det til prinsessen. Men han erklærede tillige, at Osra skulle have sit armbånd, for hun havde lært mølleren, at det ikke er godt for manden at være alene, selv om det ikke var lykkedes hende at fængsle hans tanker til en bestemt kvinde. Imidlertid så Osra godt, at hendes broder havde en stor skælm bag øret, mens han holdt denne tale – derfor ville hun aldeles ikke indrømme, at hun havde vundet sit væddemål og i lang tid kunne hun ikke lide at høre mølleren i Hofbau nævne. Men en gang, da kongen ved en given lejlighed udbrød, at alle mandfolk bar sig lige tosset ad, når kvinden var med i spillet, sagde hun smilende og rødmende:

"Deres Majestæt glemmer nok mølleren i Hofbau."

Hun gjorde også noget, der i høj grad forundrede dronning Margareta og de andre damer og kammerfruerne og tjenestepigerne over hele slottet – og for resten alle, undtagen kongen selv.

En vinteraften tog hun nemlig med højstegen hånd saks og nål, klippede strimler af bånd – 2 tommer brede og 12 tommer lange – hvorpå hun broderede en devise eller et motto. Dem hængte hun så op ved hvert eneste spejl i sin lejlighed i Strelsau og i sine værelser på Zenda. Og hendes damer lagde mærke til, at hun, hver gang hun smilede til sit eget billede, eller hver gang, hun *måtte* indse, hvor godt hun så ud, i samme stund kastede et blik på båndstrimlen med devisen – derpå rødmede hun, så lidt flov ud og udstødte et lille suk.

Ingen kunne fatte eller begribe, hvad disse underlige fagter betød, for på båndet havde hun kun broderet følgende ord:

"Husk på mølleren i Hofbau."

8. Kronprinsen af Glottenburgs kærlighed

Det var forår, da Ludvig, prins af Glottenburg, kom til Strelsau, for hans fader ønskede, han skulle ægte den skønneste prinsesse i Europa, og det var uomtvistelig Osra.

Derfor kom prinsen med stor pomp og pragt og fik bolig på det hvide slot i udkanten af byen, dér, hvor det smukke anlæg nu er, for selve slottet blev brændt og nedrevet af folket i opstanden år 1840.

Her opholdt Ludvig sig i flere uger, kom hver dag til det kongelige slot og gjorde majestæterne sin opvartning samt bragte prinsessen sin ærbødige hyldest.

Af kong Rudolf fik han den venligste modtagelse, for det var hoffet i Strelsau meget magtpåliggende, at denne forbindelse kom i stand, ligesom kongen af Glottenburg ivrigt ønskede partiet for tronfølgeren.

Og Rudolf var egentlig en smule utålmodig, for Osra tøvede med at give sit samtykke, idet hun anførte, at hun for sin del kun følte venskab og agtelse, og hvad der for hende var lige så vigtigt, i hans hele holdning ikke så andet end netop samme kølige følelser.

For skønt prinsen besad det fornemste og mest vindende væsen, skønt han var både kundskabsrig og elegant, syntes han hende – og for resten også alle andre – at være mere statelig end munter; ja, det forekom Osra, der var vant til at læse ganske

andre ting i de blikke, mænd ellers tilkastede hende, at han bejlede til hende mere af pligt end af lyst.

Selv følte hun sig i hans nærhed ganske rolig; han frembragte aldrig hos hende den sælsomme bevægelse flere andre, mindre begavede mænd havde voldt hende; og derfor blev hun urolig og tankefuld. Omsider sagde hun til kongen:

"Rudolf, kære broder, er dette virkelig kærlighed? Jeg er lige glad, hvad enten han er mig fjern eller nær, og når han kysser min hånd, er det mig, som var jeg af marmor, og, og, han ligeledes! Folk siger, du forstår dig på kærlighed; hvad mener du om dette?"

"Kærlighed viser sig i mange forskellige skikkelser og former," sagde kongen og smilede. "Denne kærlighed er meget passende for folk i vor stilling, min kære Osra."

"Å, jeg kalder den slet ikke kærlighed," vrissede hun.

Næste dag, da prins Ludvig som sædvanlig kom og aflagde hende et besøg, meddelte han hende med alvorsfuld mine, at hans glæde var at gøre hende til vilje; hvorpå hun udbrød:

"Ak, jeg så hellere, prinsen fandt glæde i at se på mig!" Og så vendte hun sig bort, undselig og forlegen.

Han syntes stødt og bedrøvet ved hendes ord og sukkede, idet han svarede:

"Det skal være mit livs opgave at gøre prinsessen glad."

Hun vendte sig hastigt imod ham, mens blodet steg hende til kinderne:

"Ja, men jeg så hellere, at jeg kunne bringe Dem glæde."

Han så et øjeblik hen for sig, så løftede han hendes hånd til sine læber. Men hun rev den fra ham.

Så skiltes de for den dag; han gik tilbage til det hvide slot i byens udkant, hun ind på sine værelser, hvor hun satte sig ned og atter spurgte:

"Er dette kærlighed?" Tårerne kom op i hendes øjne. "Han elsker mig slet ikke!" Og hun så på sit billede, idet hun undrede sig over, at hendes skønhed ikke kunne lukke prinsens hjerte op og lære dem begge, hvad kærlighed var.

Til andre tider kunne hun også være munter eller lade som om hun var det; hun plejede da at drille ham med hans mørke miner og stive komplimenter og sagde, at hun for sin part trættedes ved en slig bejlen, hun holdt af spøg og munterhed; hun håbede på denne måde at bringe ham enten til at opgive frieriet eller vise mere varme.

Men han undskyldte sig på det bedste, dadlede naturen, som havde gjort ham til en kedelig, alvorsfuld skabning, der trods alt nærede den dybeste hengivenhed og ærbødighed for prinsessen.

"Hengivenhed og ærbødighed!" mumlede Osra og slog med nakken, "ak, hvem der dog ikke var så fornem!"

Og skønt hun ikke elskede ham, syntes hun dog, han var en fin og ædel mand, og hun havde den fuldeste tillid til hans hæderlighed og sanddruhed.

Derfor gav hun omsider sit samtykke, for han blev ved at bejle til hende. Kongen og dronningen trængte ind på hende, idet de (kongen leende og dronningen med et anstrøg af vemod) sagde hende, at hun ikke kunne vente her i verden at finde den romantiske kærlighed, der var unge pigers drøm.

Altså meddelte hun sin broder, at hun var rede til at række prins Ludvig sin hånd for altret, dog ønskede hun ikke, at deres

trolovelse straks offentliggjordes.

Rudolf begav sig på stående fod til det hvide slot og sagde til prinsen af Glottenburg:

"Fætter, må jeg ønske Dem til lykke, De har vundet den skønneste brud i hele Europa!"

Prinsen bukkede dybt, tog kongens hånd, trykkede den og takkede for den bistand, han havde ydet ham og for den gode modtagelse i Strelsau, kort sagt, udtrykte sin erkendtlighed for den lykke, der var ham vederfaret.

"Går De ikke med mig hjem til slottet straks?" udbrød Rudolf, og atter kiggede skælmen ud af hans øjne.

"Jeg har nu desværre aldeles uopsættelige forretninger," svarede Ludvig. "Bed prinsessen have mig undskyldt. I eftermiddag skal jeg udbede mig den ære at måtte gøre hende min ærbødige opvartning og udtrykke hende min dybe taknemmelighed."

Kong Rudolf så på ham med et spotsk blik, og så brast han ud:

"Jeg havde min tro aldrig tænkt, jeg skulle høre en ung mand snakke op ad vægge og ned ad stolper om taknemmelighed og ærbødig opvartning og uopsættelige forretninger, når Osra af Strelsau ventede ham!"

"Misforstå mig endelig ikke, Deres Majestæt, jeg ville nødigst af alt synes uhøflig," forsikrede prinsen og tog venligt sin tilkommende svogers arm. "Jeg føler mig overordentlig beæret, kære ven! Men jeg kan ikke opsætte den omtalte forretning."

Så gik kongen alene hjem, som han var kommet, men han brummede og mumlede og brast omsider ud i latter, da han skulle fortælle sin søster, at den lykkelige frier var fuld af

erkendtlighed og nok skulle være på pletten hen på eftermiddagen, når han havde besørget sine forretninger.

Men nu havde Osra taget sit parti, og da hun mente, at hendes tilkommende var hævet over al kritik, takkede hun med stor værdighed sin broder for den overbragte meddelelse. Derpå gik kongen helt hen til hende, satte sig hos hende og klappede kærligt hendes hoved, idet han med blid stemme sagde:

"Du har haft mange tilbedere, min kære søster, og nu får du en ægteherre."

"Ja, nu kommer min ægteherre!" mumlede hun og greb heftigt broderens hånd, mens hun drog et suk, der lignede en hulken.

"Sådan går det i verden, i det mindste i vor verden," sagde kongen og faldt i tanker med rynket pande.

"Jeg er så ængstelig!" hviskede Osra. "Mon jeg ville være bange, hvis jeg elskede ham?"

"Det har jeg hørt sige," svarede kongen og lo igen. "Men der er heldigvis råd for den ængstelse." Og med disse ord drog han hende til sig og trykkede et hjerteligt broderkys på hendes pande. "Du skal se, du får ham nok tøet op," vedblev Rudolf, "skønt han – det tilstår jeg – er en slem istap!"

For kongen selv havde aldrig været, hvad man kalder en koldsindig mand.

Men Osra var ikke rigtig fornøjet; hun prøvede at bringe ligevægt i sit sind ved at pynte sig til prinsens besøg; hun håbede således at opflamme hans kærlighed. for hun syntes, hun kunne elske ham, hvis han blot elskede hende; men når han var kold, kunne hendes hjerte heller ikke varmes.

Og han var kold, eller også var alle mulige historier om elskov løgn og opspind.

Altså modtog hun sin brudgom i sin fulde pragt. Hendes kinder blussede, og i hendes øjne var der et usikkert, forventningsfuldt udtryk, da han bøjede knæ for hende og trykkede hendes hånd til sine læber. Derpå rejste han sig, takkede for hendes samtykke, men som han talte, svandt rødmen fra Osras kind, og lyset sluktes i hendes øje, og da han omsider trådte hen til hende og nærmede sine læber til hendes kind, var hun kold og bleg som en marmorstøtte.

Men prins Ludvig lod ikke til at mærke dette, prøvede heller ikke mere at nærme sig hende, men udtrykte i velvalgte ord, hvor stolt og glad hans fader, kongen, ville blive over denne lykkelige begivenhed, hvorpå han bukkede til farvel med den tilføjelse, at han den næste dag atter skulle have den ære at bringe hende sin hyldest.

Hun løb til vinduet, så ham stige til hest og ride langsomt bort med bøjet hoved og nedslagne øjne, men hun kunne alligevel ikke nægte at han var en statelig herre, en smuk og fornem brudgom, værdig en prinsesses kærlighed.

Tårerne kom hende i øjnene, mens hun stod der skjult bag vinduets lange gardiner, og skønt hun hastigt tørrede dem af, kom de igen og randt hende ned over de blege kinder, hun sørgede over sin lykkedrøm, over den gyldne fremtid, der aldrig skulle blive til virkelighed for hende.

Om aftenen kom en udsending fra prinsen af Glottenburg, medbringende et brev, hvori hans herre ydmygt bad om undskyldning; han kunne ikke den følgende dag gøre prinsessen sin opvartning, da en uopsættelig forretning kaldte

ham fra Strelsau, hans ære stod på spil, hed det, ellers havde intet i verden kunnet afholde ham fra at stå ved sit ord. Så fulgte nogle sætninger, der skulle udtrykke hans sorg over denne fraværelse, men tonen var tvungen, og Osra indså godt, at han kun af pligt brugte disse udtryk, som skulle lade kærlige.

Imidlertid smilede hun nådigt til sin trolovedes udsending og meddelte sagen til sin broder med fast stemme og løftet hoved, så at end ikke Rudolf vovede at drille eller trøste hende, men rådede hende til at ride en tur med ham og dronningen, for de agtede sig til Zenda, hvor kongen ville jage i skoven.

Altså tog de af sted tidligt næste morgen, kongen og dronningen med deres følge og Osra med en af sine egne soldater, Christian Hartz, som var hende med liv og sjæl hengiven og meget vagtsom og ivrig i hendes tjeneste.

Denne mand var rasende over prins Ludvigs koldsindighed, men vovede ikke at tale om den sag; dog havde han i sin skinsyge fundet på at bevogte Osras brudgom og således opdaget noget, der fik hans øjne til at lyne og bragte et harmfuldt smil om hans mund, mens han nu red af sted et par skridt bagefter sin højtelskede herskerinde.

Hun fulgtes med kongen nogle mil, så vendte hun om og red ad Strelsau til, kun ledsaget af Christian – alene red hun således, opfyldt at sørgmodige tanker, mens det hånlige smil på mandens ansigt stedse blev tydeligere.

Endelig kom han hen på siden af hende, skønt hun ikke havde vinket ad ham, men han stolede på den gunst, hun altid havde vist ham; heller ikke denne gang vrededes hun over hans dristighed, men sagde:

"Nå, Christian, har du noget på hjertet, som du ønsker at meddele mig?"

I stedet for straks at svare pegede han på et lille hus inde mellem træerne og mumlede så, som om han talte med sig selv:

"Hvis jeg var prins Ludvig og ikke Christian Hartz, ville jeg være, hvor Christian og ikke hvor Ludvig nu er!"

Hun vendte sig hastigt om mod ham, så på ham med et lynende blik, fordi han dristede sig til at tale om hendes brudgom, men Christian lod sig ikke skræmme, han havde begyndt, nu blev han ved, han stolede desuden på prinsessens vanlige overbærenhed mod sin trofaste tjener. Derfor bøjede han sig hen imod hende og sagde:

"Ved prinsessens gavmildhed har jeg altid penge, og den, der har penge, kan også få kundskab om mange ting, jeg ved, at prinsen er derinde. For et halvt hundrede kroner har jeg underkøbt en af hans folk, og han har fortalt mig det."

"Jeg begriber ikke, hvorfor du udspionerer prinsen," sagde Osra, "og jeg skøtter ikke om at vide, hvor han er!" Med disse ord red hun til og var snart langt forbi det lille hus. Men Christian blev ved sit, dels fordi han pintes af afmægtig skinsyge på den mand, der nåede, hvad der lå så højt over hans egen rækkeevne, dels fordi han virkelig syntes, det var synd, prinsen forsmåede den kvinde, han tilbad, og han tvang hende til at høre, hvad han selv havde erfaret gennem prinsens snakkesalige staldknægt; han meddelte hende det i hentydninger og halvvejs tydelige ord, som hun dog ikke kunne undgå at begribe.

Hastigere gik det nu ad staden til; først svarede hun intet, men omsider fo'r hun op imod ham, erklærede, at han løj, at det

måtte være usandhed fra ende til anden, siden hun vidste, hvor prins Ludvig opholdt sig og kendte den sag, der i dag havde tvunget ham til at forlade Strelsau. Derpå påbød hun Christian tavshed og beordrede ham til ikke nogensinde at tale om sin uretfærdige mistanke; så befalede hun ham at ride bagefter, hvilket han da også gjorde med vredt ansigt, men i grunden ret tilfreds med, hvad her var sket. For han mærkede, at hans pil havde ramt målet.

Osra red videre, med blussende kinder og bankende hjerte, indtil hun nåede slottet; der steg hun af, kastede tøjlerne til Christian, løb op på sine værelser og kastede sig på sin seng.

Hun lå vel en times tid; da klokken var blevet hen ved seks, satte hun sig op, og skød håret bort fra den hede pande. En heftig vrede fyldte hendes sjæl – hun følte sig dybt krænket og ydmyget ved prins Ludvigs koldsindighed, der nu ikke behøvede nogen forklaring.

Og dog kunne hun næppe tro, hvad Christian havde meddelt hende, for skønt hun ikke elskede sin forlovede, havde hun skænket ham sin fulde tillid.

Hun rejste sig og begyndte rastløs at gå rundt i sit værelse; hun græd højt af længsel efter sin broder; han kunne måske hjælpe hende – i alt fald skaffe hende sandheden at vide. Men han var borte, og hun havde ingen at betro sig til i sin vånde. Derfor kæmpede hun med sit heftige sind – hun ville prøve at have tålmodighed til næste dag, men efter nogen tids forløb udbrød hun i vild fortvivlelse:

"Jeg må selv se, hvorledes dette er fat! Jeg kan hverken få hvile eller søvn, før jeg får vished. Men alene kan jeg ikke gå derhen. Hvem kan ledsage mig?"

Hun tænkte frem og tilbage – Christian turde hun ikke ret vel tage med, og hun ville nødig omtale denne sag til nogen af hofkavalererne. Og dog måtte hun have vished. Til sidst sprang hun op fra den stol, i hvilken hun rådvild var segnet om, og udbrød:

"Han er en ædel herre og min fuldtro ven. Han skal ledsage mig." Og så sendte hun bud til bispen af Modenstein, der netop var i Strelsau den dag, med den besked, at hun ønskede, han skulle komme til hende, rejseklædt, bevæbnet og på den bedste hest, han havde i sin stald.

Bispen kom øjeblikkelig i stor forundring. Men da han hørte, hvad hun ville, og hvad Christian havde sagt, blev han meget alvorlig og rådede hende til at vente og høre kongens mening.

"Jeg hverken kan eller vil vente – ikke en time vil jeg vente," råbte hun, dirrende af utålmodighed.

"Så skal jeg ride til Zenda og bringe prinsessen besked fra Hs. Majestæt. for De må ikke selv gå," bad han.

"Selv om ingen vil ledsage mig, må jeg af sted! Jeg vil opsøge ham og i hans åbne øjne bebrejde ham hans falskhed og troløshed."

Nu mærkede bispen nok, at han intet udrettede, han kendte det Elphbergske stivsind; derfor lod han hende have sin vilje, og mens hun gjorde sig klar, fik han fat i Christian, som han befalede at bringe hestene til en lille bagport, der vendte ud til en øde gyde.

Her stod Christian da og ventede på dem; de steg til hest – bispen med en bred, blød filthat, der skjulte det meste af hans ansigt, og prinsesse Osra tæt tilsløret.

Atter påbød bispen Christian den dybeste tavshed og sagde så til Osra:

"Siden prinsessen ikke vil lade sig tale til rette, er det bedst, vi kommer af sted," hvorpå de i al hemmelighed red ud af byen ved sydsiden; porten åbnede sig straks, da vagten så ringen med det grevelige våben, som Osra havde sat på bispens finger.

I tavshed red de en lang vej i strakt galop. Osras træk var som forstenede, for hun følte hverken skam ved at opsøge den falske brudgom eller frygt for det, hun ville få at se; hendes hjerte svulmede af krænket stolthed, og denne følelse beherskede hende ganske. Omsider vendte hun sig om mod bispen og sagde i en skarp, kort tone:

"Han skal ikke leve, hvis dette virkelig er sandhed."

Bispen rystede misbilligende på hovedet. Hans kald var jo at stifte fred, men hans eget blod brusede vildt, når han tænkte på den mand, der havde hånet prinsesse Osra.

"Kongen må først gøres bekendt med sagen."

"Kongen? Kongen kommer ikke hjem før i morgen!" udbrød Osra og gav sin hest af sporen. Nu brød månen gennem en sky og viste bispen hendes ansigt – hun rakte hånden ud, greb ham om armen og hviskede:

"Bispen af Modenstein er jo Osras ven?"

"Ja, prinsesse!" ... Hun var sikker på hans trofasthed.

"Dræb ham for min skyld – lov mig det!"

"Dræbe ham kan jeg ikke!" svarede Friederich af Hentzau. "Jeg beder den Almægtige, at prinsens uskyldighed snart må komme for en dag."

"Hvis De ikke vil dræbe ham, er De ikke min ven," og hermed vendte hun ansigtet bort, idet hun red til.

Endelig kom de til det lille hus i skoven, og der var lys i et vindue i øverste stokværk.

Bispen hørte et stønnende suk bryde over Osras læber, da hun med pisken pegede på lyset. Nu trak han selv vejret med besvær – og bad Gud, at han ikke måtte glemme sit hellige kald og sin ed; han bad om ikke at måtte ledes i fristelse og synd af dette stolte, harmfulde ansigt, og han slog sig for panden med den knyttede hånd.

Således kom de til en gitterdør, som lukkede for den til huset førende allé. Her steg de af hestene og bandt dem ved dørstolpen; de ventede endnu et øjeblik, mens Osra trak sløret sammen om ansigtet.

"Lad mig alene gå derind," bønfaldt bispen.

"Gig mig Deres værge, så går jeg alene!" mumlede hun til svar.

"Ja, ja da – prinsessens vilje ske!" sagde bispen og gik foran ad den månelyse gang.

"Han svor, at han alle dage ville være mig til vilje," hviskede hun. "Og dog vidste han, at han havde skænket en anden sin kærlighed."

Bispen svarede ikke, men det ænsede hun ikke; i sit hjertes bitterhed vidste hun ikke, at hun gav sine tanker ord.

Han bøjede hovedet, bad igen for sig og for hende, for hans hånd greb allerede om sværdhæftet. Således nåede de begge hen til huset, hvor de så en mand stå vagt ved døren.

Osra genkendte øjeblikkelig prins Ludvigs kammerherre. Da denne fik øje på de kommende, fo'r han heftigt sammen og førte hånden til sit værge, men Osra rev sit slør til side, og bispen greb ham hårdt om armen. Kammerherren så

prinsessen lige i øjnene og drog sit sværd halvt ud af skeden med den arm, der var fri.

"Denne sag er for vigtig for Dem, min herre," sagde bispen. "Dette er en strid mellem kronede hoveder. Gå til side!" Og førend kammerherren kunne samle sig, var bispen trådt ind, fulgt af Osra.

De stod nu i en smal gang og skimtede en trappe i baggrunden oplyst af en døsig lampe.

Bispen prøvede for sidste gang at holde prinsessen tilbage. Men hun vinkede bydende med hånden og steg rask op ad trappen. I dybeste tavshed gik de videre; ligefor trappen var en dør, ved hvilken der stod en rideknægt – den samme, som havde forrådt sin herres hemmelighed til Christian Hartz, men da denne usling så, hvad hans troløshed havde voldt, blev han bleg som et lig og listede stille ned ad trappen med fingeren på læberne.

Hverken Osra eller bispen mælede et ord, de skænkede ikke denne mand en tanke, og han ønskede kun at slippe ubemærket bort; han sneg sig forbi den forbløffede kammerherre og forsvandt, glad over at frelse det usle liv, han ved sit forræderi havde forbrudt. – Ingen har siden hørt tale om denne slyngel, hverken i Glottenburg eller i Strelsau.

"Stille – jeg hører stemmer!" hviskede Osra til bispen, idet hun løftede hånden – og så lyttede de begge i åndeløs spænding.

Stemmerne hørtes bag døren ligefor dem – det var en mand og en kvinde, der talte sammen.

"Altså var det dog sandhed!" sagde hun med sammenbidte tænder, "ak, Gud i Himlen – det var sandt." Kvinden sagde

noget, men ordene kunne de ikke høre – så talte prins Ludvig:

"For bestandig – i liv og i død! Adskilte eller sammen – bestandig – bestandig."

Kvindens stemme nåede ikke deres øren mere som ord, men som en dyb, lidenskabelig, fortvivlet hulken; det var øjensynligt, at hun led en smerte, så dyb og sønderrivende, at den ikke kunne udtrykkes med ord. Men Osras ansigt var forstenet, og om hendes læber spillede et harmfuldt smil, da hun så bispens vrede smelte hen i medfølelse for denne lidelse.

"Kom – lad dette få en ende," sagde hun og ville til at åbne døren.

Men atter standsede hun – det var, som *måtte* hun lytte til disse elskovsord, der traf hendes hjerte som knivstik, skønt de var prægede af den dybeste sørgmodighed og kun talte om opgivelse og afståelse – ikke om lykke eller glæde.

Endelig hørte hun sit eget navn, og da greb hun bispens hånd, for nu ville hun ikke mere lytte.

"Døren, døren ... luk den dør op!"

Med højre hånd hvilende på sværdhæftet rev bispen døren op på vid gab og lod prinsessen som et lyn fare over tærsklen med funklende øjne og dødblege kinder. Her stod hun som naglet til pletten med bispen ved sin side.

Midt i stuen så hun prinsen af Glottenburg; i hans favn, klyngende sig til ham, støttet af hans arm med hovedet skjult ved hans bryst lå en slank, ung pige, yndefuld, men ikke høj; hendes fine og spinkle legeme gennemrystedes af krampagtig hulken. Prinsen stod høj og rank og trykkede hende op til sig, som ville han beskytte hende mod alverden; hovedet holdt han stolt løftet, og hans øjne hvilede på de indtrædende med et

roligt, bedrøvet udtryk. Derpå løftede han den ene hånd og vinkede, at de skulle være stille.

Osra gik et skridt hen imod parret, bispen tog fat i hendes ærme, men hun rev sig løs.

Damen så op i prinsens ansigt; med et kvalt skrig klyngede hun sig endnu fastere til ham og kastede over skulderen et forfærdet blik ud i værelset; hvorpå hun udstødte et rædselsskrig, vaklede bagover og ville være sunket til jorden, hvis han ikke havde holdt hende fast; nu lukkedes hendes øjne, hendes blege kinder blev endnu hvidere og hun tabte bevidstheden.

Men prinsessen smilede bittert, rettede sig til sin fulde højde og fulgte Ludvig med et vredt blik, mens han bar damen hen på en løjbænk. Da han derefter vendte sig om imod hende, spurgte hun koldt og langsomt:

"Hvem er denne kvinde, prins Ludvig? Eller er hun måske en af dem, der intet navn har?"

Prinsen sprang frem – et vredeslyn glimtede i hans øje; han løftede hånden, som ville han standse de hånlige ord på prinsessens læber. Men hun forandrede ikke en mine; pegende på ham, råbte hun til sin ledsager med rungende stemme:

"Dræb ham – hug ham ned!"

Og bispens sværd var allerede halvvejs ude af skeden.

"Gud er mit vidne," lød det i en dæmpet, alvorlig tone, "at jeg hellere end gerne tog døden af Deres hånd på dette sted, i denne time. Men vi må begge bøje os for loven. Lad mig tale med prinsessen."

Bispen slap ikke sit værge, for prinsessens blik hvilede befalende på ham, og hendes hånd var endnu løftet i vrede;

men netop som fristelsen til at udgyde blod var stærkest hos den tapre bisp, hørtes henne fra løjbænken en sagte jamren. Den fremmede dame slog ud med armen, stønnede højt, vendte sig, så at hendes hoved kom til at hænge ud over løjbænken. – bispens blik mødte prinsens og med et sagte mumlet: "Gud tilgive mig!" slap han sværdet, ilede over gulvet og kastede sig på knæ ved den bevidstløse. Han rev sin gyldne halskæde over, greb krucifikset i den ene hånd, løftede damens hånd med den anden og bad hende åbne øjnene, at hun kunne se de bedrøvedes trøster; og den mand, der nys stod i begreb med at begå så svar en synd, bønfaldt nu med blide, inderlige ord om trøst for den sorgfulde og sundhed for den syge, han bad for hendes liv, for han så nok, at hendes skrøbelige legeme ikke kunne modstå denne prøvelse.

"Hvem er hun?" gentog prinsessen.

Men Ludvigs blik fulgte bispens – han tænkte i dette øjeblik ikke på Osra eller hendes vrede – han udbrød:

"Min Gud – dette vil dræbe hende!"

"Det angår ikke mig!" sagde Osra. Atter stønnede den fremmede. "Det angår ikke mig," gentog Osra, men tilføjede så i en forandret tone: "Ak, hun lider vist meget."

Der blev stille i værelset, man hørte kun den syges jamren og bispens sagte mumlen.

Men nu åbnede damen sine øjne, og øjeblikkelig stod prinsen ved hendes leje, holdende hendes hånd i sin; bispen betragtede ham med et ansvarsfuldt blik, hvis mening prinsen straks forstod, for han bøjede hovedet og sukkede dybt.

"Lad mig være et øjeblik alene med hende," hviskede bispen, prinsen stod op og trak sig tilbage i vinduesfordybningen,

mens Osra blev stående alene henne ved døren.

Atter forløb et par minutter, da så Osra prinsen gå hen til løjbænken igen og knæle ned, hun så også, at bispen forberedte sig til at give den døende den sidste olie.

Damens blik hvilede på bispen i højtidsfuld fred, og hun trykkede Ludvigs hånd med de spinkle fingre.

Men Osra ville ikke bøje knæ, hun blev stående stille og kold, som om hun hverken så eller hørte, hvad der foregik omkring hende, hun ville ikke ynke eller tilgive den fremmede, selv om denne, som det syntes, var døden nær.

Kun en gang talte hun i en kort, skarp tone:

"Er her da ingen læge i nærheden?" spurgte hun.

"Nej – prinsesse! Her er ingen hjælp at få!" svarede Ludvig.

Bispen begyndte at tale; Osra hørte som en utydelig mumlen de fredens, trøstens og håbets ord, han sagde, og snart så hun, hvad der foregik som i en tåge, for tårerne duggede hendes øjne og randt hende ned over ansigtet. Men hun kæmpede mod sin egen bedre følelse, søgte kun at tænke på den forhånelse, hun havde lidt – og således stod hun bestandig rank og høj, indtil bispen havde endt sit højtidsfulde kald og igen stod ved hendes side; hun sagde til ham:

"Det var Deres pligt – men det angår ikke mig."

"Hun lever ikke en time!" sagde han blidt. "For hun har et skrøbeligt hjerte, og denne rystelse har dræbt hende – jeg tror, hun var halvdød af græmmelse og smerte, allerede da vi kom."

"Hvem er hun da?" udbrød Osra atter.

"Kom og hør," svarede bispen, og hun fulgte ham modstræbende hen til løjbænken og så ned på den syge.

Med et forundret blik betragtede denne prinsessen, så smilede hun svagt, trykkede Ludvigs hånd og hviskede:

"Og hun er dog så skøn!" Nu strålede hendes øjne af overjordisk lykke og fred, så at de alle tre betragtede hende og misundte hende, skønt hun skulle dø, og de levede.

"Gud tilgive hende!" udbrød Osra pludselig og sank på knæ ved siden af lejet – derpå føjede hun til: "Gud *har* visselig tilgivet hende, hvad hun har forbrudt."

"Synd havde hun ikke – uden for så vidt som den reneste sjæl er syndig!" sagde bispen. "Derfor svarer jeg, der har modtaget hendes skriftemål!"

Osra sagde intet, men så spørgende på prinsen, der stadig holdt damens hånd og nu gav sig til at tale med blid, dæmpet røst:

"Forlang ikke at få kundskab om hendes navn! Men vid, prinsesse, at vi to elskede hinanden fra den time, vi forstod, hvad kærlighed var. Og havde jeg været min egen herre, ville jeg have kastet alt det til side, der skilte mig fra hende. Jeg mindes vort første møde – ak, min egen – husker du det? – fra den dag var hun min i sjæl og tanke, og jeg tilhørte hende for livet. Men mere lykke skulle ikke skænkes os. Prinsesse – De har spurgt mig, hvad kærlighed er! Dette er kærlighed – og her ser De, at skæbnen er stærkere end den. Jeg måtte til Strelsau for at bejle, og hun besluttede at blive Herrens brud."

"Men hvordan kommer hun da her?" hviskede Osra og lagde sagte en hånd på lejet, men dog ikke så nær ved den fremmede, at den rørte ved hendes kjole.

"Hun kom hid" – begyndte han – men til alles forundring rejste den syge sig over ende, talte med sagte, åndeløs stemme,

hastigt, som frygtede hun, at kræfterne skulle svigte hende.

"Han er en ædel prins," sagde hun, "og han skal en gang blive en stor konge. Gud har sat ham på en høj plads, Gud vil ikke, jeg skal drage ham nedad. Ak, hvor var den sød, vor korte lykkedrøm! Men lovet være den Almægtige, der gav mig styrke! Og dog var jeg svag i sidste øjeblik – jeg kunne ikke leve uden endnu en gang at skue hans åsyn, derfor kom jeg her. Gud tilgive mig min skrøbelighed. Ak, prinsesse, jeg har hørt meget om Dem. Nu ser jeg med egne øjne, hvor skøn De er. Kender De kærlighed?"

"Nej!" svarede Osra og nærmede sin hånd til damens.

"Da jeg traf ham her, bad han mig følge med til verdens ende – og det dræbte mig næsten at måtte sige nej til ham. Men denne gang vandt jeg sejr, og vi tog afsked med hinanden, da De kom. Ak, hvorfor blev jeg ikke hjemme!"

Et øjeblik døde stemmen hen i en sagte jamren, men hun gjorde endnu en sidste anstrengelse, greb om Osras hånd med sine skælvende fingre og hviskede:

"Nu går jeg snart bort. Bliv hans hustru!"

"Nej, nej, nej!" mumlede Osra – nu havde hun bøjet sig helt ned over den syge. "De skal leve, leve og blive lykkelig med ham!"

Og her kyssede hun de blege læber – den døende lagde blidt sin arm om halsen på hende og hviskede endnu nogle ord i hendes øren.

Hverken prinsen eller bispen hørte dem, men de hørte Osra hulke højt.

Nu slap damen prinsessen, der atter kyssede hende og derpå vinkede, at Ludvig skulle træde til, mens hun rakte hånden til

bispen, der ledte hende ind i en anden stue, hvor hun satte sig ned, bleg og tavs. Således gled en halv time hen; bispen listede sig bort og kom igen et øjeblik efter:

"Den Algode har skånet hende for en hård dødskamp og taget hende hjem til sin fred."

Osra hørte ham tale som i en drøm, hun vidste knap, hvad der foregik omkring hende. Omsider så hun op – prins Ludvig stod foran hende – og han lignede mere en død end et levende menneske.

Osra rejste sig, betragtede ham et øjeblik, så sank hun ned for hans fødder, bedende:

"Tilgiv, tilgiv mig!"

"Min er hele skylden," svarede han. "Jeg burde have stolet på Dem og forstået, at Deres højsind ville have tilstået mig det, jeg i hemmelighed har gjort, og som fortørnede Dem. Skylden er min!" Og han rakte hænderne ned mod hende for at løfte hende op. Men hun rejste sig uden hjælp og hviskede med kvalt stemme:

"Er hun død?"

"Hun er død!"

Så skjulte Osra sit ansigt i hænderne, sneg sig højt hulkende tilbage til sin stol og sank om, næsten bevidstløs af sorg og ruelse.

"Til hende har jeg sagt farvel – nu tager jeg afsked med Dem, prinsesse. Tro ikke, at jeg er blind for Deres skønhed eller uforstående overfor Deres værd! For Dem må jeg stå som en nar og en hykler. Jeg har sørget dybt og gjort Dem bitterlig uret. Men nu kender De min undskyldning. for skønt De overgår hende i skønhed, er sand kærlighed dog standhaftig, og den

låner den elskede genstand en ynde, som ikke findes andetsteds, den smeder lænker, som intet kan bryde. Lev vel, prinsesse Osra."

Hun så ham ind i øjnene og læste en sælsom sorgfuld glæde, en fryd over det, der ikke mere var, men som aldrig kunne glemmes, og hun forstod, at hver en af hans tanker dvælede hos den døde. Og med ét forekom det hende, at han var en mand, hun kunne elske og for hvem hun kunne dø, dog ikke fordi hun elskede ham, for hun spurgte sig selv med undren:

"Hvad er dog denne kærlighed?"

"Farvel og lev vel, prinsesse," sagde han nu igen, idet han knælende kyssede hendes hånd. "Jeg følger med min elskedes afsjælede legeme tilbage til mit hjem for at sørge over hende, og jeg kommer ikke mere til Strelsau!"

Osra betragtede ham, som han lå der ved hendes fødder, og hun hviskede sagte og undseligt:

"Hørte De, hvad hun sagde til mig?"

"Ja, prinsesse, jeg kendte hendes ønske."

"Og vil De opfylde det?"

"Prinsesse, jeg havde kæmpet striden ud, før hun gik bort. Men nu ved De jo, at De ikke ejer min kærlighed!"

"Det har jeg hele tiden vidst," og et bittert smil fo'r over hendes læber, men atter blev hun alvorlig og stod tankefuld og tavs, mens prins Ludvig ventede. Pludselig bøjede hun sig forover og sagde:

"Hvis jeg elskede Dem, ville jeg vente på Deres kærlighed. Men hvad er dog denne kærlighed, som jeg ikke fatter?"

Atter tav hun en stund; omsider mumlede hun med dæmpet stemme:

"Nu synes jeg næsten, jeg elsker Dem, for jeg har set, at De kan elske dybt og inderligt, og jeg tror, at sand kærlighed må vinde hjerter, og at den kvinde, der elsker, finder genkærlighed, når hun venter, til hendes time kommer. Og dog –" hun brød af og skjulte et øjeblik ansigtet i sine hænder, "dog – kan jeg ikke! Vor Herre selv byder kvinden at betragte manden som sit hoved; jeg kan ikke bøje mit stolte hjerte; hun ville altid stå mellem os, og det kunne jeg ikke tåle. Dog tror og håber jeg, at De endnu må kunne fange lykken!"

Skønt prinsen ikke i denne sorgens stund kunne tænke som hun, var han dog inderlig rørt over hendes blide og kærlige ord og havde en følelse af at stå hende nærmere, end da han var hendes trolovede brudgom. Han syntes, den døde lyste velsignelse over dem, og derfor sagde han:

"Jeg vil med glæde give Dem mit liv, og De skal være den kvinde, der står mig nærmest her på jorden."

Hun tøvede lidt, så drog hun et dybt suk, betragtede ham med et alvorligt, længselsfuldt blik, rynkede panden og rystede endelig på hovedet:

"Dette er mig ikke nok, prins Ludvig!"

Med disse ord rakte hun ham hånden, og de to gik tilbage til bispen, der knælende bad ved dødslejet.

Osra stod på den ene side af løjbænken, prinsen på den anden.

"Se," sagde hun, "den døde er mellem os – hun skiller os ad."

Så bøjede hun sig ned, trykkede et kys på den afsjæledes hvide pande og forlod prinsen, liggende på knæ med ansigtet skjult i den dødes klædning.

"Han tænker ikke mere på os!" hviskede hun til bispen.

"Nej, han er hos hende med hele sin sjæl," svarede Friederich af Modenstein.

Det var mørk aften, og de red hastigt tilbage til Strelsau. Kun få var de ord, de udvekslede, for de var begge hensunkne i dybe tanker. Men én gang talte Osra, da de omtrent havde nået deres mål.

"Kender De denne sælsomme følelse! Ved De, hvad kærlighed er?"

"Ja, prinsesse, jeg har elsket!"

"Og dog er De en kirkens tjener?"

"Det er sandt!" og bispen smilede sørgmodigt.

"Mon De kunne forklare mig denne gåde?"

"Det kan kun den mand, De selv elsker," svarede han og vendte ansigtet bort; nu smilede hun, idet hun sagde:

"Måske kunne De, hvis De ikke var bisp. Men jeg føler intet. Mange mænd har sagt, at de elskede mig og mit hjerte var ikke ganske roligt, når de talte om deres kærlighed; men dog var det ikke denne sælsomme følelse!"

"Den vil nok komme en gang!"

"Kommer den da over alle mennesker?"

"Over de fleste!"

"Ak, mon det nogensinde vil hænde mig?" sukkede hun.

Nu var de hjemme.

Osra sørgede længe over den unge kvinde, prinsen af Glottenburg havde elsket og mistet, men da hun ikke så Ludvig mere, og da det er naturens orden, at ungdom med tiden sejrer over sorg, blev hun igen munter og glad; men når hun vandrede om alene, tænkte hun tit og ofte på den store kærlighed, som hun endnu ikke havde lært at kende.

"For ingen vil forklare mig denne hemmelighed – ikke en gang min tro ven, bispen af Modenstein."

9. Storhertugen af Mittenheims sejr

Kong Rudolf var i sit allerdårligste lune; han erklærede højt og lydeligt i hele hoffets påhør, at fruentimmer var skabt til at pine livet af mandfolk og ikke i nogen anden hensigt.

Ved at høre slige grove ord rejste prinsesse Osra sig fra sit sæde, sagde, at nu gik hun ned til flodbredden udenfor byens volde for at spadsere uden ledsagelse – der kunne hun måske slippe for Hans Majestæts uhøfligheder og bebrejdelser.

For siden hun nu havde besluttet at leve og dø i ugift stand, var det aldeles unyttigt at pine og plage hende med gesandtskaber og frierier fra nogen som helst side.

Hun ville ikke en gang høre tale om storhertugen af Mittenheim, hun var led og ked af den evindelige snak om kærlighed, og hendes beslutning skulle ingen i verden nogensinde rokke, selv om frieren var fornem som kongen af Frankrig, rig som Krøsus eller skøn som Apollon! Hun ønskede ingen ægteherre, det var og blev hendes sidste ord.

Dermed skred hun ud af salen, mens dronningen sukkede, kongen rasede, og hoffets herrer mente, disse evige anstalter forbitrede dem livet i Strelsau; damerne hviskede sammen og erklærede, at den, der ægtede prinsessen, måtte være en modig mand, skønt man jo ikke kunne nægte hende en vis skønhed.

Imidlertid vandrede Osra af sted udenfor stadens mure; hun så ud, som om hun ikke tænkte på noget, allermindst på hvem

hun muligvis kunne møde her, hvor der var temmelig ensomt nu i dagens travleste timer.

Og dog glimtede et sælsomt lys i hendes øjne; nu og da steg en forræderisk rødme op i hendes kinder, så var hun lige ved at græde, men tørrede hastigt tårerne bort og gav sig til at nynne en gammel vise, som hun ikke var færdig med, da en ung mand pludselig rejste sig op fra græsset ved flodbredden og med et dybt buk trådte til side, så at hun kunne komme forbi ham.

Han holdt en bog i hånden, for han var student og havde søgt ensomhed her, hvor han i fred kunne læse; den ensfarvede brune klædedragt røbede hverken rigdom eller fornemhed, skønt skikkelsen var slank og velskabt nok og passede godt til det smukke, mørkblonde hår og et par kloge, lysebrune øjne.

Dybt bukkede den unge mand, og Osra bøjede hovedet til hilsen, mens hun påskyndede sin gang, indtil hun var kommet lidt forbi ham; da lagde han sig atter ned i græsset med et dybt suk. Prinsessen standsede, nølede et øjeblik, kom så tilbage og talte til ham i en kold, men ikke just uvenlig tone.

"Min herre," sagde hun, "det er ikke undgået min opmærksomhed, at De ligger her nede ved floden og læser hver dag, og hver gang jeg går Dem forbi, hører jeg Dem sukke. Sig mig, hvad der trykker Dem, måske kunne jeg hjælpe Dem over Deres bekymringer."

"Jeg ligger her og læser om Helena af Troja og jeg sukker over, at hun er død!"

"Den sorg er allerede lidt gammel," sagde Osra og smilede. "Kunne ingen uden Helena hjælpe Dem?"

"Jo, hvis jeg var prins, behøvede jeg ikke at sørge!"

"Nej virkelig!"

"Sådan er det," her bukkede han igen.

"Farvel!"

"Farvel, høje dame!"

Så vandrede hun videre og så ham ikke, før næste dag og igen den følgende dag og så fremdeles.

Han fortsatte med at læse om den skønne Helena og fortsatte med at sukke over, at hun ikke mere overstrålede verden med sin vidunderlige dejlighed.

Omsider lokkede han det forønskede spørgsmål over Osras undselig smilende læber.

"Hvorfor ville Deres sorg slukkes, hvis De var prins? For min erfaring siger mig, at prinser og prinsesser også har deres sorger at bære," her drog prinsessen også et dybt suk og kastede et vemodigt, adspredt blik ud over flodens rindende vande, mens hun ventede på svar.

"Fordi jeg da ville gå ind i Strelsau og dér finde trøst for min sorg."

"Men De er jo i Strelsau?" udbrød hun overrasket.

"Ja, høje dame, men jeg er jo ikke prins!"

"Kan kun prinser finde trøst og glemsel her i Strelsau?"

"Hvor kan en fattig student vove at søge trøst og glemsel i Strelsau?"

Mens han talte, havde han gjort et skridt hen imod hende og så nu på hende med et fast blik.

Uden et ord vendte hun sig fra ham og gik bort over engen med dansende fjed, der førte hende lige hjem til hendes eget værelse, hvor hun kunne græde i fred.

"Nu forstår jeg det! Nu ved jeg det alt sammen!" hviskede hun den aften til træet, som voksede udenfor hendes vindue. "Men

ak, hvad skal jeg gøre! Jeg kan ikke leve – og heller ikke dø nu! Hvad skal jeg gribe til! Gid jeg dog var en bondepige, men da ville han måske ikke vide af mig – og dog – jo, han ville nok alligevel!"

Og hendes dæmpede latter lød ud i natten, blandede sig sødt med sommervindens susen i parkens grønne træer; hun strakte de hvide arme mod den stjerneklare himmel og mumlede en sagte bøn.

"Kærlighed kender ikke prinsesser – høje dame!" sagde han næste dag – og hun flygtede fra ham.

Hun skulle have modsagt ham, men hun vovede ikke at se ham ind i øjnene – derfor ilede hun bort.

Hun tænkte på ham og hans ord hele den dag, måtte tale med ham – sige ham, at han tog fejl. Og al den tid skulle hun pines og plages med snak om den kedsommelige storhertug og hans endnu kedsommeligere frieri – kongen forlangte, at hun skulle sige, hvad dag det passede hende at tage imod gesandtskabet, og da han intet kunne få ud af hende, blev han rasende – som han plejede – han fo'r rundt i salen med den erklæring, at han i så fald selv ville tage en bestemmelse, som hans søster havde at rette sig efter.

Prinsessen måtte jo være forstyrret i hovedet, siden hun ikke ville bestille andet end rende og spadsere hver dag ved flodbredden.

"Ja – han har ret! – jeg må vist være forstyrret i hovedet. For hvordan kan jeg ellers være så ubegribelig glad det ene øjeblik og så utrolig fortvivlet det næste!" tænkte prinsessen, men hun sagde ingen ting.

Mon han egentlig vidste, hvad han ville? Det så ikke således ud. Han talte slet ikke mere om prinsesser i almindelighed – kun om *sin* prinsesse – ikke om dronninger, men om sit hjertes dronning, og når hans øjne bad om kærlighed, var det, som kunne man intet nægte ham, og som om der ikke var nogen tænkelig grund til afslag.

Han ville have bejlet til sin nabos datter akkurat på selv samme måde, som han her bejlede til kong Rudolfs søster.

"Vil De elske mig?" spurgte han – "tør De tilstå, at De elsker mig?"

Det var hende, som lukkede han sig og hende ude fra hele den øvrige verden, som levede der på Jorden kun to mennesker – han og hun – som havde hun og han kun ét mål i livet; som kunne og skulle de elske hinanden uden frygt og uden dadel.

"De glemmer jo rent, hvem jeg er!"

"De er verdens skønhed!" svarede han smilende og kyssende hendes hånd – noget, hun ikke så godt kunne gøre ophævelser over, da det ikke var første gang, han tog sig den frihed.

Men storhertugen og hans gesandtskab skulle komme i næste uge og man ville ved det strelsauske hof modtage ham med stor pomp.

Derfor gik Osra rundt med blegt og sørgmodigt ansigt – hun vandrede som sædvanlig ned til floden, efter at have gentaget for sin broder, at hun på ingen måde ville gifte sig. Men kongen lo hånligt, i stedet for at trøste og opmuntre hende.

Imidlertid skulle hendes sørgmodige stemning forøges endnu mere, for da hun mødte ham, syntes han hende at være urolig og ængstelig, som en mand, der er ved at vove et

afgørende skridt, af hvilket hans skæbne afhænger. Og han sagde til hende:

"Prinsesse, om en uge rejser jeg hjem!"

Hun så på ham uden et ord, hendes læber dirrede lidt; det var hende umuligt at tvinge et ord frem, men hun syntes, der gik en sky for solen, og flodens muntre mumlen forvandledes til en sagte klage.

"Så er drømmen forbi," sagde han, "og man vågner op! Men sæt nu, hele livet var en drøm?" Hans øjne søgte hendes.

"Ja," hviskede hun, "sæt nu hele livet var en drøm!"

"Da ville jeg drømme om to drømmere, hvis drøm var den samme, og i drømme ser jeg dem ride bort – sammen – fra Strelsau ved morgengry."

"Hvorhen?" mumlede hun.

"Til Paradis! Men drømmen er forbi. Hvis den ikke var forbi ..." her brød han af.

"Hvis den ikke var forbi, hvad så?" gentog hun i åndeløs spænding med sagte stemme.

"Hvis den ikke var forbi nu, skulle den vare gennem hele livet!"

"Ser De dem i drømme? Ser De dem ride bort – sammen?"

"Ja, de rider hastigt af sted, side om side, ganske alene i den klare morgen. Ingen er dem nær, ingen ved noget om dem!"

Han så ud, som om han i hendes ansigt søgte noget, han knap turde håbe at finde.

"Deres drøm," fortsatte han, "fører dem til en hytte, og der er det, de bor."

"Bor de der?"

"Og der arbejder de," tilføjede han, "for hun passer huset, mens han arbejder."

"Hvad bestiller hun da?" spurgte Osra med forbavsede og smilende øjne.

"Hun har maden færdig til ham, når han vender hjem, træt og mødig efter dagens besvær, hun har tændt en klar ild på arnen – og –"

"Å ja, og så løber hun ham i møde i døren! Meget længere fra huset møder hun ham!"

"Men hun er jo også træt, for hun har haft travlt derhjemme!"

"Nej, hun er aldeles ikke træt! For hun arbejder jo for ham!"

"De vise siger, dette er tåbelig tale."

"Så er de vist tåber!"

"Min drøm har altså den ære at vinde prinsessens bifald?" spurgte han. – Nu var det kommet så vidt, at Osra aldrig rigtigt vidste, hvordan de skiltes; hun plejede at flygte bort ved et eller andet dristigt ord, og han plejede ikke at følge efter hende.

Derfor vendte hun også tilbage til staden med hjertet fuldt af den gyldne drøm, og hun trådte ind på slottet, som var det hende et fremmed sted, i hvis pragt hun ikke mere følte sig hjemme. For hendes sande hjem var hytten i drømmen, og hun gik rundt i de kongelige sale, som om hun drømte. Hendes sjæl var allerede langt borte, mens kun legemet var her, og hun syntes kun, hun levede i hans nærhed ved flodbredden.

"Om fem dage er jeg borte!" sagde han og smilede ned til hende. Hun skjulte ansigtet i hænderne. Han blev ved at smile, men pludselig sprang han helt hen til hende, for han så, at hun hulkede. Dog smilede hun gennem tårer, da han beskyttende lagde armen om hende, og hun hviskede med strålende øjne:

"Rejser De bort alene?"

Ét glædeslyn glimtede i hans øjne, da han svarede:

"Nej, det tror jeg ikke!"

"Men hvordan, hvordan?"

"Jeg har to heste!"

"De! Har De to heste?"

"Ja, er det ikke rigdom? Men vi sælger dem, når vi har nået vor hytte."

"Vor hytte! To heste!"

"Egentlig kunne vi nøjes med én?"

"Ja!"

"Men så kom vi ikke så hurtigt derhen!"

"Nej!"

Han tog armen bort og gik et skridt bort fra hende.

"De kommer ikke?" spurgte han.

"Hvis De tvivler, kommer jeg ikke. Ak, men De må ikke tvivle! for der er en flok sorte tanker og ængstelser, der banker på, og De skal ikke lukke døren op for dem!"

"Hvad kan holde dem ude, min prinsesse?"

"Det kan Deres arm, min prins!" sagde hun og fløj hen til ham.

Om aftenen svor kong Rudolf, at når en mand bare kan være standhaftig og styre sit sind (hvilket kongen aldrig kunne, skønt ingen turde sige ham det!) kunne han i rette tid bringe en hvilken som helst tåbelig pige til fornuft. For med de blideste miner og med det mest skælmske blink i øjnene havde prinsesse Osra erklæret, at hun var rede til at modtage storhertugens udsendinge den femte dag fra denne.

"Så skal de få mit svar," lo hun, idet hun rødmede dybt.

"Mere kan man ikke forlange," sagde hoffet, og så rygtedes det i Strelsau, at sagen var så godt som afgjort, og at den underskønne prinsesse skulle være storhertuginde af Mittenheim.

"Hun er alligevel en fornuftig pige!" udbrød Rudolf; nu var al hans vrede som blæst bort.

Drømmen begyndte, førend de kom til hytten. Hun levede i en gylden tåge, der skjulte den kolde, kedsommelige verden for hendes øjne, hun svævede gennem rummet i forventning og længsel efter det ene salige øjeblik. Og storhertugens gesandtskab nærmede sig Strelsau.

Det var nat. Morgenen ville snart dæmre over slottet – alt var stille. Men skildvagten ved den lille dør stod på sin post, og vagten var ved stadens vestre port.

Men sent om aftenen kom der en mand listende i mørket – han sagde et par ord til soldaterne, og da han gik bort, havde de hver en pung med guldpenge i deres lomme. Guldet var fra Osra – for en fattig student, hvis hele rigdom var to heste, kunne jo umuligt kaste penge ud til højre og til venstre. Og desuden ejede hun fire hundrede kroner i rede penge. Det ville blive en glædelig overraskelse for den stakkels student. I slottet sov alle – kun prinsessen var oppe; hun stod i sit kammer og lod for sidste gang sit blik glide hen over de kendte omgivelser – ud over staden så hun også, men i sin glæde var hun blevet lidt selvisk – hun kunne ikke være bedrøvet over at forlade det gode folk, hvis yndling hun havde været, så længe hun kunne huske!

Ak, hvor langsomt timerne dog gled hen, inden hestene stod og ventede ved den lille port, og skildvagterne skulle fortjene deres penge!

I en lille kro i den smalle gade beboede den fattige student et værelse til gården; her sad en mand ved et bord, to andre stod op foran ham. De så fornemme ud begge to, og deres væsen og holdning var stiv og soldatermæssig.

De strøg deres lange overskæg og smilede, ja, man kunne se, de ville have givet deres munterhed luft, hvis deres ærbødighed ikke havde lagt en dæmper på dem. Begge bar ridestøvler med sporer, og de modtog befalinger fra den herre, der sad ved bordet. Til den ene sagde han:

"Altså møder De gesandtskabet ved titiden. Før herrerne til det sted, jeg har sagt Dem, og vent der, men vær på pletten i tide."

Officeren bukkede og trak sig tilbage. Et øjeblik efter hørtes lyden af hestehove klapre gennem gaderne. Sagtens havde denne rytter også en pose penge med sig, for vagten åbnede den vestre port og lod ham ride i galop langs flodbredden, lige til de store skove, der ligger 3 mil fra Strelsau.

"En time efter vor afrejse," lød befalingen til den anden officer, "har De at begive Dem til slottet, hvor De afleverer dette brev til en af kongens tjenere. Sig ikke, hvorfra De har det, heller ikke, hvem De er. Alt det nødvendige står i brevet. Når det er besørget, skal De vende tilbage til kroen her, hvor De holder Dem skjult, til De atter hører fra mig!"

Officeren bukkede, den anden rejste sig og gik ud på gaden, hen mod slottet, og langs med parkens mur til den lille port. Her stod to heste og en staldknægt.

"Godt!" sagde studenten. "Nu kan du gå." Hestene var usædvanlig gode for en fattig student, og den tanke slog ham sagtens, for han lo sagte, mens han klappede dem. Så syntes

han også, at tiden faldt ham lang, og lige på en gang blev han bange for, at hun ikke skulle komme. Tvivlen sneg sig over ham – og hun var ikke hos ham! Mon hun ville bestå sin prøve? Mon hun ikke i sidste øjeblik ville gyse tilbage og angre sit løfte til ham? Men han kunne ikke tro det om hende, og han smilede atter, da klokken på domkirken slog to og meldte, at nu var der kun en time, der skilte ham fra hende.

For hun kom nok – prinsessen kom til studenten og flyede med ham til deres drømmes hytte.

Ville hun komme? Jo, hun ville komme; hun havde rejst sig og gik stille rundt i værelset og gjorde sine sidste forberedelser.

Hun havde skrevet nogle kærlige ord til sin elskede broder – en gang med tiden ville Rudolf naturligvis tilgive hende – og hun tog frem, hvad hun skulle have med, de fire hundrede kroner, en ring til den elskede og nogle klæder, som hun kunne bruge, indtil han ved sit arbejde kunne skaffe hende andre. Den nat havde hun både let og grædt; nu hverken lo eller græd hun, men der var et stolt udtryk over hendes ansigt og holdning.

Hun åbnede døren og gik ned ad den store trappe, hvor kronede konger stirrede ned på hende fra deres rammer. Og som hun gik der, så man straks, at hun var deres ætling, for hun bar hovedet højt og hendes læber var presset sammen med stolt værdighed. Hvem ville vel vove at sige, hun gjorde noget, der ikke sømmede sig for en kongedatter?

Skulle en kvinde ikke elske?

Kærligheden skulle være hendes klenodie!

Med stolte skridt gik hun gennem slotshaven lige hen mod den lille port; hun gik, som hun plejede at gå, når hele Strelsau så på hende og jublende hilste deres stolthed og fryd.

Skildvagten sov eller lod, som han sov.

Hun havde intet slør på, da hun åbnede den lille port; hun ville ikke skjule sit stolte ansigt, han skulle kunne se det straks.

Således standsede hun i portåbningen, hvor han sprang hende i møde, og idet han knælede, førte han hendes hånd til sine læber.

"De kom!" udbrød han, for skønt han troede på det, undrede han sig dog.

"Ja," svarede hun, "er ikke en prinsesses ord helligt? Og jeg kunne ikke lade være at komme."

"Se, min elskede," sagde han og rejste sig, "dagen gryer med kongeligt purpur for Dem og gylden kærlighed for mig."

"Purpur for min konge, kærlighed for mig," hviskede hun, da han førte hende hen til hestene.

"Deres formue," sagde hun og pegede på dem. "Men jeg har også bragt Dem en medgift. Tænk, fire hundrede kroner!" og i sin glæde og lykke brast hun i latter. Det var så henrivende lidt, fire hundrede kroner.

Nu sad hun i sadlen, og han stod ved hendes side.

"Vil De ikke vende om?" spurgte han.

"Gør mig nu ikke vred," sagde hun. "Stig til hest."

"Ja, det skal jeg," svarede han, "for hvis kongen traf os her, dræbte han mig."

Nu først faldt det hende ind, at sagen var ret farlig, og hun blegnede.

"Ak, det havde jeg glemt! I min lykke har jeg glemt det. Stig op, stig op. Tænk, om han traf os."

Han svang sig i sadlen, og de red hurtigt hen mod den vestre port.

"Tag sløret for ansigtet," sagde han, og da det var ham, der bad hende, gjorde hun det, idet hun sagde:

"Men jeg kan godt se Dem gennem sløret."

Porten stod åben, og portvagten var borte.

De red ud af porten, og morgenluften slog dem frisk og kølig i møde fra engene og floden. De satte hestene i galop.

Osra trak sløret fra ansigtet, og med et strålende smil vendte hun sig mod ham og sagde:

"Nu er terningen kastet."

"Ja, terningen er kastet, prinsesse," sagde han.

"Og ... nu begynder drømmen, min prins," sagde hun.

"Ja, nu begynder den," svarede han.

Hun lo højt i sin overstrømmende glæde, og et øjeblik lo han med, men da blev hans ansigt alvorligt, og han sagde:

"Jeg håber til Himlen, at De aldrig fortryder det."

Hun så forbavset på ham; et øjeblik syntes hun forvirret. Da brast hun i latter.

"Fortryde det," udbrød hun og lo igen.

Kong Rudolf stod sent op om morgenen, og han var ikke den mand, der holdt af at blive vækket, når klokken lige havde slået fire. Men ikke desto mindre sad han dog nu op i sengen; han troede nemlig, at storhertugen af Mittenheims udsending snart ville komme, og han var villig til at underkaste sig enhver ubehagelighed hellere end lade det skorte på noget hensyn over for en fyrste, som han meget ønskede at få til svoger. Men stor var hans forbavselse, da en af hans egne kavalerer i stedet for at bringe efterretning om ud sendingen overrakte ham et brev, som en fremmed havde afleveret med den besked, at det straks måtte bringes til kongen og at der ikke var noget svar.

Kongen bandede over at være blevet forstyrret for sådan noget lapperis skyld, åbnede brevet og læste:

> *"Deres Majestæt!*
> Deres søster afventer ikke gesandten, men vælger selv sin gemal. Hun har i de sidste tre uger daglig holdt stævnemøder ved floden med en student." (Det gav et sæt i kongen.) "I morges er hun flygtet med ham ud ad den vestre port. Dersom De ønsker en student til svoger, så læg Dem igen til at sove, hvis ikke, stå da op og rid efter dem. Vær forvisset om, at dette er sandt."

Der var ingen underskrift, men kongen, der kendte sin søster, udbrød:

"Se, om prinsessen er i slottet, sadl min hest og lad en halv snes mand af vagten holde ved porten."

Prinsessen var ikke på slottet, men en af hendes piger fandt det brev, hun havde efterladt, og bragte kongen det. Det lød således:

> *"Min kære broder.*
> Der er kun en i verden, jeg holder mere af end dig. Jeg har forladt dig for at følge ham. Nu vil du ikke tilgive mig, men den tid vil komme, da du vil gøre det. Det er ikke mig, som er skyld i dette, men min kærlighed, der er modigere end jeg selv. Han er den dejligste mand i verden, og derfor skal han være min herre. Lad mig drage bort, men bliv ved at holde af Osra."

"Det er sandt!" udbrød kongen, "og gesandten kommer i dag."

Et øjeblik var han helt overvældet; han talte dog ikke til nogen om, hvad der stod i brevet, men sendte bud til dronningen, at han red sig en tur. Han tog sit sværd og sine pistoler og svor, at kun for hans hånd skulle "den dejligste mand i verden" dø og ikke for nogen andens.

Men da de alle vidste, at prinsessen ikke var på slottet, gættede de snart, at kongens pludselige hastværk stod i forbindelse med hende, og efterhånden som solen hævede sig, spredte rygtet sig fra slottet ud over byen, hvor der blev fortalt, at en af de soldater, der havde været skildvagt om natten, var forsvunden, og at portvagten ved den vestre port ikke var til at finde, at der var kommet et hemmelighedsfuldt brev, og at prinsesse Osra – deres egen prinsesse – var borte, men om det var med sin gode vilje, eller om hun var blevet bortført, vidste ingen. Der var derfor meget røre i Strelsau; mændene stod på gaderne og snakkede i stedet for at gå på arbejde, og konerne holdt faddersladder i stedet for at gøre rent i husene og klæde børnene på. Da kongen galopperede ud fra slottet med sine drabanter efter sig, kunne han næppe komme frem, så fyldt var gaderne af folk, der bønfaldt ham om at sige, hvor prinsessen var. Kongen mærkede, at sagen var blevet bekendt, og blev endnu mere rasende; han svor atter, at studenten skulle komme til at bøde med sit liv for denne ridetur med prinsessen. Og da han fo'r ud ad den vestre port hen ad vejen til skoven, fulgte den ophidsede mængde efter ham i stedet for at gå til deres forretninger – så ivrige var alle efter at se, hvad enden blev på denne mærkelige historie.

"Hestene er trætte," sagde studenten til prinsessen, "vi må lade dem puste, nu da vi er i ly af skoven,"

"Men min broder forfølger os måske," sagde hun, "og hvis han får fat i Dem ... hvad Himlen forbyde ..."

"Han vil først om tre timer få at vide, at vi er borte," svarede han smilende. "Her er en høj, hvor vi kan hvile."

Han hjalp hende af hesten, og idet han sagde, at han ville tøjre dem, førte han dem bort og anbragte dem således, at hun ikke kunne se dem. Derpå vendte han stadig smilende tilbage og tog et brød op af lommen; han brækkede det midt over, gav hende halvdelen og sagde:

"Der er en kilde lige her ved, så vi kan få en god frokost."

"Er det Deres frokost," spurgte hun forbavset og lo. Hun gav sig til at spise af brødet og sagde:

"Hvor det brød smager dejligt. Jeg bryder mig ikke om andet til frokost."

Studenten lo.

Men Osra spiste dog kun lidt af det brød, hun fandt så dejligt.

Hun lænede sig mod sin elskedes skulder, han lagde armen om hende, og de sad en stund tavse og lyttede til den fuglekvidder, der fyldte den vågnende skov efterhånden som dagen tog til og solen skinnede varmt gennem det skyggende løv.

"Kan De høre træerne?" hviskede Osra. "Hører De dem ikke? ... De hvisker om det, jeg ikke tør sige."

"Hvad er det da De hvisker, min egen?" spurgte han sagte.

"Træerne hvisker: Elsk – elsk – elsk. Og vinden – hører De ikke vinden mumle: Elsk – elsk – elsk. Og fuglene synger: Elsk – elsk – elsk. Ja, hele verden hvisker i dag så blidt: Elsk – elsk –

elsk. Hvad skulle vel den store verden hviske om, andet end min kærlighed? For min kærlighed er større end hele verden."

Og pludselig skjulte hun ansigtet i sine hænder, og han kunne kun kysse hænderne; men hendes øjne strålede ham i møde mellem de fine, hvide fingre.

Men pludselig tog hun hænderne fra ansigtet, hun bøjede sig frem og lyttede.

"Hvad er det for en lyd?" spurgte hun ængsteligt.

"Det er en ny hvisken om kærlighed," svarede han.

"Nej, det lyder for mig som – ak, som galopperende heste."

"Det er vandets rislen over stenene i bækken."

"Nej – hør efter," udbrød hun og sprang op. "Det er trampen af heste ... Ak, barmhjertige Gud, det er kongen!"

Og hun greb hans hånd, fo'r op og så på ham, bleg og forfærdet.

"Nej, det er ikke kongen," sagde han. "Han kan ikke vide det endnu. Det må være en anden. Skjul Deres ansigt ... Det er alt, hvad der behøves."

"Det er kongen," udbrød hun. "Hør, hvor de galopperer på vejen! Det *er* min broder. Elskede, han dræber Dem ... han dræber Dem."

"Det er kongen," sagde han nu. "Jeg er forrådt."

"Hestene, hestene!" råbte hun. "I vor kærligheds navn – kom med hestene!"

Han nikkede, vendte sig om og forsvandt mellem træerne.

Hun blev stående – med sammenknugede hænder, bølgende barm og rædselsslagne miner ventede hun hans tilbagekomst.

Minutterne gled hen – han kom endnu ikke tilbage.

Hun sank på knæ, bønfaldende Himlen om frelse.

Endelig viste han sig – uden hestene – han bøjede sig over hende, tog hendes hånd og hviskede:

"Min elskede – hestene er borte!"

"Borte!" råbte hun.

"Ja! ... Den kærlighed, min egen – er en sælsom ting – jeg må have glemt at binde dem – og nu er de borte. Men hvad gør det egentlig! For kongen – ja, for jeg tror nu selv, det *er* kongen – kan først være her om et par minutter – og så har vi dog endnu tid til at leve og elske."

"Han dræber dig!"

"Ja – det gør han vel."

Hun så ham ind i øjnene, slog armene om hans hals – og kyssede ham for første gang, uden at han havde bedt hende om det.

"Kys mig! Kys mig!" sagde hun, og det gjorde han.

Så trådte hun et skridt til side og lagde hans arm om sin skulder. Og fra sit bælte drog hun en kort daggert, som hun viste ham.

"Hvis kongen ikke vil tilgive os og lade os elske hinanden, vil jeg også dø!" sagde hun, og hendes stemme var rolig og glad. "Jeg synes ikke, jeg er videre ked af at dø! Ak – sig ikke, at jeg skal leve uden dig!"

"Ville du adlyde mig?"

"Nej, det kunne jeg ikke!"

Således stod de, mens hovslagene nærmede sig. Men hun så op på ham, han så på hende – og hun sagde:

"Hold mig fast, til jeg dør!" Han bøjede sig ned til hende, kyssede hende igen og sagde:

"Nu er det nok – min prinsesse!"

Men hun smilede, skønt hun ikke forstod, hvad han mente – hun så kun, at han smilede – det var hende nok. for skønt livet syntes hende godt at leve, var hun glad ved at dø og vise ham, hvad hendes kærlighed var værd. Og således afventede de kongens ankomst.

Kong Rudolf og hans garde var langt forud for dem, der fulgte efter dem fra byen, og ved udkanten af skoven delte de sig i fire afdelinger for lettere at gennemsøge skoven.

En af deltagerne fandt intet, den anden fandt hestene, som studenten havde skjult så godt, at han selv forgæves havde søgt efter dem, den tredje afdeling kom ikke langt, før de fik øje på de elskende, der imidlertid ikke opdagede forfølgerne – to af disse blev stående for at passe på flygtningene, mens resten red af sted efter kongen for at føre ham til Osra og bortføreren, som han havde befalet.

Men den fjerde afdeling, der ikke fandt flygtningene, var dog ikke forgæves ude i skoven, for de mødte storhertugen af Mittenheims gesandtskab, der havde gjort holdt under træerne og øjensynlig ikke havde videre hastværk med at nå Strelsau. Da kongen pludselig kom sprængende i fuld galop, bøjede den officer, der stod ved siden af gesandten, og hvis navn var Sergius, greve af Antheim, sig ned og hviskede noget til excellencen, hvorpå denne rejste sig og gik kongen i møde, bukkende dybt og med blottet hoved, for han lod, som om han formodede, at Hans Majestæt var redet ud for at tage imod gesandtskabet og derved bevise storhertugen sin sædvanlige velvillige stemning; og til kong Rudolfs store ærgrelse gik han straks løs på en alenlang tale, i hvilken han forsikrede Hans Majestæt, at hans herre med håbefuld spænding afventede

udfaldet af denne sendelse, dog steg håbet, nu da Hans Majestæt havde været så nådig i egen høje person at ride gesandtskabet i møde, en nedladenhed, der overtraf de mittenheimeres dristigste forventninger og bragte dem til den indre overbevisning, at de skulle vende hjem med den glædelige efterretning, at den skønneste og ædleste prinsesse, den uforlignelige Osra af Strelsau, hoffets pryd, og den kosteligste juvel i kong Rudolfs krone, samtykkede i at lyksaliggøre storhertugen med sin hånd.

Her trak grev Sergius vejret og skulle til at aflevere endnu en lige så blomstersmykket periode; men inden han var kommet ret langt, smækkede kongen sig rasende med hånden på låret og brølede:

"I Himlens navn – ti dog stille, menneske! Mens De står her og holder taler, løber denne slyngel pokker i vold med min søster!"

Grev Sergius, der var en ældre herre med megen værdighed og en overordentlig fornem holdning, viste sig lige så overrasket som stødt over at blive afbrudt på en så brutal måde, hvorimod officeren, der havde meddelt ham, at kongen kom, med møje undertrykte en voldsom lyst til at briste i latter.

Næppe havde kongen sagt ovennævnte uforsigtige ord, før han overvældedes af forvirring, for han ville nødigst af alt fortælle gesandten, hvis herre bejlede til Osra, at denne om morgenen af egen fri vilje var løbet bort med en ung fyr, der studerede ved universitetet i Strelsau. Derfor begyndte han med en smule stammen, idet han lød klogskabens bud mere end sandhedens, at meddele greven, hvorledes den ulykkelige prinsesse om morgenen på en ridetur ved flodbredden var

blevet slæbt bort af en dumdristig røver, hvilken historie syntes greven højst mærkelig.

Men kongen fortalte den med overbevisningens varme og bønfaldt med det samme gesandten om at sprede sine folk i skoven for at efterspore den skændige forbryder, som han dog forbød dem at dræbe:

"For," sagde kongen, "jeg har svoret, at kun min hånd skal give den elendige hans velfortjente straf."

Hvor forbavset end grev Sergius var, måtte han dog opfylde kongens anmodning; han steg derfor til hest og begav sig med sine folk af sted for at gennemsøge skoven.

Han var meget ivrig i udførelsen af dette hverv, men det forekom ham rigtignok, at kongens beretning var lidt løjerlig.

Således blev kongen alene tilbage med de to drabanter og den officer, som havde smilet.

"Vil De ikke ride med de andre?" spurgte kongen.

Men i samme øjeblik kom en rytter sprængende hen imod dem og råbte.' "Vi har fundet dem, Deres Majestæt, vi har fundet dem."

"Så skal han dø om fem minutter!" råbte kongen og trak sit sværd. "I det øjeblik, jeg ser ham, dræber jeg ham. Der behøves ingen forklaringer mellem ham og mig."

Ved disse ord blev officerens ansigt pludselig alvorligt og ængsteligt, han sporede sin hest og red efter kongen, der fo'r af sted i den retning, som manden havde angivet, men kongen havde fået et forspring; officeren kunne ikke indhente ham og syntes at være meget bestyrtet.

"Himlen forbyde, at han skulle dræbe ham, før han får at vide ...", mumlede han og tilføjede nogle misfornøjede ord

angående prinsers galskaber, især når de var forelskede.

Mens således gesandten og hans folk ledte efter røveren, og kongens folk jagede efter studenten, red kongen selv, fulgt af de to drabanter, hen til det sted, hvor Osra og hendes elskede stod sammen.

Hen ved hundredede meter efter kongen kom drabanterne (for hans hest var bedre end deres) og et par meter bag efter dem officeren, der nu også havde trukket sit sværd, han red så hurtigt, at han kom forbi drabanterne og var et halvt hundrede meter fra kongen, da denne næsten havde nået de elskende. Nærmere kunne han ikke komme kongen, der huggede sporene i hestens sider og rasende råbte til sin søster:

"Gå bort fra ham!"

Prinsessen tog intet hensyn til dette, men stillede sig med sin lille daggert foran den våbenløse student.

Kongen lo vredt og hånligt, han troede, Osra truede ham med våbnet, da det ikke faldt ham ind, at det var mod sig selv, hun ville rette sin dolk.

Kongen nåede dem, sprang af hesten og løb med løftet sværd imod dem, rede til at hugge løs.

Osra udstødte et rædselsskrig og råbte:

"Nåde! – Nåde!"

Men kongen ænsede hende ikke og ville utvivlsomt have dræbt hendes elskede, hvis ikke officeren, der havde vundet lidt tid, i dette øjeblik var kommet til; der var ikke tid til forklaringer, derfor bøjede han sig ned fra hesten, idet han fo'r forbi og snappede kongen sværdet ud af hånden, netop som han skulle til at gennembore den fremmede student.

Men officerens hest var i en så rasende fart, at den løb over halvtreds meter videre, før han kunne få den standset. Han var lige ved at knuse hovedet mod en stor gren, først tabte han sit eget sværd, så kongens, men da han endelig fik hold på dyret, sprang han af og løb hen til det sted, hvor sværdene lå.

I samme øjeblik var kongen der også, og hans raseri var aldeles ikke til at beskrive eller styre.

Efter at sværdet var snappet fra ham, stod han modløs i et helt minut, derpå styrtede han efter den mand, der havde vovet at byde ham en sådan fornærmelse; han var så ivrig efter at få fat på officeren, at han næsten glemte studenten.

De to mænd snappede hver sit værge i samme øjeblik.

Kongen fo'r ind på officeren, men da denne indså, at enten ville han blive dræbt af kongen eller måske selv komme til at dræbe ham, flygtede han så hurtigt, hans ben kunne bære ham; uden at mæle et ord fo'r han af sted.

Men mens han løb, faldt det ham ind, at nu måtte tiden være kommet til en forklaring; han så tilbage over skulderen og brølede:

"Deres Majestæt, det er storhertugen selv!"

Kongen standsede forbavset.

"Er han gal," udbrød han. "Hvem er storhertugen?"

"Det er storhertugen, som er med prinsessen. Han ville have været dødsens, hvis jeg ikke havde grebet Deres Majestæts sværd," sagde officeren, der nu også stod stille, men passede nøje på kong Rudolfs bevægelser.

"Jeg havde utvivlsomt dræbt ham, hvem han end er," sagde kongen. "Men hvorfor kalder de ham storhertug?"

Officeren nærmede sig meget forsigtigt, og da han så, at kongen forholdt sig rolig, vovede han til sidst at komme så nær, at de kunne tale ganske sagte sammen, og det, han sagde, syntes at forbavse, tilfredsstille og more kongen i høj grad, for han klappede officeren på skulderen, brast i latter og udbrød:

"Det er en prægtig spas! Aldeles storartet!"

Osra og hendes elskede havde ikke hørt, hvad der var foregået mellem kongen og officeren, og da Osra derfor så sin broder komme tilbage alene og med draget sværd, troede hun, at hendes elskede skulle dø, hun slyngede derfor armen om hans hals, trykkede ham et øjeblik til sig og kyssede ham; derpå vendte hun sig mod kongen med et smil på læberne og daggerten i hånden. Kongen kom nu hen til hende og spurgte smilende:

"Hvorfor står du og fægter med den daggert, min genstridige søster?"

"Jeg vil dræbe mig med den, hvis du dræber ham," sagde hun.

"Vil du dræbe dig selv, hvis jeg dræber ham?"

"Jeg vil ikke overleve ham et øjeblik."

"Det er højst mærkværdigt," sagde kongen og trak på skuldrene. "Men hvis du slet ikke kan leve uden ham, må du jo leve med ham. Han skal være din gemal – hvis du vil, kan du tage ham, og det på stående fod!"

Da Osra hørte disse ord, som hun af glæde og overraskelse næppe kunne tro, kastede hun sig på knæ for sin broder og greb hans hånd, som hun dækkede med kys og vædede med sine tårer, mens kongen leende betragtede studenten. Pludselig begyndte denne også at le og havde lige taget et skridt hen imod kongen, da grev Sergius af Antheim, storhertugens gesandt,

kom til syne mellem træerne, ivrigt søgende efter den græsselige røver; men ikke så snart fik greven øje på studenten, før han standsede sin hest, sprang af, løb hen og kyssede ham på hånden, idet han bukkede dybt.

Osra blev yderst forbavset over dette syn.

Hun fo'r hen til sin student, greb ham om armen og udbrød:

"Hvem er du, i Himlens navn?"

"Din elskede og ydmyge tjener," svarede han.

"Og hvad mere?" spurgte hun.

"Om en måned er han din gemal," sagde kongen leende og greb sin tilkommende svogers hånd.

Storhertugen gengældte kongens håndtryk, og idet han vendte sig mod Osra, sagde han stilfærdigt:

"Men desværre har jeg ingen hytte."

"Hvem er du?" hviskede hun til ham.

"Den mand, for hvem du ville dø, min prinsesse, er det ikke nok?"

"Jo, det er nok," svarede hun.

Men kongen tog grev Sergius ved armen og førte ham til side, og de kaldte officeren hen til sig og fik nu at vide, hvorledes storhertugen var kommet til Strelsau, havde vundet prinsesse Osras hjerte og til sidst bortført hende fra slottet.

En time efter var alle samlet, og man red ud af skoven ad Strelsau til.

Kongen var spøgefuld og henrykt over hele historien, der i høj grad tiltalte hans muntre sind. Men de havde ikke redet langt, før de mødte en stor flok, der kom fra Strelsau for at få at vide, hvad der var hændt prinsesse Osra.

Og kongen råbte til dem, at storhertugen skulle giftes med prinsessen, og drabanterne fortalte dem, hvorledes det hele var gået til.

Alle blev vilde af henrykkelse, man trængte sig om Osra, kyssede hendes hænder og velsignede hende.

Kongen lod hende og storhertugen ride alene i spidsen og fulgte selv efter med grev Sergius.

De red langsomt og kom op på formiddagen til Strelsau, men den glædelige nyhed var allerede nået til staden. Domkirkens klokker ringede, gaderne vrimlede af folk, og hele byen jublede.

Alle de unge mænd var den dag forelskede i prinsesse Osra, og hvad mere var, de fortalte det til deres kærester, og disse kunne kun hævne sig ved at kysse på fingrene ad storhertugen og kaste blomster på ham, da han red forbi med Osra ved sin side.

Således kom de tilbage til slottet, hvorfra de var flygtet ved morgenlysets første stråler.

Det var nu aften, månen stod lys og strålende over Strelsau. Gaderne genlød af lystighed og glæde, hvert eneste hus skinnede af lys. Kongen havde sendt kød og vin til alle i byen, den aften måtte ingen være bedrøvet, sulten eller tørstig. Kongen selv sad i sin lænestol og drak brud og brudgoms skål med grev Sergius af Antheim, hvis værdighed havde følt sig noget krænket ved det puds, storhertugen havde spillet ham, men nu lindredes ved den balsam, kong Rudolfs nåde gød over den.

Og kongen sagde til grev Sergius:

"Har De nogensinde været forelsket, hr. greve?"

"Ja, Deres Majestæt," svarede greven.

"Jeg også," sagde kongen. "Var det i grevinden?"

Der kom et blink i grev Sergius' øjne, men han svarede:

"Jeg antager, at det må have været i grevinden."

"Og jeg antager," sagde kongen, "at det må have været i dronningen."

Derpå lo de begge, og begge sukkede.

Og kongen pegede ud på terrassen, hvor prinsesse Osra og hendes trolovede gik frem og tilbage. De trak begge på skuldrene og smilede.

"Og han," bemærkede kongen, "hvem har han været forelsket i?"

"I grevinden, Deres Majestæt," afbrød greven ham stilfærdigt.

"Nå således," sagde kongen og lo, og de tog igen fat på bægrene.

Men de to på terrassen talte også sammen.

"Jeg forstår det ikke endnu," sagde prinsesse Osra. "for den første dag elskede jeg dig, og den anden dag elskede jeg dig, og den tredje og den fjerde og hver dag elskede jeg dig. Men den første dag var ikke som den anden, og den anden ikke som den tredje – hver dag var forskellig fra den følgende. Og i dag er det noget ganske andet end i går. Er kærlighed så omskiftelig og fuld af foranderlighed?"

"Ja, er den ikke det?" spurgte han og smilede. "for før, da du var inde hos dronningen for at tale om, jeg ved ikke hvad ..."

"Det ved jeg heller ikke," sagde Osra.

" ...var jeg inde hos kongen, og han sagde, forord bryder ingen trætte, og fortalte nogle ganske nette småhistorier; om nogle havde jeg nok haft nys ..."

"Og alligevel kom du til Strelsau?"
"Men der var andre, som jeg ikke kendte."
"Havde du kendt dem, var du måske ikke kommet?"
Storhertugen gik videre uden at bryde sig om hendes spørgsmål.
"Kærlighed veksler bestandig," sagde han. "Grev Mérosailles ..."
"Lad mig være fri for de gamle historier," udbrød Osra og lod, som om hun holdt sig for ørene.
" ...elskede dig anderledes end smeden Stefan og – mølleren i Hofbau ..."
"Jeg tror, jeg har glemt mølleren i Hofbau," sagde Osra. "Men kan det samme hjerte elske på flere måder? ... Jeg ved nok, at mænd elsker på forskellig måde."
"Men kan dog ikke det samme hjerte elske på flere måder?" spurgte han og smilede.
"Måske," svarede Osra tankefuld. "Et hjerte kan have elsket ..." Hun afbrød sig selv, og idet hun med et smil i øjet så på ham, udbrød hun:
"Nej – nej, det var ikke kærlighed. Det var ..."
"Ja, hvad var det da?"
"Det var kun hofmændene, der underholdt mig, til kongen kom," sagde hun rødmende og smilende; men idet hun igen så på ham, hviskede hun: "men jeg er dog glad for, at du tøvede lidt med at komme."
Nu kom kongen ud på terrassen med biskoppen af Modenstein, biskoppen blev forestillet for storhertugen, og kongen gav sig til at tale med denne; men biskoppen tog Osras hånd, kyssede den og ønskede hende til lykke.

"Deres kongelige Højhed spurgte mig en gang, om jeg kunne forklare Dem, hvad kærlighed var. Jeg antager, De ikke længere behøver min forklaring ... Deres lærer er kommet."

"Ja, min lærer er kommet," sagde hun stille og så venligt på biskoppen. "Men sig mig, vil læreren altid elske mig?"

"Det vil han sikkert," svarede biskoppen.

"Og sig mig, vil jeg altid elske ham?" spurgte Osra.

"Det vil De sikkert", svarede biskoppen igen. "Men ganske vist, Deres kongelige Højhed, kunne det næsten synes, som om det var nok at bede Himlen om at elske og være elsket *nu*. For årene svinder og ungdommen med dem; selv den uforligneligste skønheds blomst må visne, når tiden kommer; men søde minder kan altid bevare ungdommens ynde; dem kan hjertet gemme til døden og sætte som det skønneste gravmæle på sin dames grav."

"De taler smukt om kærlighed," sagde hun. "Og det er, som De siger; i dag i skoven syntes det mig, som havde jeg levet længe nok, som om selve døden var kærligheden underlagt, som om både død og liv kun skulle være pryd for den evige kærlighed."

"Den skønne prinsesse Osra har vundet mange mænds kærlighed – nogle har givet deres liv hen for hende – andre lever og kan ikke glemme hende ..."

"Og skal jeg sørge for dem, der hviler i graven – eller for de andre?"

"Prinsessen skal slet ikke sørge – de døde har fået fred, og de levende har noget at mindes."

"Men ville de ikke være lykkeligere, hvis de kunne glemme?"

"Det tror jeg ikke," sagde biskoppen og bukkede dybt, idet han trak sig tilbage, for nu kom kongen og storhertugen hen imod dem.

Kongen tog biskoppen under armen og gik bort med ham; men Osras ansigt mistede det tankefulde udtryk, som det havde haft, mens hun talte med bispen.

Hun vendte sig mod sin elskede, og idet hun strakte hænderne hen mod ham, sagde hun:

"Jeg ville ønske, vi skulle bo i en hytte, og at du arbejdede for brødet, mens jeg passede huset og løb langt hen ad vejen for at møde dig, når du kom hjem."

"Var en hytte ikke for lille for vor kærlighed, så kan et slot vel heller ikke blive for stort," sagde han og greb hende i sine arme.

Således kom prinsesse Osras hjerte i havn og fandt hvile.

En måned efter blev hun viet til storhertugen af Mittenheim i Domkirken i Strelsau.

Endnu en gang red de sammen ud ad den vestre port, og kongen fulgte dem på vej til skoven. Her holdt han sin hest an, og mængden, der ledsagede ham, standsede også; de ventede alle, til skovvejens mørke skygger skjulte Osra og hendes ægteherre for deres blikke.

Mens de red sammen til den lykke, som ventede dem, vendte folket tilbage, bedrøvet over at miste deres elskede prinsesse. Men de trøstede sig med i hendes fravær jævnligt at tale om hende. Digterne og forfatterne skrev mange historier om hende, hvilke ikke, som det fortaltes, er grundede på sandhed, men er et foster af deres fantasi.

Hvis der derfor nu kommer en fremmed til Strelsau, må man undskylde ham, hvis han tror, at alle mænd er forelskede i

prinsesse Osra. Ja, disse historier går endog så vidt, at man næsten kunne fristes til at tro, at prinsessen selv havde følt kærlighed til alle sine tilbedere. For mange står hun derfor mindre som en kvinde, der har åndet og levet, end som et yndigt sagn, hvis navn rummer alle de dyder og yndigheder, som et ideal ejer, idet hver en mand efter sin egen opfattelse skaber sig et fuldkommenhedens billede af *sin* prinsesse.

Men muligt er det jo, at hendes hjerte dog for dem, der elskede hende så inderligt, har haft et øjebliks svaghed.

Hvem kan udgrunde alle de korte drømme, der kommer og går, alle en øjeblikkelig tilbøjeligheds tilskyndelser og følelser?

Og hvem ville vel også granske for nøje i disse hemmelige rørelser? Snarere skal vi takke Himlen for, at det forholder sig således; for det øger sikkert glæden og tilfredsheden i verden, høflighed og sand hengivenhed, at prinsesse Osras hjerte – eller en anden dames, hvad navn hun end måtte bære – flagrede lidt frem og tilbage i sød uvished, før det på strakte vinger flyver til den rede, den sande elskede har bygget i længsel og kærlighed.

Men den, der ikke er prins for sin prinsesse, ham venter en sørgelig lod. Og dog har der været mange sådanne; men endnu er der både smil og tårer i den tone, hvorefter verden drejer rundt:

Men druen svulmer end i løvets pragt, og grenen bøjer sig mod kildens bølge …

Bær derfor et skuffet håb, som grev Mérosailles bar sit, fint og fornemt, eller som biskoppen af Modenstein (for det siges for vist) med mod og selvbeherskelse. Det vil sige, hvis man da skal lide skuffelse.

Hvad sagde mølleren i Hofbau?

Om "Prinsesse Osras hjerte"

Forfatter: Anthony Hope (1863-1933).
Org.udgave: The Heart of Princess Osra. Føljeton i *To-day Weekly* 1. august 1895 (Sommernummeret) – 12. oktober 1895), bogudgave Longmans, Green & Co. London 1896 (Flere samtidige udgaver fra F. A. Stokes, American News Co. og Tauchnitz).
Denne udgave baseret på: Anthony Hope: *Prinsesse Osras Hjærte*. Politikens Trykkeri, København 1897 (det var bladets udklipsføljeton 18. august - 8. oktober 1897). Oversætteren er ikke kendt.
Redigeret af: Kim N. Jensen.
Forside: Efter illustration af John Williamson (?-?): *"Oh!" said the princess with great petulance, "I wish I had not come!" fra førsteudgaven.*

ISBN 978-87-7979-835-9

2. ebogsudgave, erstatter ISBN 978-87-7979-077-3.

© 2022 eBibliotek 1800

www.ebib1800.dk

